

Catalunya Cristiana

Dijous, 30 de juny de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV - Núm. 771 ■ 175 ptes.

El Dr. Joan Busquets, nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

El Sr. Arquebisbe de Barcelona, Gran Canceller de la Facultat de Teologia de Catalunya, n'ha nomenat el Dr. Joan Busquets i Dalmau nou degà-president.

Segons una nota de la Delegació per als Mitjans de Comunicació de l'Arquebisbat de Barcelona, en la designació del nou degà-president, «el Gran Canceller ha seguit els estatuts de la Facultat» i, per tant, un cop escollit un dels candidats de la terna presentada pel claustre de professors, el «proposà a l'aprovació corresponent de la Congregació per a l'Ensenyament Catòlic», amb resposta favorable

rebuda el propassat dia 23, vigília de sant Joan.

És aleshores que ha estat fet el nomenament del Dr. Joan Busquets, professor d'Història Eclesiàstica a la Facultat, sacerdot de Girona i rector, des de fa 6 anys, del Seminari Interdiocesà. En reunió immediata del claustre de professors i tot expressant «afany d'integració i necessitat d'ajuda», el nou degà-president ha proposat el Dr. Joan Bada com a vice-degà, el qual ha estat elegit i, després de comunicar-ho al Gran Canceller, ha estat confirmat per aquest en el càrrec.

L'Església d'Anglaterra després de l'ordenació de dones

Joan Pau II, durant el seu encontre amb l'hereu de la corona britànica i amb el Dr. Runcie, aleshores Arquebisbe de Canterbury i Prímat de la Comunió Anglicana l'any 1982.

Una part dels anglicans miren cap a Roma

Un reportatge de Patrick Kelly a pàgines centrals

Joan Pau II, ¿un Papa conservador?

La majoria dels meus coneguts i els «experts vaticans» es mostraven escèptics sobre la possibilitat que el Papa em concedís una entrevista: «Vostè és boja; imagini's si el Papa rebra en audiència privada, una intel·lectual. Li aposto el que vulgui: no passarà». I una antropòloga afegia: «Wojtyla és misògin, retrògrad, menysté les dones, és un home de les estepes. ¿Ja ha oblidat que és anticomunista? El mer fet que hagi estat el PCI...»

Contràriament a tan doctes previsions catastròfiques, jo continuava preparant-me per a l'entrevista. Era la primera vegada en la meua vida que m'interessava un Pontífex romà. M'havia estudiat, amb l'interès d'un opositor, les seves desenes de textos sobre Europa, bells i desconeguts, que m'havien ajudat a desentranyar l'enigma de la seva passió europea. El Papa era, evidentment, un intel·lectual acostumat al tipus de treball que només saben fer els professors universitaris. Però, a més, a l'era dels tecnòcrates, i enmig del triomf de la cibernetica i de la futurologia del transplantament, enmig de gratacels, aquest home recordava que Europa necessita Fe; i fe en si mateixa...

El raonament de Wojtyla contenia una sòbria resposta a la «crisi de la cultura»: tal crisi és en la manca de fe, en la pèrdua de relació en les fes. La cultura és com un arbre sec, mancat de saba espiritual.

«Esglai dels sociòlegs, —ha escrit Baudrillard—, Joan Pau II, professional dels «media» i de la predicació a la turba; ha trasbalsat totalment l'escena apostòlica». I Alain Finkielkraut rebla: «Arrossega multituds immenses en el mateix moment en el qual els millors experts diagnostiquen la mort de Déu».

Si han tractat de matar-lo, és perquè es presenta als ulls de molts com un enemic invencible; s'enfronta al futur i fa projectes geopolítics per l'avenir d'Europa, d'Amèrica, del Tercer Món, del planeta, que irradien el seu carisma amb tanta més força com més gran és la desil·lusió de l'eficàcia de la modernitat.

Allò que la gent aprova és l'obstinada negativa de Wojtyla a deixar-se instrumentalitzar per una classe

MARIA ANTONIETTA MACCIOCHI
Esriptora i eurodiputada italiana

política (que, a més, ni tan sols és creïble per si mateixa), pel joc dels poders, per les raons d'Estat; per la prepotència ideològica i política. Entre droga, sida i absència de valors, les famílies esperen d'ell, com de la classe de Religió, algunes de les tasques que ja no se senten capaces d'assumir a l'educar els seus fills.

Certament conserva i defensa els seus dogmes, en els

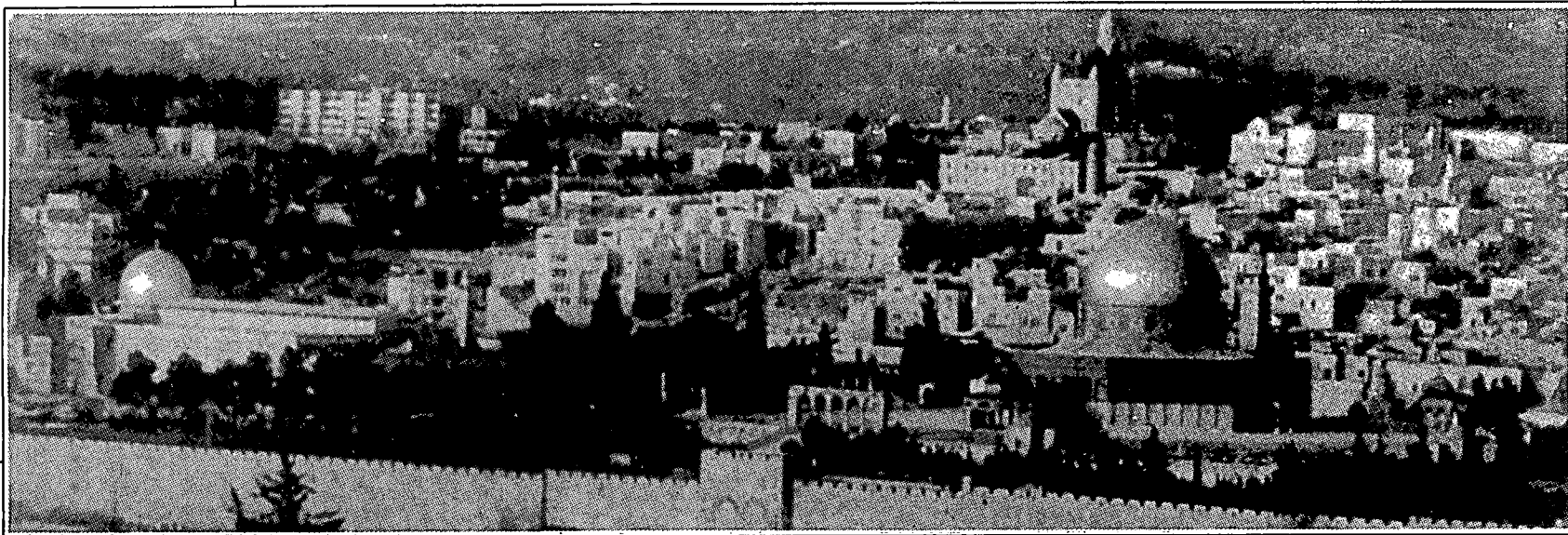
quals, entre altres coses, es recolza la legitimitat del seu poder de Papa. Hi ha els qui el voldrien modern com una feminista americana dels anys seixanta (avortament), despreocupat com un «gai» de Los Angeles (homosexualitat), alegre defensor de qualsevol aparellament sexual, i benèvol espectador de l'agosarat consumisme eròtic. Tot molt útil, per descomptat, per socavar la càtedra de Pere. Ningú no li demanaria a Isabel II que dinamités el tron dels Windsor. D'ací l'acusació: «és un conservador».

Pintat com un misogen planetari, antifeminista de xoc, ferotge dogmàtic de la inferioritat de la dona, en realitat ha elegit la dona per antonomàsia, la Verge Maria, com a arquetipus absolut de la seva inspiració mística i del seu pontificat. Culturalment realitza una mena de síntesi de dos mil·lennis no només d'elaboració teològica, sinó d'exaltació d'aquesta misteriosa noia que respon al nom de Maria de Natzaret.

Conec gent, de dretes i d'esquerres, que tracten les dones com a subdesenvolupades. El 30 de setembre de 1988 donà a conèixer la seva Carta Apostòlica «Mulieris dignitatem» que deixà bocabadats els comentaristes polítics actuals, els intel·lectuals i les feministes. L'estupor envaïa els carrers de Roma: «Wojtyla creu en el geni de les dones».

Tot racisme, tota nova dreta d'assalt, a l'estil de Le Pen, trobarà avui el seu camí obstaculitzat per l'Església, precisament per un pontificat que avorreix el feixisme i el totalitarisme. Wojtyla ha tornat a proposar un dels principis mai no caducats del cristianisme: l'humanisme dels drets de l'home, com a punt central de la doctrina i de l'acció cristiana.

Pelegrinatge a Terra Santa

■ Del 5 al 14 d'agost

Pelegrinatge a Roma i per terres d'Itàlia

■ Del 2 al 14 d'agost

visitant:

MONACO ■ PISA ■ FLORÈNCIA ■ SIENA
ROMA ■ ASSÍS ■ RÀVENA ■ VENÈCIA ■ PÀDUA
VERONA ■ MILÀ ■ TORÍ

Autocar gran turisme - Pensió completa -
Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Pelegrinatge per terres de Polònia

■ Del 19 al 30 d'agost

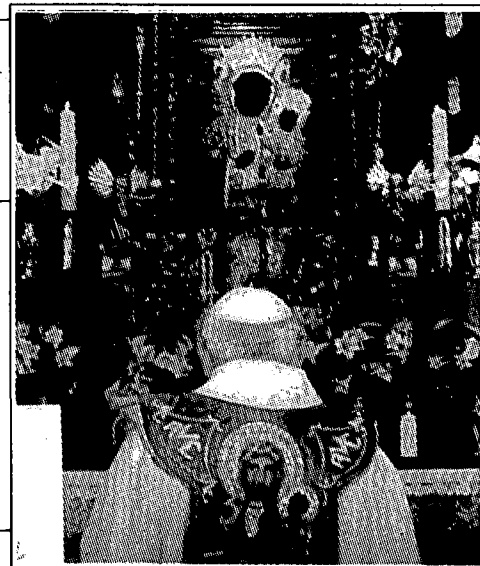
visitant:

VARSÒVIA ■ CRACÒVIA ■ CZESTOCHOWA ■ OSWIECIM ■ WIELIZKA
MONTS TATRA ■ WROCLAW ■ BERLÍN (Alemanya) ■ GDANSK ■ MALBORK

Pensió completa - Vols regulars Barcelona-Varsòvia-Barcelona

Autocar gran turisme - Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Assistència tècnica **ULTRAMAR EXPRESS**

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Lleida i l'organització territorial de l'Església a Catalunya

Els problemes, quan no s'afronten cara a cara, s'allargassen, es podreixen, fan mal a les persones. Ho diem amb preocupació, pensant ara en la vella qüestió de l'organització territorial de l'Església a Catalunya: aquests dies ha tornat a emergir el tema de la part aragonesa de la diòcesi de Lleida, amb preses de posició conflictives... Ho diem, també, amb esperança, perquè estem preparant un concili provincial que hauria de servir —que servirà, no en dubtem— per a donar respostes, en lloc d'anar apilant preguntes i acumulant tensions.

Les informacions que han sortit recentment sobre les cent deu parròquies de la diòcesi de Lleida que civilment

pertanyen a l'Aragó creen perplexitat. No són pocs els catòlics de les altres diòcesis catalanes que desconeixen el problema o en tenen una informació molt sumària. La majoria, en tot cas, no tenen consciència que es tracti d'una qüestió tan conflictiva. Per això quan apareix a la premsa que el Justícia d'Aragó qualifica de «colonialisme» la pertinència

d'aquelles parròquies a Lleida, la gravetat de la paraula sorprèn i fa pensar que aquí hi ha una sensibilitat ferida. ¿Per què s'ha arribat a aquesta situació? ¿Per què els rectors d'aquells pobles declaren públicament que no estan disposats a aguantar-ho més?

No estem davant cap problema de caràcter doctrinal. Es tracta només d'un tema organitzatiu, bé que amb ressonàncies històriques i sòcio-polítiques. D'una banda, hi ha els arguments a favor de la segregació de Lleida de les parròquies civilment aragoneses, basats en l'adequació al mapa autonòmic. De l'altra, la postura dels qui «recorden la seva història de vida en comú i n'estan orgullosos»:

«una diòcesi peculiar, en què aragonesos i catalans hem viscut i conviscut pacíficament durant segles i hem après a respectar-nos i a estimar-nos», com escrivia Joaquim Colell a Quaderns de Pastoral (nº 132. 1992). I, entremig, el poble, del qual el mateix Colell opina: «Pobre poble! Normalment no en sap mai res d'aquestes coses, perquè sempre hi ha salvadors que decideixen en nom seu». La confrontació d'aquestes posicions ha durat anys, sembla que s'ha arribat ja a conclusions... però la solució es va dilatant. El resultat és un augment de la tensió, la deterioració de la convivència i el perill que, finalment, la solució arribi amb conflictivitat i no mitjançant uns acords civilitzats.

Però hi ha més problemes territorials que els de la diòcesi de Lleida. És tot el mapa eclesial de Catalunya —diòcesis i arxidiòcesis— que necessita una revisió. Caldria tenir la valentia d'iniciar-la, atenent tot allò que ha de ser atès, però amb sentit de present i de futur, sense excessives càrregues teòriques. El concili de la Tarraconense tractarà de la comunió eclesial i de la coordinació interdiocesana. No podem esperar, lògicament, que resolgui l'organització territorial de la nostra Església, però sí que decideixi iniciar-ne el treball i n'estableixi les bases.

TRIBUNA

Més d'un m'ha dit: «En el teu llibre *Emigrantes... mis amigos* parles amb molt d'entusiasme dels missioners. Dius que són valents, exemplars etc.» Reconec que és veritat. El motiu: he tingut la sort de comprovar ben directament el seu treball. Si a mi em van frapar al Senegal, a Gàmbia, al Camerun i a Xile, és normal que en parli amb entusiasme.

He de reconèixer que un dels millors «piropos» que mai m'han dit a la meua vida, és per això mateix, quan el famós periodista Josep Cuní va dir de mi a Catalunya Ràdio que «era missioner entre els africans del Maresme».

M'ha complagut en gran manera, doncs, que al centenar llarg de missioners espanyols retornats darrerament per obligació de Rwanda, els hagi estat atorgat el Premi Príncep d'Astúries de Comunicació i Humanitats.

Recordo la meua sorpresa i indignació quan una nit d'insomni pel nerviosisme que ocasionaven en mi les celebracions del Xè aniversari del nostre «Centre d'Acolliment per a Africans Sant Pau», sentia a la ràdio en dues emissores diferents, dues notícies que es donaven coses! Ràdio Nacional deia com a notícia que una Congregació de Religioses estaven queixoses perquè quan s'havien adreçat al Ministeri Espanyol d'Assumptes Exteriors preguntant per la situació de les seves missioneres a Rwanda en guerra, d'un funcionari havien rebut aquesta resposta: «No podemos estar buscando monjas por la selva». I va penjar. I en el mateix instant, canviant de dial, vaig escoltar l'Iñaki Gabilondo entrevistant directament la monja Ma. Pilar Díez Espelós que explicava des de l'hospital de Kibuyi: «Nos tememos que ahora al amanecer vengan también a por nosotras. Pero qué vamos a hacer. Nuestra obligación es no abandonar a nuestros heridos, por más que sea arriesgado...» Era esgarriós sentir la conversa en directe

Els missioners, reconeguts públicament

■ Ignasi Marquès

del famós periodista amb aquella valenta religiosa, ara que només es parla de «corrupció», «manca de valors» i coses negatives per l'estil.

Quina sort! Per fi s'ha fet justícia! El funcionari del Ministeri d'Afers Exteriors va ser cessat del seu càrrec, per inepte, i la germana Ma. Pilar i els 160 missioners que com ella treballaven a Rwanda i a Burundi han estat guardonats amb el premi Príncep d'Astúries, per exemplars!!!

De monges, capellans i laics espanyols missionant perduts per la selva, gràcies a Déu, fa molts anys que n'hi ha! Quan esdeveniments com els ocorreguts darrerament els treu a la superfície informativa, ens assabentem que la Germana A porta 30 anys en un Hospital de Rwanda i que mossèn B ja fa 20

Mn. Ignasi Marquès visitant les Germanes Dominiques de l'Anunciata que havien treballat a Rwanda, i són a Messa-Yaoundé (Camerun): Mercè, Julienne i Carmen

L'Església espanyola té moltes raons per estar orgullosa dels seus missioners. Fins i tot la societat espanyola —tant escandalitzada aquests mateixos dies pels casos de corrupció política— ha descobert que té en els seus vint mil missioners la representació més lleial, honesta i solidària escampada arreu del món.

anys que recorre incansablement els turons de Burundi. I així successivament, fins a uns 1.400 missioners que consumeixen allà llurs vides «perduts dins la selva».

¿Què hi fan d'útil? Acompanyar colze a colze el pobre, vivint les seves limitacions en el prosaic pas dels dies o compartint les seves pors i les seves morts en moments dramàtics. Amagant tutsis a Rwanda perquè allà els hutus els maten, o protegint hutus a Burundi perquè allà són els tutsis qui els massacren. Només els mou una constant: la preferència pels febles i perseguits.

La Gna. Ma. Pilar ens donava a tots una nova gran lliçó quan, avergonyida, es disculpava perquè l'havien esmentada en concedir-los el premi: «No entiendo cómo le pueden dar a una un premio por el deber cumplido. Sólo soy una pobre enfermera... A lo mejor el premio sirve para aumentar la solidaridad con el Tercer Mundo».

El protagonisme d'aquests missioners no ha estat buscat per ells. La seva feina és anar perduts per la selva, oblidats de tot-hom.

Reconeguem-ho. El missioner és una persona que fins i tot molts cristians «respectables» no acaben d'entendre «quina mena de cuca els ha picat per anar-se'n tan lluny, quan aquí hi ha tanta feina a fer!» I d'altres els consideren una mena d'invasors o intrusos que van a ficar el nas allà on no els demanen i a inmiscir-se en un món que no és el seu i que més valdria que «respectessin» mantenint-se'n lluny.

L'Església espanyola té moltes raons per estar orgullosa dels seus missioners. Fins i tot la societat espanyola —tan escandalitzada aquests mateixos dies pels casos de corrupció política— ha descobert que té en els seus vint mil missioners la representació més lleial, honesta i solidària escampada arreu del món.

Ignasi Marquès és rector de St. Simó i St. Pau

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonés; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Miquel Àngel Codina; Rosa Colléll; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puntí; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badoa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRU; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Aledo.

Compaginació: Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.

Impresora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Reste d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes. □ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per MEMBRE DE LA UCIP

La intervenció de l'Arquebisbat de Barcelona a l'Escola de Treball Social

◆ Puntualització sobre la nova línia d'actuació de l'ICESB

Sr. Director:

Per tal de completar la informació que vàreu donar la setmana passada, us remeto la carta que setze antics membres de la Junta de l'ICESB vàrem trametre al Doctor Pié.

Sr. Salvador Pié

President de l'Institut Catòlic d'Estudis Socials
Barcelona

Benvolgut amic:

Nosaltres i d'altres que hem participat a la Junta de l'ICESB al llarg dels darrers vint-i-cinc anys, vam intentar i en cert grau aconseguir que l'ICESB fos una institució de l'Església de Barcelona amb un esperit dialogant, que sens perjudici de la seva identitat cristiana, assumís el pluralisme interior en les múltiples qüestions subjectes a la recerca lliure i que es manifestés obert a la relació amb tota mena de persones de bona voluntat, creients o no, que busquessin la solidaritat, la llibertat, la pau i l'amor.

Volem expressar-te la nostra disconformitat amb el trencament d'aquesta línia d'actuació, que sembla que tu vols realitzar. També sembla que els mètodes amb què es realitza el trencament són autoritaris i que desdiiuen del pensament i actuació de l'Institut al llarg de la seva història. L'ICESB havia aconseguit un prestigi del que tots ens en sentíem especialment satisfets i que, fins i tot, va comportar-li el reconeixement de la societat catalana.

També ens sap greu, que si es volia realitzar un canvi tan important en la línia i en el mètode, no s'hagi demanat el parer, com s'havia fet altres vegades, dels que en un moment o altre hem dedicat temps i esforç en l'orientació de l'ICESB. Ens costa creure que no hi hagi la possibilitat de revisar les decisions que sembla que s'han pres.

ANTONI BASCOMPTE, FREDERIC BAYER, EDUARD BOFILL, SALVADOR CARRASCO, JOAN COMAS, AMAT DONÉS, JOAQUIM FORTIÑO, MARCEL GABARRÓ, JOAN GOMIS, JOAN MAJÓ, ANTONI MILLET, M. ISABEL MONTRAVETA, RAMON M. NOGUÉS, LLUIS RECOLONS, RAIMON RIBERA, GERMÀ VIDAL
Barcelona

◆ Argumentacions de la Junta Rectora de l'ICESB

Sr. Director:

Referent a les cartes sobre l'Escola Universitària de Treball Social (EUTS) de l'ICESB de l'Arquebisbat de Barcelona per part de J.M.R.B. al C.C. de 23.VI, i d'antics membres de la Junta de l'ICESB al present número de C.C. —entre els quals hi ha dos esposos de la direcció de l'EUTS— li trameto les següents puntualitzacions en nom de l'actual Junta Rectora de l'ICESB:

1.— El dia 8 de setembre de 1993 l'Arquebisbe de Barcelona quan va comunicar els punts a tenir presents per l'EUTS, la seva Directora Sra. M. Teresa Crespo va refusar realitzar-los i així li ho va comunicar al Sr. Arquebisbe, tant pel que es referia als nous professors, com a l'ensenyament de l'assignatura de Pensament o Doctrina Social de l'Església, no impartida des de fa més de deu anys.

2.— Pocs dies després, el 21, els professors varen fer un requeriment notarial al President de l'ICESB en el qual l'amenaçaven de portar-lo als tribunals si acomplia els punts indicats pel Sr. Arquebisbe. Aquest greu procediment obstà qualsevol diàleg ja que aquest no es pot realitzar sota una amenaça notarial.

3.— El Reglament d'adscripció a la Universitat de Barcelona, previst al conveni de 1987 i finalment acordat amb la Universitat de Barcelona per a la titularitat, no ha estat ratificat fins fa poc per la Generalitat de Catalunya, el 30 de maig proppassat. Com és obvi respecta escrupolosament tots els drets dels alumnes, del professorat, així com les competències de la titularitat d'acord amb la LRU i els Estatuts de la Universitat de Barcelona on està adscrita.

4.— El 5 d'abril la Directora de l'EUTS va convocar un claustre, sense notificar-ho a l'ICESB i sabent que era imminent l'aprovació del Reglament. La titularitat va comunicar el 20 d'abril que calia esperar l'aprovació del Reglament per a la planificació del proper curs i de la direcció corresponent. Això porta a la declaració de vaga en la que un dels punts innegociables era que s'assegurés la continuïtat sense condicions de la Direcció que acabava el seu mandat. D'altra banda el requeriment notarial contra el President de l'ICESB continuava vigent.

5.— Els papers repartits durant la vaga de finals de maig

—amb fotografies insultants vers els Bisbes—, els eslògans contra persones i institucions, i l'entrada forçada a l'edifici del Bisbat de Barcelona són dades significatives de l'estil de diàleg ofert en aquest afer, unit al comitè de vaga de quatre persones entre les quals precisament hi havia la mateixa Directora de l'EUTS.

6.— El dia 31 de maig la Directora, M. Teresa Crespo, junt amb la Sub-directora, va acabar el seu mandat reglamentari després d'exercir-lo durant tretze anys. L'Arquebisbe de Barcelona, com a primer titular, d'acord amb la reglamentació vigent, va proposar al Rector de la Universitat de Barcelona el nom d'un nou Director i Sub-directora, per al proper trienni. Es tracta d'unes persones amb una trajectòria professional i universitària clara i reconeguda.

7.— Tots aquests fets toquen l'Escola Universitària de Treball Social (EUTS) i no a l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB), del qual depèn la primera. En aquest sentit les decisions preses ho han estat de forma unànime per part de la Junta Rectora de l'ICESB. Cal recordar alhora que fa més de sis anys que existia una tensió amb l'EUTS, situació que havia portat ja al nomenament de dos delegats per part de l'Arquebisbat l'any 1988. Quant a l'ICESB doncs, hi ha continuïtat en la seva línia, des de la seva clara perspectiva fruit d'una llarga tradició a la qual han col·laborat tants prohoms de les nostres terres de diverses ideologies i maneres de pensar, experiència que continuarà. Les perspectives suggerides per alguns dels signants de la carta d'antics membres de l'ICESB a la comissió formada per pensar en el futur d'aquest centre són punt de referència indefugible per a tots els membres de l'actual Junta Rectora.

8.— Finalment, la nova Direcció proposada de l'EUTS també segueix aquesta línia i per això, per exemple, ha ofert ja a totes les persones de l'actual direcció la seva continuïtat en el treball acadèmic. La reacció positiva de la majoria de la direcció i dels professors i no cal dir dels alumnes— fan veure el camí endegat per l'EUTS, situat clarament en el seu àmbit universitari, eclesial i social, tot assumint la seva llarga i fecunda història tan necessària també avui, dins del marc del prestigi i de la rellevància històrica sempre present de l'ICESB.

Signat: DR. SALVADOR PIÉ, President.

En nom de la Junta Rectora de l'ICESB:

Maria Martinell, Directora; Lluís Font, Salvador Junca,
Jaume Solé, Josep Vidal

RETALLS

Newsweek (23-V-94)

Creix el cristianisme a la Xina

(...) Una onada de conversions al cristianisme avança per la Xina. Aquesta marea creixent ha arribat a ser una important força espiritual, que omple ràpidament el buit moral que deixa la desil·lusió amb el comunisme, ampliat per la recent moda de l'afany d'enriquiment. L'any 1949, la victòria de Mao Zedong posà fi a 150 anys de preparació del terreny per part dels missioners occidentals, la Xina només tenia 4 milions de cristians. Ara n'hi ha entre 50 i 70 milions. Molts es convertiren durant els anys 80, quan Deng Xiaoping va permetre un modest grau de llibertat. Malgrat que Human Rights Watch crida una «vigilància més estesa i estreta sobre tota pràctica religiosa» en els darrers cinc anys, des de Tiananmen, continua creixent el nombre de cristians.

La ideologia comunista ha sostingut sempre que es pot tolerar la religió sempre que les Esglésies i el clergat no obbeeixin a una autoritat estrangera. Això no ofereix dificultats teològiques per als evangèlics, però si pels angli-

cans que estan integrats en una comunió d'àmbit mundial, i encara més pels catòlics, que deuen fidelitat al Papa. En conseqüència, a la Xina hi ha Esglésies cristianes paral·leles: una aprovada per l'Estat, l'altra no. L'Associació Catòlica Patriòtica de Xina, autoritzada per l'Estat, que, plegant-se a les exigències del govern, trencà amb el Vaticà, diu tenir 4 milions de seguidors; l'Església catòlica clandestina compta amb uns 6 milions de fidels. El Moviment Patriòtic Protestant, oficial, té 11 milions de membres; però es calcula que entre 30 i 60 milions de protestants celebren el culte en «temples» clandestins.

(...) Per tota la Xina, la por a la persecució està deixant pas a un desig, per part de les Esglésies oficials, de major independència religiosa. Les Esglésies autoritzades per l'Estat, abans mers títols del govern, ara volen tenir més control sobre afers interns com les finances i el personal. Algunes Esglésies oficials fins i tot tenen tractes amb les Esglésies il·legals. Entre els catòlics es nota un renovat interès per refer els contactes amb Roma, malgrat que això és una matèria políticament delicada. A mitjan dels 80, el mateix Pequín va voler millorar les seves relacions amb el Vaticà; però va canviar d'actitud amb motiu de l'enfonsament del

comunisme a l'Europa de l'Est, que els dirigents xinesos atribueixen d'alguna manera al Papa polonès. (...) L'actitud desafiant dels catòlics xinesos ha donat un pas més en el seminari de Chengdu (Sichuan) [un dels tretze que hi ha al país]. Per l'Abril, gairebé tots els 53 seminaristes inscrits abandonaren les aules en «total disconformitat» amb la ingerència del Partit Comunista. Els vaguistes acusaren els responsables del seminari de «malversar diner donat i vendre béns de l'Església a preus inferiors als reals». També reprovaren a la secció provincial de l'Associació Patriòtica per nomenar com a director un «ateu», i plantejaren la següent qüestió: «¿Qui dirigeix l'Església: el govern o Déu?».

La protesta de Chengdu és el conflicte més greu sorgit fins ara en un seminari. Molts bisbes de Sichuan han advertit que, si l'Associació Patriòtica no fa marxa enrere, s'uniran a la revolta i formaran els seus candidats al sacerdoti a les parròquies, fent inútil el seminari. Això seria desolador per a l'Oficina d'Afers Religiosos de la província, ja que tota una generació de sacerdots s'escaparia del seu control. Alguns estudiants es plantegen una possibilitat encara més radical: separar-se de l'Església oficial i

acudir als seminaris clandestins.

Sens dubte que, Pequín no vol que l'Església s'escapi del control oficial. Al gener, el primer ministre, Li Peng, promulgà dues noves mesures restrictives contra els cristians. La primera prohibeix pràcticament tota mena d'activitat als missioners estrangers; la segona tracta de consagrar la posició de l'Església oficial, obligant les Esglésies clandestines a inscriure's en el registre estatal, sota pena de dissolució.

La prohibició imposada als missioners estrangers és radical. No se'ls permet establir esglésies ni escoles religioses, ni «tenir deixebles, nomenar ministres o realitzar altres activitats missioneres entre els ciutadans xinesos».

(...) La segona mesura —destinada a «garantir els drets legítims» de l'Església xinesa oficial— exigeix, segons sembla, que s'enregistren els milers de llocs de culte no reconeguts. Segons fonts de l'Església, el govern espera que s'inscriguin tots en el termini de dos anys, sempre que es compleixin uns requisits econòmics i legals no precisats. En cas contrari, el seu estatut «dependrà de la situació», diu Liu Shuxiang, vicepresident de l'Oficina d'Afers Religiosos. L'amenaça és clara. Les esglésies que no compleixin les exigències seran tancades.

La temuda repressió general contra la religió no s'ha produït encara. Però s'ha posat en marxa una operació regional contra les esglésies il·legals, de Shaanxi a Anhui, que abasta gran part del graner de la Xina central. «Informacions recents indiquen que des de juliol passat han estat detinguts, per motius religiosos, almenys 24 clergues independents, catòlics i protestants», segons Anne Himmerfalb, del Puebla Institute, una organització, amb seu a Washington, a favor de la llibertat religiosa. En els darrers anys la policia també ha detingut —la última vegada a Anhui— a més de cent membres de l'Església clandestina, als quals ha imposat multes fins l'equivalent de cent dòlars abans de posar-los en llibertat. «Les noves disposicions donen llum verda a la policia per fer batudes a favor dels seus propis interessos», diu Robin Munro, de Human Rights Watch/Asia. A Anhui i a la veïna província d'Henan, a vegades la policia deté a cristians per a la seva «reeducació pel treball», cosa que significa, posar-los, sense judici, durant mesos o anys a fàbriques-presó [que produeixen a baix cost, malgrat les protestes internacionals, una part considerable dels béns que exporta la Xina]. ■

VATICÀ

Suggeriment del cardenal Arinze en el Consistori de cardenals

Perdonar el deute del Tercer Món

ROMA.— Un examen de consciència pública de l'Església catòlica no està exclòs de la celebració a l'any 2000 del jubileu de l'adveniment de Crist. És el que van explicar

a la conferència de premsa, quatre dels cardenals presents a la reunió extraordinària del Consistori celebrat a Roma. L'Any Sant 2000 serà totalment «Cristocèntric» segons

ha confirmat el cardenal Lucas Moreira Neves. Els purpurats neguen que hagin frenat el Papa en la seva crida en pro de reconèixer les culpes dels cristians.

L'entrada en el tercer mil·lenni de la cristiandat constituirà per a l'Església catòlica una oportunitat d'examen i de penitència, però també de joia. Els 139 cardenals reunits durant dos dies al Vaticà han expressat al Papa les seves opinions sobre el jubileu de l'any 2000. El suggeriment més espectacular fou revelat pel cardenal Arinze: les nacions riques han de condonar o reduir en gran mesura el deute extern dels països del Tercer Món.

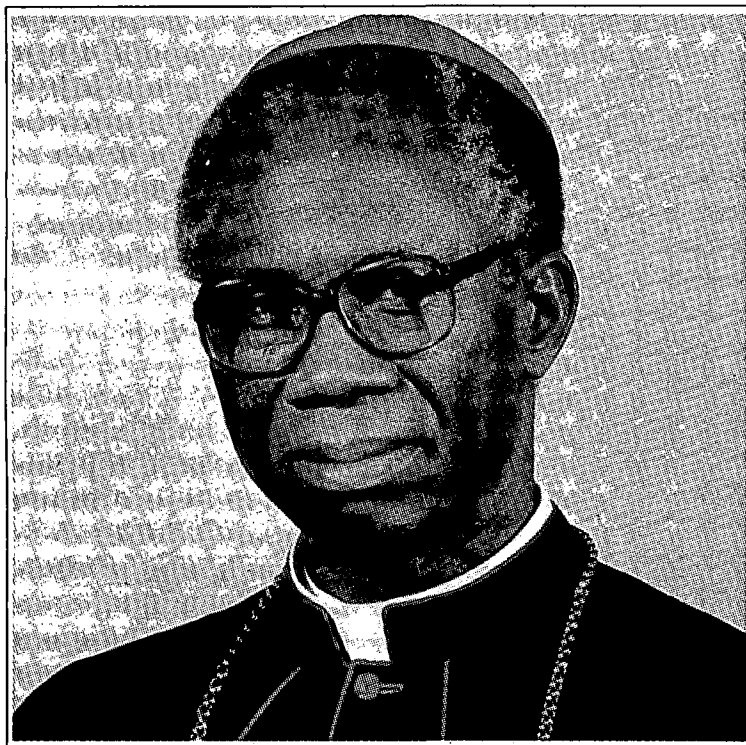
Els representants dels purpurats van desmentir que hagin tractat de descoratjar la crida del Papa en pro d'un «reconeixement valerós de les culpes i de les omissions» que s'han atribuït als cristians al llarg de la història. Han reconegut que li han fet algunes «advertències», com suggerir que aquest examen se centri en la situació actual, en la «nit ètica» que viu la humanitat i en les «llums i ombres» de la nostra època.

Durant el dinar, celebrat en acabar les sessions del Consistori, el Papa va mostrar la seva satisfacció per trobar-se en companyia dels representants de l'Església de tots els extrems del planeta. «Què bo és tenir tants cardenals al Vaticà sense que sigui per celebrar un conclave!», va bromejar Joan Pau II. Els cardenals es van mostrar sorpresos per la ràpida recuperació del Papa després de la seva fractura de fèmur.

El consistori extraordinari celebrat al Vaticà no té caràcter deliberatiu; però és possible anticipar algunes de les directrius a les quals s'atindrà el Papa a propòsit de la preparació del jubileu, una vegada escoltada l'opinió dels cardenals:

Mea culpa

«Ningú no ha exclòs que alguns episodis històrics de l'Església puguin ser revisats», va comentar el cardenal primat de Brasil, Moreira Neves. «En

Cardenal Francis Arinze

cap moment s'ha volgut descoratjar una revisió de l'actuació de l'Església; no hi ha hagut cap contrast entre el memoràndum enviat (pel març) i la posició dels cardenals». El cardenal nigerià, Francis Arinze, va subratllar que «es recalcarà el present, sense negar el passat». I el cardenal Clancy, arquebisbe de Sidney, va posar de relleu que «és més difícil abordar el present que tractar del passat». Més enllà dels desmentiments oficials, persisteix la impressió que els purpurats han frenat la iniciativa del Papa.

Jubileu

El Papa nomenarà pròximament una comissió internacional «antepreparatòria», que durant els propers dos anys tindrà també en compte suggeriments procedents d'altres esglésies cristianes i grups religiosos no cristians que vulguin sumar-se d'alguna manera a aquesta celebració. En qualsevol cas, com va assenyalar el cardenal Arinze, «el jubileu serà sobretot un fet intern de l'Església catòlica». En els tres últims anys (1997, 1998 i 1999), les preparacions adquiriran un caràcter més descentralitzat, amb la participació activa dels laics, homes i dones catòlics de tot el món, en i des de les seves respectives parròquies.

Família

El consistori va fer públic un document on s'exhortava els

Cimera del Sinai

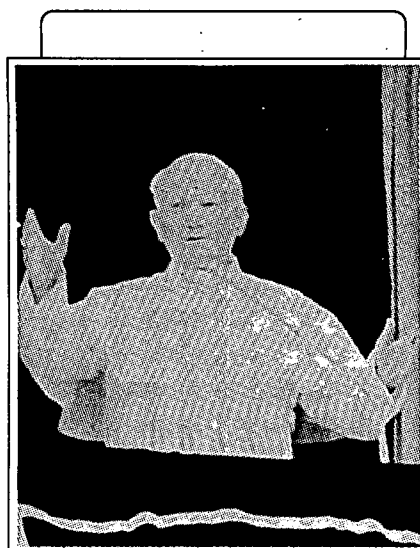
La crida a una celebració entre els líders de les tres grans religions monoteistes —cristians, musulmans i jueus— té un important caràcter testimonial i simbòlic, però es preveu de difícil realització. Monsenyor Jorge Mejia ha recordat que l'ascensió a la muntanya exigeix una fatigosa excursió per un viarany fet d'esglaons.

Deute extern

Citant l'Antic Testament, el cardenal nigerià Arinze va recordar que el jubileu jueu contemplava la remissió dels deutes. «En vista de l'any 2000, les grans nacions han de tractar de condonar o, almenys, reduir en gran mesura el deute extern del Tercer Món».

Bisbes emèrits

És una de les qüestions de les quals s'ha filtrat menys informació. Es manté l'obligació de la jubilació als 75 anys d'edat, però s'ha decidit continuar donant suport a totes les formes de participació a la vida de l'Església dels bisbes que han aconseguit l'edat de la jubilació. La seva col·laboració continua sent considerada un valor important com ho demostra la seva participació en els sinodes. (A.E.)

El Papa defensa el matrimoni i condemna «les cruels matances» de Rwanda

ROMA.— Sa Santedat el Papa va afirmar diumenge passat abans de la pregària de l'Angelus que el fracàs matrimonial, de les «unions estables entre home i dona», no és un problema sols per als creients, sinó «per a tota la humanitat». «Sovint la insistència de l'Església sobre l'ètica del matrimoni i de la família és malinterpretada, com si la comunitat cristiana volgués imposar a tota la societat una perspectiva de fe vàlida només per als creients», afegí Joan Pau II, qui va tornar a expressar la seva oposició al matrimoni entre homosexuals. El Sant Pare també va denunciar «les cruels matances» comeses a Rwanda. (SIC)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Capellà parlamentari

No està ben vist pel Vaticà que els capellans intervinguin activament en política. En tot cas han de deixar el seu ministeri sacerdotal. Tenim l'exemple de Jean Bertrand Aristide, que fou expulsat dels salesians i reduït a l'estat laical per no haver renunciat a ser president electe democràticament d'Haití. Així també Ernest Cardenal, ex-jesuíta, ministre de Cultura del règim sandinista a Nicaragua. Tampoc no es veié amb bons ulls per part del Nunci Apostòlic de Mèxic, que el bisbe de Sant Cristòbal de las Casas, monsenyor Samuel Ruíz, intervingués activament a favor de la guerrilla contra el govern de la nació.

Amb tot, no ha estat així a Sud-Àfrica. Segons una agència italiana, el pare Smangaliso Mkhathshwa fou elegit al Parlament en la llista de l'Àfrica National Congress, el 17 d'abril passat.

El pare Smangaliso, conegut per la seva aferrissada oposició a l'Apartheid que li meregué un any de presó, ha estat una llarga temporada secretari de la Conferència Episcopal de Sud-Àfrica. Actualment és director de l'*Institut per la Teologia Conceptual*.

La seva candidatura política fou molt discutida

per l'episcopat, que n'era desfavorable. Les raons adduïdes pels bisbes són que l'Església institucional, cridada a donar suport al camí democràtic, no pot inscriure's en un partit determinat. També perquè l'episcopat no veu la necessitat que els capellans assumeixin càrrecs polítics quan al país hi ha suficients laics preparats i amb tota solvència per acceptar aquests compromisos.

Darrerament, però, el pare Smangaliso Mkhathshwa ha obtingut l'autorització pel propi bisbe, monsenyor Mogale Nkhumishe, de la diòcesi de Withank, per entrar en política. Aquesta decisió ha estat presa després d'un difícil discerniment, invocant el canó 287 del Dret Canònic que atorga la facultat a l'ordinari del lloc (el bisbe), de permetre als eclesiàstics acceptar i exercir un càrrec polític en el cas necessari «per la promoció del bé comú».

Cal dir també que a Sud-Àfrica, una monja, sor Bernard Ncube, ha estat elegida diputada al Parlament, sempre però en el partit polític de Mandela.

■ Francesc Gamissans

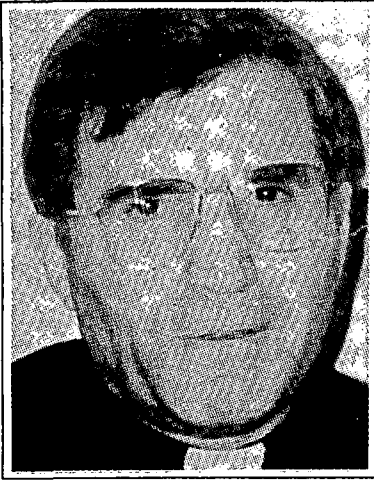
Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

ESPANYA

L'atur, un mal endèmic

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— «L'atur amenaça amb convertir-se en un mal endèmic», afirma l'arquebisbe de Santiago en una pastoral amb motiu de la Jornada de Solidaritat amb els Aturats, que se celebrà el diumenge passat. Monsenyor Rouco, que demana mesures urgents i eficaces contra aquest problema, assegura que «quan manca el treball, no solament es posa en perill la subsistència de la persona i la família, sinó la mateixa dignitat de l'home» (SIC).

Doctorat rus per a un religiós dominic

VALÈNCIA.— El pare Bartolomé Vicens, dominic, president de la Fundació de l'Home, va rebre el dia 24 de maig la investidura de Doctor Honoris Causa per la Universitat Estatal Lingüística de Moscou. La investidura se li concedeix pels «seus mèrits indubtables en el camp de l'educació i la seva valuosa aportació a la pau i enteniment entre els pobles d'Espanya i Rússia». (E.)

Nova col·lecció de teologia catòlica

MADRID.— Està en marxa, i n'han aparegut ja els primers volums, una col·lecció de teolo-

El cardenal Franjo Kuharic ho denuncia a Sigüenza

Greu situació dels catòlics a l'Ex-Iugoslàvia

SIGÜENZA.— En el marc de la trobada dels Secretaris Generals de les Conferències Episcopals Europees, que se celebrà a Sigüenza (Guadalajara) del 16 al 19 de juny, s'ha donat a conèixer una nova crida sobre la situació dels catòlics a Croàcia i Bòsnia-Herzegovina, en un comunicat firmat pel cardenal Franjo Kuharic, president de la Conferència Episcopal de Croàcia i l'arquebisbe Metropolità de Vrhbosna, a Sarajevo, Mons. Vinko Puljic.

En l'escrit assenyalen la seva profunda amargor perquè «davant els ulls de l'Europa cristiana i democràtica destrueixen amb violència tres de les seves diòcesis catòliques: Banja Luka, Sarajevo i Trebinja. «Privats dels més elementals drets humans i de llibertat, estem a mercè de la violència i els perseguidors. Els cristians estan obligats a abandonar les seves cases i cercar refugi a d'altres regions, molt sovint caminant cap a la total incertesa».

Abans de la guerra la diòcesi de Vrhbosna tenia 528.000 catòlics en les 144 parròquies. Durant l'actual guerra han estat expulsats amb violència prop de 350.000 catòlics, mentre el 45 per cent de les esglésies han estat destruïdes i el

30 per cent greument damnades o enderrocades. La resta dels fidels viu també sota moltes pressions.

Els catòlics greument amenaçats

A les diòcesis de Mostar i de Trebinje dels 210.000 fidels catòlics, n'han tret prop de 25.000. La diòcesi de Banja Luka que abans de la guerra comptava amb 11.000 catòlics es troba en perill real ja que a les 4/5 parts del seu territori la vida eclesiàstica està amenaçada. Han estat ja enderrocades el 50 per cent de les esglésies i d'altres edificis religiosos catòlics. El mateix passa en les altres diòcesis catòliques de la República de Croàcia, on els bisbes locals els impedeixen realitzar la visita a les parròquies.

El president de la Conferència Episcopal i l'arquebisbe Metropolità de Sarajevo reiteren la seva denúncia davant les violacions dels drets humans i de la llibertat d'expressió. Demanen a tothom que reconeixin la seva responsabilitat en aquesta guerra i criden a la solidaritat cristiana, amb l'esperança que la pau arribi aviat. (SIC)

Soldats serbis obliguen a evacuar la població civil

gia catòlica, vàlida també per a no iniciats, que reuneix totes les garanties d'ortodòxia i comunió amb el Magisteri de l'Església.

El projecte, de rang internacional, està editat per Edicep i es presenta sota el format de manuals. Els primers llibres han aparegut ja en set idiomes diferents.

Dues figures representatives dels que, en el seu dia, intervin-

guen en la redacció d'aquests manuals són Henri de Lubac i Hans Urs von Balthasar. En el Comitè científic de direcció hi ha present el bisbe auxiliar de Viena, monsenyor Schönborn, que fou secretari de redacció del nou catecisme, i monsenyor Cañizares, bisbe d'Àvila.

En espanyol ja hi ha publicada l'obra de Cándido Pozo «La venida del Señor en la gloria» i la

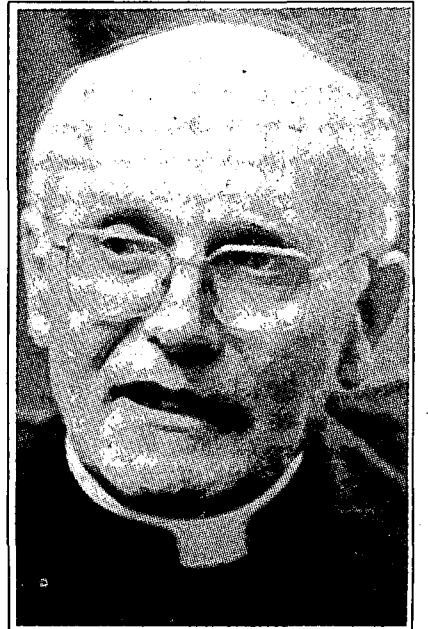
de Guy Bedoulle «Historia de la Iglesia». El proper serà sobre la Trinitat. (C.C.)

Arxiu de música microfilmada

GRANADA.— L'arxiu de música de la Capella Reial de Granada ha estat microfilmada, amb la finalitat d'assegurar la conser-

vació dels valuosos llibres corals i partitures originals que abasten els segles XVI al XVIII, durant els quals la Capella comptà amb un notable servei musical, i els seus mestres i organistes deixaren un ric llegat d'obres. (E.)

Yanes, contra l'ampliació de la llei de l'avortament

SARAGOSSA.— En la seva carta pastoral d'aquest diumenge, l'arquebisbe de Saragossa i president de la Conferència Episcopal, monsenyor Yanes, es manifesta contra el projecte de llei del Govern que pretén despenalitzar l'avortament sense cap tipus d'impediments fins els tres mesos d'embaràs.

El prelat argumenta a favor del dret a la vida per part del no nascut i afirma que «l'embrió humà, el fetus, és un ésser viu, amb una vida que és vida humana en gestació, com ho hem estat tots nosaltres. El que l'embrió humà és avui, això també ho he estat jo. La meua existència personal apareix així totalment iniciada i dependent de l'instant en què jo no era ni més ni menys que un embrió humà».

«Ningú no pot legítimament arrogar-se el poder de decidir sobre el dret a la vida de l'ésser humà una vegada ha estat concebut», afirma també en la seva carta Yanes, encara que reconeix que això, malauradament, passa (J.R.)

Consell de Pastoral per assessorar el bisbe

TENERIFE.— El bisbe d'aquesta diòcesi, monsenyor Felipe Fernandez, va presidir el passat diumenge, 19 de juny, la constitució del Consell Diocesà de Pastoral.

A partir d'aquest moment, Mons. Fernández comptarà amb un nou òrgan de consulta, «per estudiar, valorar i sospesar tot allò relacionat amb activitats pastorals en l'àmbit diocesà i per treure conclusions pràctiques conduents a promoure una plena coherència de la vida i de l'acció del poble de Déu amb l'Evangelí».

El Consell Diocesà de Pastoral, que reflectirà la varietat territorial, social, professional,

vocacional i de camps d'apostolat, estarà integrat per 79 membres, procedents de totes les illes que componen la diòcesi (Tenerife, La Palma, La Gomera i Hierro), dividits entre membres nats, 28, i elegits, els 51 restants.

Una nota característica del Consell és la presència majoritària de seglars, el 61 per cent, amb la qual cosa «es garanteix una presència important de membres relacionats amb el món familiar, laboral... les seves experiències i constatacions seran de vital importància a l'hora d'aconsellar i ajudar a reflexionar al Bisbe per a prendre decisions i enfrontar nous plans pastorals». (SIC)

Espanya té gairebé 20.000 religiosos i religioses repartits pel món

MADRID.— Gairebé 20.000 religiosos i religioses espanyoles es troben repartits pel món treballant a escoles, hospitals i tot tipus de centres assistencials. La majoria d'ells, 11.242, són a Amèrica Llatina, on els països amb major presència religiosa espanyola són Veneçuela, amb 1.697 missioners, Argentina, amb 1.368, i Perú, amb 1.285 persones.

En el total dels països africans hi ha actualment 1.797 missioners, especialment al Zaire, on hi viuen 436 missioners, i en els països amb especial relació amb Espanya, per exemple el Marroc i Guinea, amb un total de 134.

El miler de missioners destinats a Àsia es concentra en països com l'Índia, amb 241 persones, Japó amb 239 i Filipines, amb 227 missioners.

No hi ha dades concretes sobre la presència de missioners espanyols a Oceania, però fonts de l'organisme afirmen que hi ha «diverses persones destinades allí, així com també a Austràlia». (CONFER)

INTERNACIONAL

CAMBODJA

Discret renaixement de l'Església catòlica

PHNOM PENH.— L'Església catòlica reneix a Cambodja, discretament, és cert, amb els seus a prop de 20.000 catòlics, dels quals 5.000 són cambodjans i 15.000 vietnamites. En el conjunt del país, es compten 21 comunitats de les quals moltes reagrupen només algunes famílies. Una d'entre elles, ha reconstruït una església.

Només per la comunitat de Phnom Penh, hi ha disset catequistes formats. Kompong Tomh, Battambang i Jompong Cham tenen un prevere resident. A Battambang, set joves adults khmers es preparen pel sacerdoci: quatre comencen el cicle de formació, tres encara estan a nivell d'una primera formació.

No queda cap prevere khmer des del genocidi perpetrat pels Khmers Rojos. Els missioners de Tailàndia són presents, religiosos i religioses, entre elles les Missioneres de la Caritat de la Mare Teresa, i laics pertanyents a una dotzena d'organismes catòlics de caritat o desenvolupament, testimonis discrets de l'Evangelí.

Un centenar de catòlics han respost recentment a la crida dels bisbes per una trobada de tipus sinodal. «Els signes són allí, però encara no hi ha poble de Déu, visible per aplegar», es diu a Cambodja. (APIC)

KENYA

Expansió del culte catòlic

NAIROBI.— Mons. Maurice Otunga, Arquebisbe de Nairobi, ha intervingut recentment posant en guàrdia la comunitat cristiana contra l'expansió del culte satànic. «Qui manifesta aquesta adhesió al diable —diu el prelat en la seva carta pastoral— té el poder d'ocir-se espiritualment. Hem de ser amatents, per tant, a defensar costi el que costi Crist i el seu ensenyament.» El fenomen que s'ha anat agreujant en els últims anys, alarma especialment els pares que estan preocupats per l'ascendent que exerceix sobre els seus fills el culte satànic. (A.)

PINZELADES

Un jove agrònom argentí arribà a les terres que havia heretat dels seus pares, amb el seu títol i les tècniques modernes. Acudí a un terratinent veí, home de consell, i li preguntà si el seu camp produiria cotó.

- Jovenet —li digué el veí— mai no he vist cotó al vostre camp, no crec que doni cotó, el màxim una mica d'herba, quelcom de fruita, llenya...

- ¿I de soja, que en donaria?

- No ho crec, mai no he vist soja aquí.

- ¿I moresc?

- Mai no he vist moresc per aquí, no crec que doni moresc.

- Gràcies pel consell, mestre, —li digué el jove— però, mireu, provaré per veure què passa. Sembraré.

- Bé, si sembreu... Si sembreu, es altra cosa...

«Senyor, que no resem menys, però que sembrem més».

■ Justo López Melús

Fruit de llargues negociacions

Relacions diplomàtiques entre Israel i la Santa Seu

JERUSALEM.—El Vaticà i Israel han establert, per primera vegada en la història, relacions diplomàtiques completes, segons ha anunciat a Jerusalem el vice-ministre israelià d'Afers estrangers Yossi Beilin.

Més enllà de les relacions entre Estats, aquest apropament arriba al cor de les relacions judeo-cristianes i s'inscriu en un procés de reconciliació nat després de la «shoa», el genocidi nazi, i llançat pel Concili Vaticà II amb la cèlebre declaració «Nostræ Ætate». El poble jueu s'ha vist net de l'acusació de deïcidi i l'Església catòlica denuncia sense palius tota forma de racisme i d'antisemitisme.

46 anys després de la seva fundació, l'Estat d'Israel és reconegut oficialment per la Santa Seu, encara que l'estatut de Jerusalem no estigui reglamentat. El ministre israelià precisà per la seva banda que els noms del nou nunci apostòlic a Israel i de l'ambaixador israelià a la Santa Seu no es coneixeran fins més endavant, com és costum en la pràctica diplomàtica.

L'intercanvi d'ambaixadors posarà punt final a la normalització de les relacions entre els dos Estats començada l'estiu del 92 i acabada el 30 de desembre proppassat amb la signatura d'un «acord fonamental». Aquest important document, fruit de llargues negociacions i del treball de la Comissió bilateral instituïda el 29 de juliol de 1992, preveia el pròxim intercanvi de representants diplomàtics. Creava veritablement «un nou context encoratjador» per a les relacions judeo-cristianes.

El Papa ja havia nomenat pel gener el seu delegat apostòlic a Jerusalem i Palestina, Mons. Andrea Cordero Lanza di Montezemolo, com a «representant especial» de la Santa Seu a Israel, mentre que l'Estat hebreu designava com a representant a Roma l'ambaixador Shmuel Hadás. És probable que tots dos diplomàtics siguin designats properament com a primers ambaixadors oficials en la història de les relacions diplomàtiques entre els dos països.

Signat l'històric acord entre el Vaticà i Israel

Un procés de pau irreversible

Segons els observadors, aquesta iniciativa s'inscriu en el context més llarg del procés de pau israelià-palestí que penosament es posa en marxa, un procés de pau a l'Orient-Mitjà que el Vaticà jutja com irreversible «malgrat tots els obstacles i dificultats».

Anotem que la nova nunciatura no estarà, com hauria desitjat Israel, a Jerusalem —la qüestió de l'Estatut de la Ciutat Santa encara és obert per la Santa Seu— sinó en el monestir franciscà de Sant Pere, a la vella ciutat de Jaffa, situat a l'aglomeració de Tel-Aviv. Mentrestant, el nunci serà alhora delegat apostòlic a Jordània i Jerusalem. Manera elegant, es diu, d'eludir la qüestió de la residència del nunci a Jerusalem. Recordem que en «l'acord fonamental» de desembre passat, la qüestió de Jerusalem i altres Llocs sants no es menciona explícitament, ja que té una dimensió internacional i multilateral que depassa forçosament el marc d'una entesa bilateral. (APIC)

NEPAL

Una escola catòlica al vessant de l'Everest

KATMANDÚ.—Els jesuïtes, que ja dirigeixen vuit escoles al Nepal,

n'estan construint altres dues, en una de les pendents de l'Everest. El poble de Phaplu, situat a seixanta quilòmetres del cim, és conegut per proveir els famosos sherpas que acompanyen els alpinistes pels pendents del cim més alt del món. Els seus sis mil habitants són pagesos en la seva majoria, i els in-

fants no reben formació adequada. És per això que els jesuïtes han escollit Phaplu per construir una escola, que cobrirà una ampla regió. El P. Anthony Sharma, jesuïta, administrador apostòlic del Nepal, es traslladà al poble per organitzar els treballs, que aviat seran acabats. Una segona escola serà cons-

truïda pels jesuïtes en un poble dels voltants de Gorka, a 200 km. a l'oest de Katmandú. (APIC)

ARGENTINA

El president d'acord amb el Papa

BUENOS AIRES.— El Vaticà ha publicat una carta del president de l'Argentina Carlos Menem als seus col·legues llatino-americans per proposar-los una acció comuna per la defensa del dret a la Vida, en la perspectiva de la Conferència internacional del Caire sobre la població. Carlos Menem és el primer a respondre públicament a la carta adreçada pel Papa a tots els caps d'Estat: «Gairebé en tots els casos, explica, els índexs de fecunditat dels nostres països disminueixen. (...) Les poblacions del nostre continent envelleixen cada dia més.» I proposa «conservar una política de desenvolupament que concorreix la protecció de la família respectant els seus principis fonamentals». (EP)

XINA

Moren tres bisbes de l'Església catòlica «oficial»

HONG KONG.— Tres bisbes catòlics «oficials» han mort durant el passat mes de maig. Es tracta de Mons. Francis Zhang Fengzao, bisbe de Wuhu (prov. d'Anhui), de Mons. Joseph Hou Jinde, bisbe de Xingtai (prov. de Hebei), i de Mons. Jean Li Xuesong, bisbe de Jilin (prov. de Jilin).

Després d'aquestes defuncions, els bisbes catòlics nomenats per l'Estat xinès s'eleva a 70: 5 bisbes auxiliars i 65 «caps» de diòcesi. Oficialment hi ha cinquanta seus episcopals vacants. Entre aquests 70 bisbes, només una dotzena tenen menys de 70 anys (22 passen dels 80), i la mitjana d'edat és de 76 anys.

Actualment hi ha a Xina un miler de preveres a l'Església «oficial», dels quals més de la meitat passen dels setanta anys. Per això l'Associació patriòtica dels catòlics xinesos promou un rejuveniment de la jerarquia catòlica. La Conferència de bisbes «oficials» creu que un prevere que tingui 35 anys i un mínim de 5 anys d'experiència pastoral, ja és apte per dirigir una diòcesi. (APIC)

34 nous sacerdots

MILÀ.— El proppassat 11 de juny foren ordenats preveres, 34 joves. A la fotografia els veiem en l'audiència que els concedí el Sant Pare, acompanyats del rector major del Seminari milanès, monsenyor Poma.

La festa de Canòlich aplegà més de mil persones

URGELL

SANT JULIÀ DE LÒRIA (Andorra).— L'Aplec que anualment se celebra a l'ermita de la Mare de Déu de Canòlich (a la parròquia de Sant Julià de Lòria) esdevingué força reeixit, tant pel que fa a participació com per la bonança de la diada, reunint-se a redós del santuari més de mil persones.

El dia assolellat va fer que fossin bastants lauredians els que decidiren fer el romiatge a peu, d'altres amb bicicleta i alguns grups de joves ja hi van anar la tarda del divendres per acampar a la muntanya. La majoria, però, ho va fer amb vehicles per assistir a l'ofici que tingué lloc a les dotze del migdia.

Previ a la celebració de l'Eucaristia, com es tradicional es va procedir a la benedicció del terme, a l'esplanada de l'ermita, situada a 1.635 metres d'altitud, amb la bandera andorrana onejant i els cims més alts, encara amb restes de neu. L'entrada a l'ermita es va fer en processó tot cantant l'Ave de Canòlich.

La missa va ser oficiada pel rector de Sant Julià de Lòria, mossèn Enric Prat i concelebrada per dos preveres d'Andorra la Vella, el rector de la Massana i el director del Col·legi Sant Armengol, cerimònia que va ser seguida per molta gent, des de l'exterior de l'ermita, ateses les seves reduïdes dimensions.

Acabada la cerimònia va tenir lloc la benedicció de 3.700 pans, que van ser repartits entre el públic, per a l'hora de dinar. Les peces sobrants es repartiren, com és costum, a les llars de jubilats i residències d'ancians.

Abans que les famílies, amics i grups prenguessin posicions a la muntanya, per fer la carn a la brasa o a la llosa, la Cobla Andorra va oferir una audició de sardanes. La gresca es va perllongar fins ben entrada la tarda.

L'ermita de Canòlich es troba situada als vessants de llevant de la «Serra Plana» i la seva construcció es moderna, amb un altar major d'estil renaixement. A la rectoria de Sant Julià de Lòria es conserva una imatge de la Mare de Déu, patrona de la parròquia, procedent del Santuari de Canòlich. Es tracta d'una talla de fusta policromada que fa 72 cm. d'alt. La llegenda diu que la imatge va ser trobada l'any 1223 per un pastor que guardava el seu bestiar als prats de Canòlich. La capella s'aixecà sobre el roc de la troballa.

● J.B.

Recuperada la talla de la Mare de Déu

■ Antoni Ribó ha escolpit una talla en fusta de la Mare de Déu per a l'ermita de Sant Martí de Taús. L'ermita va ser devastada el 1936.

TAÚS (ALT URGELL).— L'escultor de la talla neo-romànica és un fuster, va néixer a Taús el 1936, quan encara feia el foc que havia cremat la imatge de la Mare de Déu que presidia l'ermita de Sant Martí. L'Antoni fa anys va emigrar a Girona, però sempre ha conservat la vinculació al poble i estima la seva identitat taussana. Darrerament ha estat restaurada i consolidada l'ermita romànica de la Mare de Déu i l'Antoni ha volgut recuperar la bella talla cremada el 24 de juliol del 1936. Primerament la il·lustrà, agosarada i ferma, després les consultes als entesos i moltes hores de feina. Un tronc de pi negre procedent de la casa pairal de Taús, s'ha convertit en la còpia de la talla antiga de la qual se'n trobà una fotografia.

El dia de l'aplec, 28 de maig, la imatge va ser beneïda i col·locada a l'absi de l'ermita. L'àvia més gran del poble i l'autor de la imatge van pujar-la al seu pedestal mentre un aplaudiment, tan espontani com sonor, trencava el silenci misteriós d'un acte molt simbòlic. Homes, dones, joves i infants dipositaven rams de flors als peus de la Verge. Flors de conreu i boscanes, muntanya de colors i tribuna d'una devoció feta súplica i acció de gràcies. L'Emma recitava el magnificat amb un glossari actual. Al final el cant dels goigs i la veneració de la Mare de Déu.

«Ens van cremar la imatge, però no la devo-

ció», comentava un taussà. Aquelles flames van fer cendra la imatge, però van atiar el forn de la devoció. És la devoció que ha cisellat la fusta, li ha donat formes i n'ha fet sobretot l'expressió més sublim i entranyable de fe.

■ Antoni Mirabet

Sentència del Tribunal Suprem a favor dels devots de l'ermita de Bell-lloc

GIRONA

PALAMÓS.— El Tribunal Suprem ha dictat sentència sobre el litigi que enfronta des de fa una vintena d'anys el propietari de la finca (dins la qual es troba l'ermita de la Mare de Déu de Bell-lloc al terme municipal de Palamós) amb els devots d'aquesta advocació mariana. La sentència declara que tant els diferents camins d'accés com la plaça que hi ha davant la capella i la font que es troba a uns dos-cents metres són d'ús públic i l'amo de la finca no pot impedir-hi l'entrada lliure. D'aquesta

manera el Suprem desestima definitivament el recurs de cassació que havia interposat l'empresa propietària «Explotacions Agrícoles i Forestals Brugarol, S.A.» contra una sentència anterior de l'Audiència de Barcelona. Segons experts en dret, la declaració del tribunal de Madrid és molt important, ja que reconeix i consagra el dret del poble a venerar en qualsevol dia de l'any aquelles imatges de la Verge que, com la de Bell-lloc, han rebut l'homenatge públic des de temps immemorial.

La sentència reconeix, a més, que els actes de culte que s'hi facin, han de quedar únicament

subjectes a les prescripcions del dret canònic. En canvi, els jutges no s'han pronunciat sobre la propietat de l'edifici que fa de capella que també han estat reivindicant el Bisbat de Girona i l'Ajuntament de Palamós. La titularitat d'aquesta propietat no va quedar clara en el moment en què l'anterior amo de la finca la va vendre a l'amo actual, que és un súbdit alemany. Amb tot, experts en dret civil i canònic sostenen que l'ermita no podia entrar en el contracte, ja que es tractava d'un bé eclesial i públic.

■ M. Caballé

Ha mort Mn. Joaquim Moret

BELLCÀIRE D'EMPORDÀ.— Ha mort a la residència Maria Gay de les Religioses de Sant Josep de Girona el que durant 32 anys va ser rector de Bellcaire d'Empordà, mossèn Joaquim Moret i Bastons. Havia nascut a la població empordanesa de Viladesens el 20 de març de 1901 i als dotze anys va ingressar al Seminari per cursar la carrera eclesial. El 6 de juny de 1925 va ser ordenat sacerdot en aquest centre i a continuació va ser nomenat vicari de la parròquia de Celrà.

Tres anys després va ocupar el mateix càrrec a la parròquia de la Bisbal i el 1931 va ser traslladat a la de Pals. Finalment l'any 1932 va ser nomenat ecònom de Bellcaire, convertint-se en rector de la mateixa parròquia el 1939. L'any 1971 es va retirar a Banyoles, quedant adscrit a la parròquia de Santa Maria. Deu anys més tard es traslladava a Girona, passant a residir a l'esmentada residència fins a la seva mort.

● M.C.

RSM

CORREDURIA DE SEGUROS, S.A.

Oferim tranquil·litat i seguretat • Serem els seus consellers amics • Truqui'ns
En contactar amb nosaltres manifesti conèixer-nos a través de Catalunya Cristiana.

C/. Urgell, 255, entll., 2a - Tel. 439 14 00 - Fax: 439 69 90 - 08036 BARCELONA

Ha mort mossèn Lluís Riba

Un capellà estimat per tothom

TORTOSA

El diumenge 12 de juny, gairebé un centenar de sacerdots concelebraren la Missa exequial en sufragi i adhesió als valors espirituals encarnats en Mn. Lluís Riba i Cano.

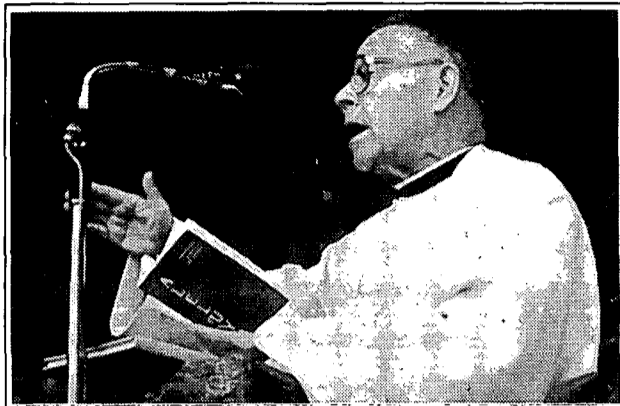
Vuitanta anys, amb cinquanta-cinc de sacerdoci, viscuts en la línia franciscana i mariana, i un apòstol, sempre proper al poble.

El seu perfil: devoció a la Mare de Déu, concretada en els santuaris de les parròquies que va servir.

En l'estampa-recordatori, per ell mateix prèviament redactada hi figuren nou advocacions marianes. Ell en dona gràcies pels favors rebuts, i confia en la seva intercessió.

Entre els seus «hobbys» es comptava: col·leccionar cartells, banderins, goigs d'ermites, programes de festes, materials ca-

La darrera fotografia

tequètics, ... i havia convertit el seu pis en un museu-arxiu de les activitats eclesials diocesanes.

També li plaïa gravar en cassettes conferències i concerts de música i corals.

Mossèn Lluís haurà entrat al cel amb una cartera negra a la mà, plena de cassettes, estampetes i a l'altra mà un Rosari.

A destacar la sentida homilia del senyor bisbe Lluís que va glossar la humilitat i el zel de mossèn Lluís.

Fou soterrat a Sant Mateu del Maestrat, vora el santuari de la seva patrona, la Mare de Déu dels Àngels.

■ J. Blanc i Bahima

Trobada de 14 consiliaris dels Equips matrimoniales amb el Bisbe i mossèn Vergés

TORTOSA.- Recentment es reuniren a la casa abadia de l'arxiprestat de la Terra Alta, catorze consiliaris de la diòcesi. En aquesta trobada anual prengué la paraula el senyor Bisbe, el qual després de la pregària adreçada a la Patrona de la Fontcalda, insistí en la transcendència del matrimoni cristià sentit per Déu en la línia de l'amor gratuït.

Tot seguit presentà als assistents, mossèn Vergés amb paraules elogioses.

Un consiliari preguntà a mossèn Vergés què era

allò més important segons la seva experiència en els equips de la Mare de Déu. La seva resposta fou:

—«Saber pregar.»

—«La sentada-diàleg.»

—«I com a regla de vida: fer allò que Déu us demana»

La trobada va acabar-se amb un àpat a la llar del matrimoni responsable del sector, els senyors Ruda-Mata.

■ J. B. i B.

FETS I CRITERIS

El primat del Papa

Fa pocs dies hem celebrat la festa de sant Pere, però, per motius pastorals, el dia del Papa ha estat traslladat a aquest diumenge, 3 de juliol.

L'anomenat dia del Papa ha de motivar-nos a renovar la fe en el Prímat. Jesús digué a Pere: «Tu ets Pere; sobre aquesta pedra jo edificaré la meua Església i les forces de reialme de la mort no la podran dominar» (Mt 16, 18).

El Vaticà I va definir que el papa posseeix la potestat de jurisdicció plena, suprema, ordinària i immediata sobre tota l'Església. El Vaticà II va reafirmar aquesta doctrina i la va completar quan, en parlar de la col·legialitat episcopal, afirmà que el papa és el cap del col·legi dels bisbes (Lg n. 18).

Els bisbes, observant fidelment el primat i la principalitat del seu cap, exerceixen en el ramat de Jesucrist una potestat pròpia per al bé dels seus fidels, més encara de tota l'Església, a la qual l'Esperit Sant reforça continuament l'estructura orgànica i la concòrdia (cf. Lg n. 22).

Fonamentats en la fe en el Prímat ens hem de sentir moguts a estimar el papa, tot agraint a la providència de Déu, que dona per a cada període històric, el papa més indicat. Des de Lleó XIII fins als nostres temps hem de reconèixer que els papes han estat personalitats extraordinàries.

Joan Pau II té una personalitat polifacètica. El seu estil és oral, intuïtiu i no analític. És molt conscient que el seu pontificat se situa en una segona etapa del postconcili i considera molt importants la cohesió i la unitat interna de l'Església.

L'atemptat fou un fet misteriós, no hi ha dubte

que la seva credibilitat fou consolidada amb el testimoni de la seva sang. El seu viatge a Fàtima just al cap d'un any manifestava la seva profunda convicció que la Mare de Déu li havia salvat la vida.

Les seves múltiples activitats: audiències, viatges, discursos i escrits superen en molt el treball dels papes anteriors.

Joan Pau II és el papa «vingut d'un país llunyà» amb tot el dinamisme del servei pastoral viscut durant vint anys a la seva diòcesi. Ha inaugurat un estil nou, l'estil d'un papa «itinerant» que ha fet constants viatges apostòlics a les Esglésies locals.

Les diferents operacions quirúrgiques a què ha estat sotmès demostren que té una vitalitat extraordinària i que es recupera fàcilment del cansament i dels esforços constants.

Joan Pau II insisteix en la necessitat de la interioritat i de la pregària quan veu el perill d'un activisme exagerat; però exhorta a obrir-se a l'acció social quan hi ha temptacions de refugiar-se en un intimisme còmode.

Joan Pau II és el papa de la llibertat religiosa i de la unitat dels cristians, és el papa apassionat en la defensa de la persona i de la vida.

És un papa que peregrina cap a l'any 2000 amb la força i amb el coratge de la fe —com a fidel servidor de la unitat— amb la il·lusió de celebrar a Terra Santa una trobada amb els responsables de les esglésies cristianes i amb els representants de les religions monoteistes.

Que el Senyor li concedeixi la gràcia de celebrar aquest gran jubileu.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Reunió de religiosos i religioses en barris

TARRAGONA

Es va celebrar a Campclar una reunió de religiosos i religioses en barris per analitzar el seu treball i les seves actituds de cara a l'evangelització del medi en el qual estan immersos.

El primer tema pretenia furgar en l'especificitat del seu carisma: «Què és allò que considerem essencial i definitiu del nostre carisma». Sortien diferents coses:

—Contemplació en l'acció.

—Pobresa evangèlica.

—Amor sense fronteres.

—Descoberta de Crist en els més petits.

—Algú parlava de la mística del treball i es feia ressaltar la importància del treball o de l'absència de treball en la configuració de la persona.

—Els religiosos que treballen en col·legis manifestaven la preocupació de ser presència de Crist enmig dels joves.

—Altres manifestaven la força transformadora dels moviments especialitzats i el paper important del consiliari com animador de la fe.

—La molta importància que té saber comunicar la joia de la fe: només es poden transmetre els valors que es viuen joiosament.

Es veien en segon terme els aspectes positius de la reforma de la vida religiosa a partir del Concili Vaticà II.

—Hi ha un desig manifestat de moltes maneres en alguns ordes religiosos de tornar a les fonts: d'encarnar-se en els mons més pobres i marginals, d'estar al costat dels que més sofreixen i de compartir les seves angoixes, frustracions i esperances...

■ Mn. Ricard Cabré

S'han escrit els Goigs de Sant Salvador

VILANOVA DE PRADES.— L'Església d'aquest poble forma part de l'estol de parròquies que el 29 de novembre de 1194, per mitjà de la Butlla del papa Celestí III quedaren incloses a l'arquebisbat de Tarragona.

Aquest any 1994 compleixen els 800 anys del primer document històric que dona fe de la seva existència com a comunitat. Amb motiu d'aquesta efemèride, Mn. Josep Roig, rector recent nomenat de la parròquia, poeta i escriptor, ha preparat els

Goigs de Sant Salvador, patró de Vilanova de Prades, omplint meritòriament aquesta manca.

Josep Miró i Català, fill del poble, ha fet la partitura musical molt airosa i adient.

La presentació dels Goigs de Sant Salvador formarà part dels actes que, amb motiu del vuitè Centenari de la parròquia se celebraran el 6 d'agost, festa major del poble.

■ Lluís Noguera i Pastó

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Més de 30.000 participants

Cloenda dels Concursos Bíblics d'enguany

BARCELONA

TERRASSA.— A la sala d'actes del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa, va tenir lloc, recentment la multitudinària celebració del repartiment de premis del IX Concurs Bíblic per a infants i del V de redacció bíblica per a nois i noies de BUP i de FP. Al primer hi han participat 30.294 alumnes d'EGB i de Primària i al segon s'hi presentaren 649 treballs.

A més del notable augment de participació (un 20 per cent més que al 1993, cal fer constar que el Concurs ja s'ha estès per totes les vuit diòcesis catalanes, la qual cosa fa comprendre que aquella petita iniciativa de fa nou anys (un concurs únicament per a les escoles de Terrassa) ha escampat la seva bona llavor arreu del nostre país i hi ha trobat terra preparada.

A part de la lectura dels corresponents veredictes dels dos concursos i del lliurament dels premis respectius, hi feren uns breus, però adients parlaments, algunes de les persones de la presidència. El senyor Jaume Vernet, president del Grup AVANT de la Federació de Cristians de Catalunya (que amb la col·laboració del Grup de Mestres Catòlics, és qui organitza aquests concursos) va felicitar i agrair als presents i a tots els qui han participat amb els seus treballs i la seva col·laboració a la brillantor i eficàcia d'aquesta empresa apostòlica; el consiliari del Grup de Terrassa, mossèn Francesc Cima, va voler reconèixer d'una manera especial la presència en aquest acte de l'alcalde senyor Manuel Royes en aquesta manifestació religiosa i cultural i va insistir en demanar la lectura i la meditació de la Bíblia que, com deia Pius XII, «és la Paraula de Déu, una carta adreçada als homes com a senyal diví d'amor i d'amistat»; el canonge Dr. Malaquies Zayas, consiliari general de la FCC, va recordar als infants i als adults que ens convenia «confessar la nostra fe sense ocultacions vergonyants, ara tan de moda».

El senyor alcalde de la ciutat anfitriona, declarava que «conèixer la Bíblia era necessari, no solament als cristians, sinó a tothom, ja que sense aquest coneixement,

no es pot comprendre la nostra cultura occidental europea; no s'entenen les obres de Bach, d'Eliot o d'Espriu, per citar només uns exemples prou il·lustratius. Acabà dient que la Bíblia és un llibre de fe, de religió i de gran bellesa literària i que conté ensenyaments molt alts sobre l'home i el món, com es demostra, entre altres passatges, a les epístoles de sant Pau.

Mossèn Joaquim Lloverol, arxiprest de Terrassa actualment —en nom i representació del Sr. Bisbe—, va recordar també la primera carta de sant Pau als Corintis, on ens parla de l'atletisme cristià (1 Cor. 9, 24-27) i es diu que val la pena de córrer a l'estadi, però encara més per a guanyar el premi de la glòria de cel. D'igual manera va dir que, l'esforç dels no premiats, Déu el coneixia i el tindria en compte, ja que ens premiarà tots segons la nostra tasca per al Regne que hàgim dut a terme. Recordà també aquella revisteta infantil de la FJC dels anys 30 que es titulava precisament *L'Avant...* i que enardia per a seguir Jesucrist, aquella colla de nois que avui són, en gran part, els qui, organitzant aquests cursets, treballen encara per a fer conèixer Jesucrist i la seva Paraula als infants i adolescents d'avui. El repartiment de premis fou llarg, atesa la quantitat que n'havia entre els que s'oferien a les escoles i als alumnes participants: uns vuitanta-un, més uns quatre-cents accessits en el Concurs d'EGB i de Primària i sis per al concurs de redacció juvenil.

A l'hora dels agraïments es van esmentar especialment el senyor Alcalde de la ciutat (que per primera vegada assistia a la presidència d'aquest acte) i el setmanari Catalunya Cristiana que tan generosament ofereix, un any darrere l'altre, les seves pàgines per a divulgar els concursos i els seus veredictes.

Enguany, el Grup AVANT havia muntat, al vestíbul del Centre, una excel·lent exposició bíblica amb els interessants fons documentals de Mn. Ynaraja, capellà de la Llobeta, expert biblista i col·laborador de Catalunya Cristiana, que fou molt visitada i molt elogiada.

■ Lluís Badia i Torras

Un moment de la celebració

Després de 65 anys, al casal de Sobrevia

Record del pas del P. Vallet

VIC

SEVA.— El diumenge 19 de juny, al casal de Sobrevia, Lluís Terrades i Soler amb la seva esposa Dolors Miarnau, vertaders «patriarques» continuadors d'una família ben meritòria de l'Església a Catalunya, volgueren perpetuar amb una làpida de bronze la memòria del pas del Pare Vallet per Sobrevia, l'any 1929. Era no gaire mesos abans d'emprendre el seu viatge cap a terres uruguaianes amb els seus joves «exercitants», que s'havien convertit ara en companys de la projectada fundació d'una nova Congregació religiosa, els Cooperadors Parroquials de Crist Rei, un dels quals era Joan Terrades i Soler (19 anys), fill d'aquella família.

L'entranyable diada aplegà unes tres-cents persones amigues de la fundació del pare Vallet, que acudiren a la generosa invitació dels senyors Terrades.

A les 12, una missa els congregava davant la capella. La presidí el Rdm. P. Pierre i Maurice Luisier, superior general dels CPR. Concelebraren amb ell el Dr. Antoni Matabosch i Soler, cosí germà dels Terrades, i els pares Cujó, Navarro, Pereda (argentí), Fernández-Cueto, García i Sospedra. Hi hagué també una bona representació de la branca femenina de la Congregació del Pare Vallet, les Cooperadores Parroquials de Crist Rei, encapçalada per la seva superiora general, Rdma. Marie-Joseph Vannay, que era de pas per Catalunya.

Converses amicals: testimonis d'història relacionats amb els fets que es commemoraven: exquisit dinar de germanor en taules escampades sota els arbres del jardí; concert d'un jove orfeó de Sant Andreu, que dirigeix la també joveníssima mestra, Carme Guinart i Gómez-Arteche.

Un dia ple de sol, el cel blau i els cors. Un dia per a mirar enrera, aquell passat de gestes apostòliques a la Catalunya dels anys vint, i per a mirar endavant, amb la força de les noves generacions.

¿Qui havia de dir, l'any 1929, al pare Vallet, quan era a punt d'anar-se'n (semblava un exili) de Catalunya, que un dia del 1994 recordarien el seu pas per Sobrevia, uns amics presidits per uns fills seus (el superior i la superiora generals de les seves Congregacions), que li havien nascut a les muntanyes de Suïssa?

■ A. Sospedra, cpr

UNA VEU EXULTANT

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons que el poble cantarà amb entusiasme

Cançons per tot l'any

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassettè. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

El bisbe Antoni Deig diu que no es pot confondre la unitat sagrada d'Espanya amb la unitat de l'Església

SOLSONA

El bisbe Antoni Deig, va pronunciar una conferència sobre la «Construcció de l'Església Diocesana» amb motiu de la celebració d'una jornada sobre el Concili Català i en la qual va afirmar que «no es pot fer com alguns que han confós la unitat de l'Església universal amb la unitat sagrada d'Espanya». Deig va afegir posteriorment que «quan parlem de la sagrada unitat d'Espanya o de la pàtria, ens movem en el terreny de la societat civil, i, per tant, no

té res a veure amb la unitat de l'Església. I encara: «Succedeix d'aquesta manera, que el nacional catolicisme espanyol encara existeix».

El bisbe de Solsona es va referir a la possible creació d'una Conferència Episcopal de Catalunya independent de l'espanyola, recordant que «els bisbes catalans ja enhem determinat i hem dit que ara era inviable». Segons ell, a través de les estructures intermèdies com les províncies eclesiaístiques i els concilis ja es pot aconseguir molt».

■ M. Caballé

Montserrat Grases descansa a la capella d'un col·legi universitari de la Prelatura

Una estudiant catalana, primera dona de l'Opus Dei en procés de beatificació

BARCELONA

El propassat 16 de juny, les restes mortals de Montserrat Grases Garcia, una estudiant catalana, membre de l'Opus Dei, morta el 1959 poc abans de fer els 18 anys d'edat, van ser traslladades des del cementiri de Montjuïc a la cripta de l'oratori del Col·legi Major Bonai-gua, a la plaça de Pius XII de Barcelona. És la primera dona de l'Opus Dei de la qual s'ha obert la causa de canonització.

El motiu del trasllat, segons el decret de la Congregació vaticana per a les causes dels sants, era «satisfer la devoció dels fidels i assegurar una digna i més adient conservació de les despulles». Va presidir l'acte, com a representant de l'arquebisbe de Barcelona, el bisbe auxiliar Jaume Trasserra, acompanyat per altres autoritats de l'arquebisbat i de la Prelatura. També hi eren presents els pares de Montserrat Grases, germans, padrins de baptisme i altres familiars, amics i públic general.

A les 7 del vespre, abans del

Els pares de Montserrat Grases, a la dreta, davant l'urna amb les restes mortals de la seva filla

definitiu enterrament de les restes de Montserrat Grases es va concelebrar una missa solemne de funeral, en súfragi per la serventa de Déu, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Jaume Trasserra, acompanyat pel vicari delegat de la Prelatura a Catalunya, Dr. Manuel Dacal, i els altres preveres presents.

La fama de santedat de Mont-

serrat Grases va créixer de manera immediata i espontània després del seu traspàs. El 1962, l'Església començà el procés informatiu per a la seva beatificació. La causa es troba ara al Vaticà, a la Congregació per a les causes dels sants, en espera del Decret d'heroicitat de la seva vida i virtuts.

● C.C.

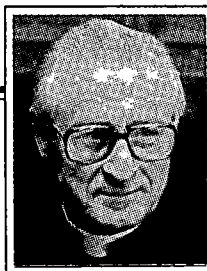
108 Romeria del Ram al Tibidabo

BARCELONA.- La tradicional Romeria del Ram —que enguany ha assolit la seva 108 edició— va tenir lloc el passat diumenge 22 de maig, festa de la Pentecosta, al Tibidabo, cim culminant de la serra de Collserola, dins el municipi de Barcelona. La sortida dels nombrosos joves que hi van pujar a peu s'efectuà des de tres llocs diferents: l'avinguda del Tibidabo, la plaça de Vallvidrera i l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. La celebració de l'Eucaristia es féu al temple superior del Sagrat Cor i, tot seguit, tingué lloc l'ofrena floral a l'ermita del Tibidabo.

La Romeria del Ram fou una iniciativa popular encoratjada per Josep Bolasell el 1887 a Barcelona. El desembre de 1902 el cardenal Casañas, bisbe de Barcelona, hi va posar la primera pedra del futur temple i li conferí el caràcter expiatori que avui dia el caracteritza: una resposta d'amor i de reparació en expiació pels pecats del món.

● C.C.

CARTA DOMINICAL

L'esclau que fugia fa cent anys

Va ser un dia, pels volts del 1880. Un home negre, alt, amb aspecte de molt cansat, s'atura a la vora del riu Níger. Estava esgotat. Havia fugit, a peu evidentment, de feia 500 quilòmetres. Fugia de l'esclavitud. Era la tercera vegada que se n'escapava, després haver-la patit uns quants anys. A la vora del gran riu es trobà amb un home blanc, a qui no podia identificar ni com a amic ni com a enemic. Era un Pare Blanc. Aquella trobada li va servir per entrar alhora a la llibertat i a una etapa nova del tot de la seva vida. Li havien passat moltes coses i havia patit molt, des que va néixer en un poble menut —Toma— del que és avui Burkina Faso. Pels europeus, era l'Alt Volta. Un dels primers presidents, després de la independència del país, va unir dues paraules de les seves dues llengües principals per posar-li el nom. Un nom, de fet, que és molt noble, ja que Burkina Faso vol dir «país dels homes íntegres».

Aquesta història, verídica, me l'explicava fa uns dies un home íntegre d'aquest poble, amic meu de fa anys i bisbe catòlic de Nouna-Dédougou, Mons. Toé. Va néixer al mateix poble, a Toma. També és alt, té una gran sensibilitat, i un esperit profund i cultivat. A tots dos ens ve de gust d'intercanviar experiències pastorals i espirituals, les poques vegades que ens podem trobar. L'amistat es manifesta cada vegada amb més força, encara que faci temps que no ens veiem.

L'esclau fugitiu va ser el primer convers del seu país. L'any 1900 havia començat l'evangelització a Burkina Faso. El seu poble fou la cinquena missió que s'hi va fundar. El meu amic és de la segona generació de convertits. La seva il·lusió és que el centenari d'haver-se iniciat el catolicisme al seu país —l'any 2000— coincideixi amb la beatificació del primer cristià. Tot hi va encaminat, ja que la vida del nostre home va ser d'una exemplaritat heroica els 102 anys que va viure.

Un dia, el va rebre Pau VI; hi va anar acompanyat pel seu fill —historiador famós d'Àfrica—. L'home, ja gran, tenia un aspecte venerable, amb la seva estatura, el seu vestit blanc i el rostre noble envoltat d'una barba també blanca. El Papa, impressionat per l'heroisme i per la fe demostrada en la seva vida, i pel fet de veure el primer fruit, tan madur i ple de virtuts, de l'Església al seu país, li va dir en un moment de l'audiència que passés a ocupar el seu seient. Tot i la seva resistència, Pau VI l'obligà cordialment a fer-ho, i es va asseure al seu costat.

La diòcesi de Mons. Toé ha passat de 600.000 a 1.200.000 d'habitants, perquè el desert continua avançant i són milers les persones que en fugen, cap al sud-est, just on hi ha la seva diòcesi. Treballa amb fe i amb alegria, té pocs sacerdots, i pocs mitjans. I em comentava com el sorprenia, quan venia a Europa, sentir parlar de la descristianització del vell continent. Ell compara la nostra situació amb la seva. «No entenc què us passa —em deia—. Jo el que veig són molts nuclis cristians, abundants, forts, estesos per totes les nacions.» ¿Potser ens veu millor que no estem? ¿És encertat el seu diagnòstic? ¿Ens preocupem nosaltres perquè la fe, malgrat els nuclis que ell veu, es puguin reduir en nombre o en qualitat?

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

La llengua castellana

Estimo profundament la llengua castellana, que vaig aprendre de menut; no sabia com, al costat de la meua llengua nadiua, la catalana, que va ensenyar-me la mare. Amb les dues llengües he format el meu bagatge, i mai no he intentat marginar cap de les dues, ni en els pitjors temps, quan les circumstàncies polítiques ofegaven el desenvolupament de la llengua catalana.

Per això em sap greu que alguns elements facin servir el castellà com a vehicle dels seus odis, dels seus politicisms, dels seus imposats sacralismes. Que transformin aquesta bellíssima llengua en niu d'escurçons carregats de verí per lluitar contra les actituds dels altres, guiats més pel seu instint de domini que per les realitats històriques que han volgut ofegar.

Així no és possible fer forta d'esperit una unitat. Així només es fa odiosa una meravellosa entelèquia.

■ Oriol Camps

Un centenar d'alumnes de Religió participen en la XXX Trobada d'Estudiants d'Instituts

Els estudiants d'institut per un món millor

El passat cap de setmana, del 17 al 19 de juny, va tenir lloc a Canyamars (Maresme) la XXX Trobada d'Estudiants d'Instituts (TEI). Amb aquesta trobada d'alumnes de religió dels instituts de secundària, ja han estat més de 5.000 joves de la diòcesi de Barcelona que els darrers deu anys han viscut una experiència d'Església a les TEI.

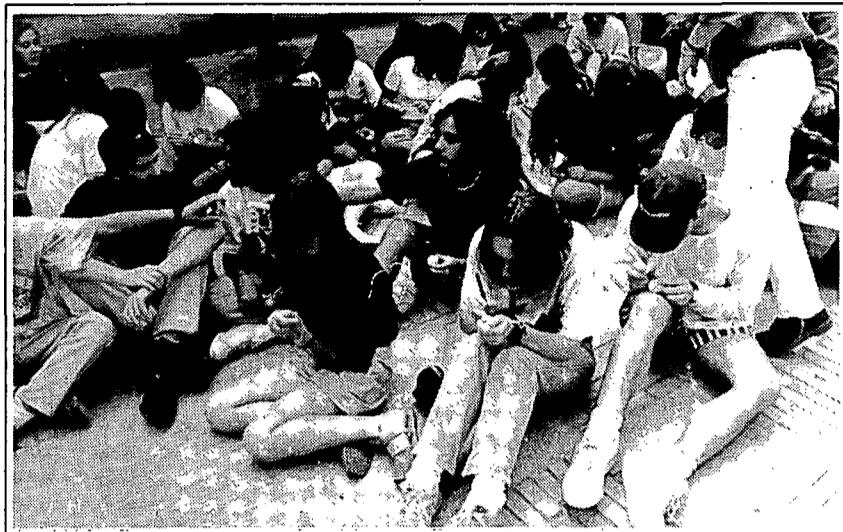
En aquesta Trobada, la Delegació Diocesana d'Ensenyament de Barcelona va aplegar més d'un centenar de joves de quinze instituts de batxillerat en un encontre d'animació i reflexió sota el lema «Planeta imaginari». Tres dies de jocs, tallers, festa i convivència van servir per imaginar-se un món millor i per prendre consciència que tots en podem ser protagonistes. A partir de les paraules de Jesús sobre un món nou i una terra nova, l'objectiu de la trobada era desvetllar les ganes de construir un món nou i oferir als alumnes les eines per transformar-lo, per arribar al «Planeta imaginari».

Els dos moments més importants de la XXX TEI van ser els tallers i la visita del bisbe auxiliar de Barcelona Dr. Joan-Enric Vives. Dissabte al matí, els animadors de la trobada van preparar diversos tallers mostrant eines per tal de construir un món millor. A la tarda, el bisbe responsable de l'àrea d'Ensenyament de Barcelona, Dr. Vives, va compartir la trobada amb els animadors i amb els joves estudiants de religió.

El Dr. Vives va participar a la taula rodona que obria el treball de dissabte a la tarda. Quatre animadors van explicar el testimoni de diverses persones que han treballat per construir un món nou, sigui al barri o al tercer món, recordant que tots els qui eren allà també en podien ser protagonistes. En aquesta línia, el Sr. Bisbe va confessar als estudiants d'institut que «quan era

alumne de l'Institut Balmes i tenia la vostra edat, no m'hauria imaginat mai que al cap d'uns anys podria ser bisbe». Finalment el Dr. Vives va fer un crida als joves dient-los que el més important que tenien eren ells mateixos i que aquest capital no el podien «malgastar, drogar o perdre en un accident de moto a les cinc de la matinada».

Els tallers de dissabte al matí van ser un altre dels moments més rellevants de la trobada. L'elaboració i degustació de cuina àrab en un dels tallers va constituir la mostra que una bona vacuna contra el racisme i la intolerància pot ser la descoberta de noves cares d'altres pobles, per exemple a través de la seva cuina, i del coneixement de la seva

El protagonisme i la participació dels estudiants és l'eix de totes les activitats

per l'assassinat d'una colombiana a Madrid o els resultats de les eleccions europees. Evidentment, la solidaritat també va ser un dels eixos dels tallers, a partir de l'experiència d'altres joves que enguany aniran al Tercer Món amb el Setem i de l'oferta d'experiències de voluntariat amb els pobres que tenim més a prop o l'opció per la pau en la vida quotidiana.

La gresca del dissabte a la nit també va ser una experiència de construcció d'un món millor, ja que entre tots els estudiants van organitzar la festa de la nit, amb paròdies de la televisió, teatre i ball. La trobada va acabar diumenge al matí, amb l'Eucaristia, tot posant Jesús com a referència central per la construcció del nou món, el «Planeta imaginari».

■ Jordi Llisteri i Boix

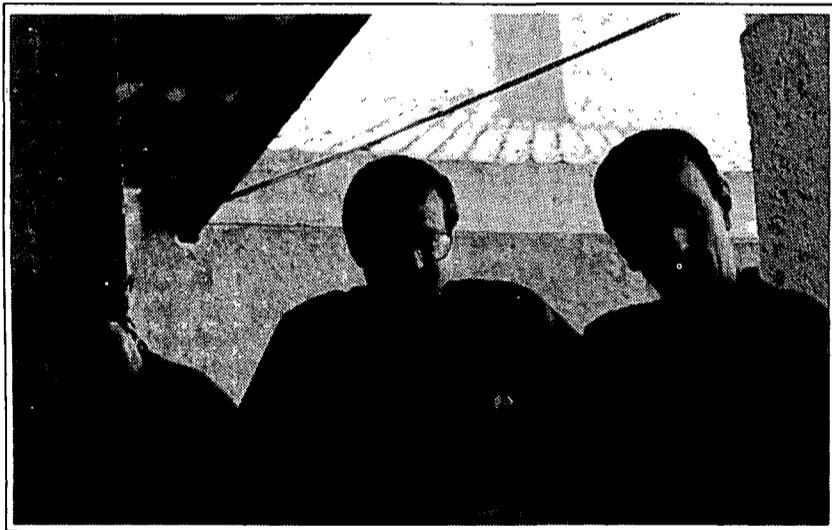
La vessant pastoral de l'assignatura de religió

Després de dinar, el Dr. Vives es va reunir amb els organitzadors de la trobada, la Comissió Pastoral d'Instituts, formada per quinze professors de Religió de centres públics de secundària i alguns militants del MUEC. El bisbe auxiliar va valorar i agrair el treball dels professors de Religió als instituts, «sobretot en la seva vessant pastoral, després d'uns anys de no creure en aquesta presència». La presència dels professors de Religió als claustres està totalment normalitzada i alguns d'ells tenen càrrecs de responsabilitat en la gestió acadèmica i en la direcció dels instituts de batxillerat. El Dr. Vives va recordar que els professors de Religió són l'únic contacte que molts joves tenen amb l'Església i que malauradament l'ensenyament de la Religió moltes vegades es l'única assignatura que permet transmetre valors als joves estudiants, fet que també es reconegut pels responsables de la resta de les matèries.

Els professors van expressar les dificultats per trobar espais acollidors on adreçar els joves adolescents que no han tingut cap contacte amb l'Església. Els animadors reclamaven altres espais que no fossin tan estructurats com un moviment per poder donar continuïtat al servei que ofereixen les TEI als estudiants de secundària.

cultura, religió, espiritualitat i costums. De la mateixa manera, el taller de teatre descobria els avantatges del coneixement i del control d'un mateix i, juntament amb un taller d'espelmes, pretenia desvetllar i exercitar la creativitat dels nois de la trobada.

El taller de rock català va ser el que va portar més sorpreses als alumnes. Una anàlisi detinguda d'algunes de les cançons, que molts dels participants havien corejat en més d'una ocasió, els feia descobrir un contingut molt allunyat dels valors i les opcions que ells defensen. Així mateix, el taller de premsa va servir per escriure cartes als directors dels diaris denunciant aquelles situacions que creien que havien de canviar o opinant com a joves sobre fets de l'actualitat, com ara el judici

El bisbe auxiliar de Barcelona Joan-Enric Vives, entre el Delegat Diocesà d'Ensenyament, Mn. Salvador Pié -a la esquerra-, i el sots-delegat, Mn. Antoni Nel-lo

Deu anys de Trobades d'Estudiants d'Instituts

Des de la primera trobada, l'any 1985, més de cinc mil estudiants han passat per les Trobades d'Estudiants d'Instituts. Les TEI van néixer, aviat farà deu anys, de la inquietud de la Delegació d'Ensenyament de l'Arquebisbat de Barcelona per oferir una experiència d'Església a tots els estudiants que han escollit lliurement l'assignatura de Religió catòlica als instituts de secundària.

Des de llavors, la Comissió Pastoral d'Instituts, formada per professors de Religió i un consiliari, ha organitzat trenta trobades per anar més enllà de la docència estricta de l'assignatura de Religió i fer una oferta pastoral als estudiants. Les trobades s'han adreçat sobretot a aquells alumnes que no tenen cap altre punt de contacte amb l'Església diocesana per tal de fer-los descobrir la riquesa del que hi ha darrera els continguts acadèmics de la Religió.

A aquest joves, se'ls ofereix la possibilitat de viure una experiència d'Església i un espai de convivència a través del joc, la reflexió i la celebració de la fe. Alhora, les tres trobades de cada any només pretenen ser un servei puntual, per poder encaminar els joves que s'hi sentin convidats cap a uns altres moviments, com ara el Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians (MUEC) i altres realitats de l'Església diocesana.

Catalunya Cristiana

estrena nous locals

**Trasllat al carrer Puiggari 5-7
08014 Barcelona**

Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

¿Ens podeu ajudar?

BANESTO — Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya
Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

Suma anterior	1.402.900
Anònim.....	50.000
S.B.....	5.000
Joan Viñas Bona (Barcelona).....	10.000
Dr. M. Cusí (Barcelona).....	20.000
Parròquia de Prats del Rei (Vic).....	10.000
Roser Guarro Tapis (Barcelona).....	50.000

• **TROBADES A TAIZÉ, ESTIU 1994.** - Sortida de Barcelona (Julià, Rda. Universitat) cada disabte de juliol, agost i setembre, a les 23h, i tornada el diumenge següent (després de l'eucaristia, per arribar al vespre). Places limitades; cal que n'hi hagi un mínim d'ocupades. Informació i inscripcions (fins a vuit dies abans de la data de sortida): tel. 410-42-41 (M. del Carme: dilluns, dimarts i dimecres, de 20 a 22h) i 325-22-25 (M. Antònia: dimarts, dijous i divendres, de 21 a 23h).

BARCELONA

• **PROCÉS DE BEATIFICACIÓ DEL DR. JOSEP GUARDIET.** - Dimarts, **5 de juliol**, a la Parròquia de Sant Pere de Rubí, se celebrarà a les 19.30h, presidida pel Sr. Arquebisbe de Barcelona, la sessió de clausura del procés de beatificació del servent de Déu, Dr. Josep Guardiet i Pujol, martiritzat el 3 d'agost de 1936. Han constituït el tribunal el bisbe Dr. Ramon Daumal, com a jutge delegat; Mn. Jaume Riera, com a promotor de justícia, i Teresa Busquets, com a notari-actuari.

• **FESTA DE SANT MIQUEL DELS SANTS.** - Organitzada per la Pia Unió de Sant Miquel dels Sants, a la Parròquia de Sant Jaume (c/ Ferran 28, 08002 Barcelona), **dimarts 5**, a les 12h, missa, i a les 20h, missa solemne i veneració de la relíquia. L'endemà, a les 7.30, 8.30, 9 i 20h, misses en sufragi dels socis de la Pia Unió difunts. Per a més informació: tel. 318-56-07.

• **MISSA PELS COL-LABORADORS DEL FONS COMÚ DIOCESÀ DIFUNTS.** - Se celebrarà

dijous, **7 de juliol**, a les 20h, a la parròquia de Santa Maria del Pi, a iniciativa de la Delegació Diocesana d'Economia, que hi convida tots els col·laboradors, així com els parents i amics dels ja difunts.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS, CINCO DIES, MÈTODE IGNASIÀ.** - *Noies solteres* (de 17 a 30 anys), estudi de la vocació eclesial: del **dia 11** (a les 20h) al **16** (a les 18h). *Homes* (a partir de 17 anys): del **dia 18** (a les 20h) al **23** (a les 18h). Inscripcions: Casa-Nostra Senyora de Montserrat, 08140 Caldes de Montbui; tel. 865-44-96.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA, CURS 1994-95.** - Resta obert fins al 14 de juliol el Servei d'Informació a tots els interessats en el seu programa d'estudi: preparat per aprofundir la fe i donar raó de l'esperança; dissenyat en tres anys i professat en horari nocturn. S'hi obté el «diplom en teologia». Adaptabilitat en la matrícula; també és admès d'assistir-hi com a oient. Dirigi-vos a Secretaria (de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30h): c/ Diputació 231 (edifici del Seminari), 08007 Barcelona; tel. 454-19-63.

LLEIDA

• **CURSET PREMATRIMONIAL.** - Organitzat pel Secretariat diocesà de Pastoral Familiar, **de l'11 al 14** de juliol, a les 20.30h, a Santa Magdalena (tel. 23-40-54).

VIC

• **FESTES DE SANT MIQUEL DELS SANTS, FILL I PATRÓ DE LA CIUTAT DE VIC.** - Tridu de preparació: dies **2, 3 i 4**, a les 19h, a la casa natalícia, missa amb homilia, exercici de devoció, veneració de la relíquia i cant dels goigs. Diada del sant: **dimarts 5**, al matí, misses a la capella i a

l'església de la casa natalícia; a les 11.30h, a la catedral, missa solemne presidida pel bisbe Dr. Josep-Maria Guix, veneració de la relíquia i cant dels goigs. L'endemà, **dimecres 6**, a les 9.30h, a la catedral, aplicació de la missa conventual en sufragi dels compatriotes i ciutadans morts durant l'any; a les 11h, a la casa natalícia, concelebració eucarística amb homilia. Durant tots aquests dies, es pot visitar la casa nadiua de sant Miquel dels Sants.

• **146è ANIVERSARI DE LA MORT DE JAUME BALMES.** - La missa conventual del **dissabte 9**, a les 9.30h, a la catedral, s'aplicarà en sufragi del filòsof i vigatà il·lustre Jaume Balmes i Lluçà.

• **45è APLEC AL MATAGALLS.** - Se celebra enguany el **diumenge 10**, amb missa presidida pel bisbe diocesà, Dr. Josep-Maria Guix, i la font que es restaura és la de les Nàïades, entre Sant Bernat i l'ermita de sant Marçal. A la tarda a Viladrau, hi haurà els actes acostumats. Informació: tel. 207-02-49 (P. Illa, de 18 a 20h) o bé 351-79-60 (Joan Alsina, secretari).

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.** - Dirigits pel P. Pere Ferrer i Pi, s.i., del **divendres 1** (a les 20h) al **diumenge 10** (a les 10h), i dirigits pel P. Lluís Cortès, s.i., del **dilluns 11** (a les 20h) al **dimecres 20** (a les 10h), a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PERSONALITZATS.** - Oberts a tothom, del **16** (a les 20h) al **31 de juliol** (matí), amb el P. Xavier Mel-loni, s.i., a la casa d'exercicis Cova Sant Ignasi, de Manresa. Informació i inscripcions: tel. 335-03-57.

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de juliol el Sant Pare ens demana pregàries perquè tots els pobles defensin i promoguin el valor de la vida humana en totes les seves fases y en totes les seves manifestacions.

És un tema tràgicament actual. Ens trobem astorats pel genocidi a Bòsnia, a Rwanda; per la guerra civil al Iemen, etc. Munts de cadàvers de víctimes innocents. Se'ns oblida que l'home està fet a imatge i semblança de Déu creador.

Crist va morir per salvar-nos a tots. Va redimir-nos a tots per un igual. En canvi, ens sembla sentir com creixen certs brots de racisme.

Veient els telenotícies ningú no diria que la vida humana és inviolable i sagrada. Almenys constataríem que l'home d'avui no s'ho creu massa.

La permissivitat davant l'avortament i l'eutanàsia activa debiliten el respecte a la vida. Es vol justificar el suïcidi com si fossim amos absoluts de la nostra vida.

Un cert materialisme ens empeny a considerar vida qualitativament acceptable la del jove, i la del qui està sa i és capaç de produir.

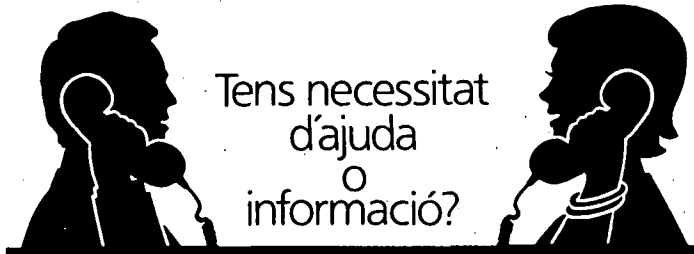
Que la pregària segons la intenció del Sant Pare ens faci valorar degudament el do de la vida humana.

Intenció missional

El sant Pare també ens demana pregàries perquè els pares cristians eduquin en l'espiritualitat i la solidaritat missionera.

Avui més que mai el l'esdevenidor de l'Església depèn de la família cristiana. Els fills han d'aprendre dels pares la necessitat de valorar i de propagar el do de la fe.

■ **Antoni Ma. Serrallonga, s.j.**

Tens necessitat d'ajuda o informació?

Truca'ns i parlarem del Càncer
(93) 323 44 27

Un servei anònim de l'Associació Espanyola contra el Càncer
Junta Provincial de Barcelona

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

P. JOSEP GRAU CONVENTO PP FRANCISCANOS 4600 JUJUY ARGENTINA.....	24.804 Ptas.
LLUÍS MANRESA FORMOSA APARTADO 295 ANTIGUA GUATEMALA GUATEMALA.....	24.804 Ptas.
M. ÀNGELS MASSIP SANT TOH OMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptas.
ADELA BLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA. MELLAWI EGIPTE.....	24.804 Ptas.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)

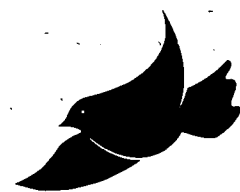
L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n.º.....
N.º. compte corrent.....
Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

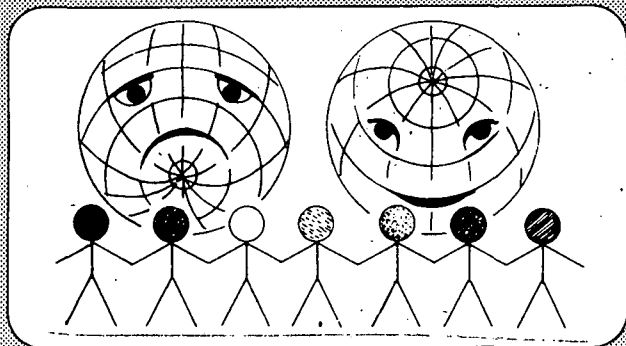
20 ANYS

*al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans*

Fes-te soci | Col·labora

JUSTÍCIA I PAU
Rivadeneira, 6, 10e. 08002 Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

OBERTS AL MÓN

Testimoniatge de 4 missioners catalans

En aquesta secció mensual ens plau de presentar-vos avui el testimoniatge il·lusionat i serè de quatre missioners de la nostra terra.

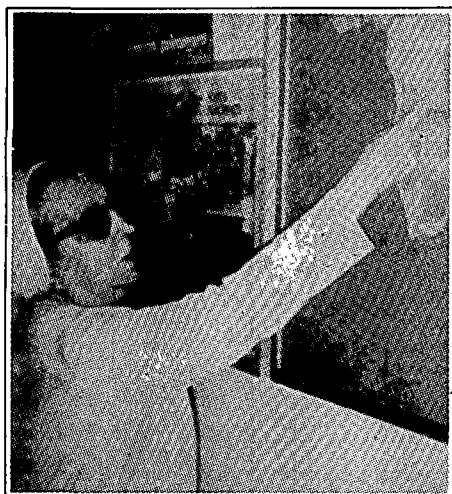
Dues religioses missioneres tarragonines al Zaire i a l'Amèrica Llatina ens donen cada una les seves reflexions en una entrevista recent realitzada per la Delegació Diocesana de Missions de Tarragona.

Un pare combonià tortosí ens fa conèixer les seves experiències com a missioner i metge al Txad. I un prevere diocesà barceloní ens explica els nous camins d'evangelització al Brasil.

Tots quatre ens ajuden a restar ben «oberts al món».

■ JORDI JORBA

Entrevista a dues missioneres tarragonines

Gna. Rosa Balcells, d'Ollers, Missionera al Zaire

—Bukavu és el lloc on tu fas missió, ¿Ens podries dir on es troba i les peculiaritats de la gent i del lloc?

—Bukavu és una ciutat situada al nord del llac Kivu (Zaire). Afronta per l'est amb la nació de Rwanda. Aquest llac que l'envolta li dona una extraordinària bellesa.

Fou colònia belga. En els seus temps no es diferenciava d'una ciutat europea. Conserva encara alguns edificis, no amb la mateixa lucidesa, atès que es troben força deteriorats.

Està molt poblada, els acabats continuen construint bonics xalets a la vora del llac. La resta, casetes fabricades de fusta. La gent treballa, uns en oficis de l'Estat o particulars, com mestres, directors, infermers, secretaris..., d'altres a l'agricultura i pesca, que fan els seus tràfics en petits comerços i mercats.

—¿Quina és la situació actual de Bukavu?

—En l'àmbit religiós puc dir que, tot i que hi hagi moltes sectes i protestants, domina la religió catòlica. Tenim cinc parròquies i diverses sucursals amb comunitats de base ben compromeses. Hi resideixen catorze comunitats religioses i cinc de religiosos, uns i altres amb noviciats.

En l'àmbit polític, continuen els aldarulls i enfrontaments entre dues tribus causant morts i destrosses de barris sencers.

—Les Gnes. Carmelites M.M. Teresianes, ¿Quina tasca hi féu? ¿Us trobeu amb dificultats?

—Tres germanes treballen al Centre Interdiocesà de Pastoral Catequètica i Litúrgia (IPCL), on preparen i tradueixen els llibres, per a totes les parròquies i altres organismes. En aquest Centre s'imparteixen classes de pastoral, dos cops a la setmana a totes les novícies de les diferents congregacions i tenen lloc reunions, grups vocacionals, recessos, cursos bíblics per a laics...

El meu treball es desenvolupa al noviciat col·laborant en la formació de les novícies. Actualment en tenim nou, molt aviat vestiran l'hàbit tres postulants per tal d'integrar-se al noviciat i cinc novícies faran la professió el juliol.

Se'ls dona una formació teològica, bíblica i l'específica de la nostra congregació, seguint cursos sistemàtics al Centre Interdiocesà. A més a més se'ls ensenya i educa en les tasques de la casa.

Se les prepara per a l'apostolat, visitant presos, malalts de l'hospital, vells, etc., activitats que duen a terme els diumenges.

Pel que fa a dificultats fins el moment no hem tingut cap en especial; Déu ens ajudarà en les que puguin venir, tenint present la frase del nostre fundador el P. F. Palau: «Què bé que està el que es fia de Déu!».

Gna. Anna M. Catà

Anna Maria Catà i Mitjans és de Llorenç del Penedès. Pertany a la Congregació de Missioneres Filles de St. Pau. Ha estat dotze anys a Bolívia, vuit a l'Argentina i dos al Perú.

—Anna Maria, ¿quina ha estat la teva missió fins ara?

—La nostra missió com a filles de Sant Pau és la d'empènyer el «carro» del Regne de Déu a través dels mitjans de comunicació social. Ho fem posant a disposició de la pastoral imatges, música i lletres, a fi que la Paraula de Déu sigui coneguda i viscuda cada vegada més per tots.

A l'Argentina, aquesta tasca, que jo feia comunitàriament, la portava a terme des de diversos centres d'atenció amb produccions, editorials, publicacions periòdiques, llibreries, distribuïdores de pel·lícules i una emissora de ràdio.

La meua feina ha estat més que res donar suport administratiu i d'organització a les diverses activitats de la missió; una feina, si voleu, més de reraguarda, però no menys necessària, perquè l'apostolat sigui efectiu. Deixem que el Senyor li doni eficàcia després de posar-hi nosaltres tota la nostra part.

—¿Com veus el món occidental des de la missió?

—Vist des de països necessitats de moltes coses, a estones es veu amb molta esperança. Penso en fets recents: la caiguda del mur de Berlín, i una nova Europa, on sembla que s'entrevegin actituds noves d'integració, solidaritat i col·laboració. Qualsevol progrés en aquestes actituds humanes és progrés en valors d'Evangelí, i sento que la seva onada, per via de l'expansió, farà participants també els germans del món oriental. Vist des de més a prop, des de dintre mateix dels països del primer món, potser hi veig més defectes: excessiu consum, racisme, nacionalismes excloents, actituds integristes, crisis a tot nivell: familiar, laboral, polític, etc. Tot això enfosqueix molt de bé que hi ha, de segur, però que no fa soroll.

No per això em sento desesperançada.

Si sabem llegir i aprofitar la lliçó, la mateixa crisi econòmica que ens sacseja ens pot obrir a experimentar en forma concreta la solidaritat, l'acolliment i la germanor. El fet que en un moment donat ens falti o vegem faltar prop nostre un lloc de treball, ens farà comprendre, respectar i estimar qui s'ha vist obligat a deixar família i pàtria per trobar el pa de cada dia.

—¿Què diries als cristians dels bisbats de Catalunya?

—Que mirem endavant amb esperança; en participar ho dic als joves: des de

qualsevol camí que emprengueu per fer Església tingueu esperança, que de motius no en falten: Crist ha vençut i és la nostra esperança.

Alhora us faig partícips d'un projecte missioner, que estem buscant de dur a terme dins el trienni 1993-95: divuit fundacions, divuit noves presències de les Filles de Sant Pau en països de quatre continents.

També us demano una pregària missionera en benefici d'aquestes divuit esglésies germanes: Nigèria, Sud Àfrica, Angola, Paraguai, Santo Domingo, Xina continental, Rússia, Tailàndia, Txecoslovàquia, Zàmbia, Singapur, Romania, Vietnam, Bielorrússia, Alemanya, Costa d'Ivori, Corea del Nord i Ucraïna.

Manuel Grau, missioner

combonià tortosí,

escriu des del Txad:

Benvolguts amics,

Rebre notícies de la pròpia diòcesi són gestos que ens ajuden a sentir-nos part d'una Església diocesana que ens va donar aquesta fe, que ara intentem oferir a d'altres.

Aquí els Combonians som un petit grup (uns 15), dividits en 4 comunitats. Jo pertanyo a la comunitat de Moissala. La meua feina és mantenir l'assistència sanitària (sóc metge) que ofereix un hospital diocesà situat a Bebaro (a 35 km de Moissala) a tota la població del districte i portar a bon terme un projecte per traslladar l'hospital de Bebaro a Moissala (és el centre del districte) col·laborant amb el govern (Ministeri de Sanitat) i assegurant el finançament a través d'O.N.G. Espanya.

Quan vaig arribar fa 18 mesos, em deien que no romandria a Bebaro més de 6 mesos. Doncs bé, aquí sóc a Bebaro, mantenint la bretxa perquè pugui realitzar-se el projecte. Precisament, us escric des de N'Djamera perquè he estat convocat pel Ministeri per ultimar els últims detalls del projecte, abans de donar-me

l'aprovació definitiva. Ara, a la meua tornada a Bebaro he de pensar com organitzar la construcció d'un quiròfan a Moissala, reparar els edificis que hi ha, posar aigua i llum i fer possible que tot funcioni com a hospital de districte. I continuar assegurant l'existència del que hi ha a Bebaro fins que arribi aquest moment. El Ministeri de Sanitat em nomena metge cap de districte (sóc l'únic) al poc temps d'arribar, motiu que m'obliga a supervisar els dispensaris que hi ha a la zona i fer front a les eventualitats que es presenten: epidèmies de xarampió, de meningitis, situacions agudes de fam.

Com podeu suposar, a més a més haig d'intentar mantenir els contactes amb la meua comunitat de Moissala, per no caure en un aïllament que seria mortal. I els diumenges he d'assegurar la celebració de la missa a la parròquia de Moissala. Confio que això serà més fàcil de dur a terme una vegada comencin les obres a Moissala, ja que això em permetrà perllongar la meua estada, fins fer-la definitiva.

Brasil: nous camins

d'evangelització

La campanya de fraternitat, assumida per la Conferència Nacional dels Bisbes del Brasil i celebrada fa ja 26 anys, inclou tot el Brasil. Es realitza durant la Quaresma de manera intensiva i s'estén durant tot l'any. El seu objectiu és la renovació de l'Església i de la societat a la llum del Concili Vaticà II. Per això, les fonts d'inspiració van ser la *Gaudium et Spes* i la *Lumen Gentium*. Església i societat renovades.

Iniciada el dimecres de cendra, pretén aprofitar la crida litúrgica a la conversió personal i a la renovació dels compromisos baptismals per enfocar algun problema de l'Església o de la societat. Enguany el tema és *La família*, en sintonia amb l'Any Internacional de la Família decretat per l'ONU.

Com el seu nom indica «Campanya» és una concentració d'esforços evangelitzadors aprofitant el temps fort de conversió per a la construcció d'homes i dones noves en Crist, perquè la força de la Resurrecció ho vivifiqui tot.

La Comissió nacional prepara un text base continuant el mètode Veure, Juljar i Actuar. Presenta una visió de

la realitat, il·luminada de la Paraula de Déu i mobilitza per a una acció concreta. Al mateix temps es preparen cants litúrgics propis, fullets per a reflexió i celebració i subsidis per a la catequesi i els joves.

La campanya intenta evangelitzar els ambients, formant petits grups de famílies, de cinc a deu famílies, que es reuneixen a les cases i utilitzant un subsidi amb set trobades, celebren una espècie de novena amb temes de reflexió i de pregària. Així s'evangelitza als carrers. Durant tota la Quaresma les famílies es reuneixen una vegada a la setmana durant una hora, per pregar juntes i reflexionar sobre els temes de cada campanya.

Aquestes reunions continuen en molts llocs durant tot l'any amb dues reunions mensuals. Així, tot el Brasil prega i reflexiona sobre el mateix tema i és evangelitzat per prendre consciència que han de lluitar per crear fraternitat en els aspectes més interessants de cada problema. Vol ser un camí nou d'evangelitzar el món d'avui.

■ **Mn. Emili Gil**

Prevere missioner de Barcelona

PER ALS

A

**NIMADORS
LITÚRGICS**

CURSET D'APROFUNDIMENT LITÚRGIC doctrina i pràctica (caps de setmana)

Programa i professors:

• Setembre del 2 al 4

Tema doctrinal: *La Pasqua cristiana, nucli de l'any litúrgic.*

Professor: **P. Bernabé Dalmau.**

Tema pràctic: *Proclamació de la Paraula (lectures), i fraseig musical.*

Professora: **Mercè Cano.**

• Octubre del 21 al 23

Tema doctrinal: *La comunitat cristiana celebra la seva fe.*

Professor: **Mn. Joan Baburés.**

Tema pràctic: *Aclamacions i respostes en les celebracions.*

Professora: **M. Visitació Díaz.**

• Novembre del 18 al 20

Tema doctrinal: *Culte, lloança, missió i evangelització.*

Professor: **Mn. Gerard Soler.**

Tema pràctic: *Les parts variables de la missa (cants d'entrada i comunió).*

Professora: **M. Neus Rodés.**

• Desembre del 16 al 18

Tema doctrinal: *La litúrgia al cor de la vida.*

Professor: **Mn. Joan Batlles.**

Tema pràctic: *El salm responsorial.*

Professors: **Mn. Antoni Cagigós i Mn. Xavier Parés.**

- Preparació i realització de les celebracions dominicals del Santuari d'El Miracle (vespres i missa).

Lloc, dates i horaris:

- Casa d'Espiritualitat del Santuari d'El Miracle.
- Curset de tardor: 2 al 4 de setembre, 21 al 23 d'octubre, 18 al 20 de novembre i 16 al 18 de desembre.
- Cas de no poder assistir a les quatre sessions, es permet participar en sessions concretes.
- Acolliment: començarà a les 7 de la tarda del divendres. Sopar: a les 20,45. Comiat: a les 4 de la tarda del diumenge. Horari detallat en començar cada sessió.
- Donat que les sessions seran intensives, es demana puntualitat i serietat, dintre del marc d'una sana i joiosa convivència. Es poden portar instruments musicals.
- Un servei de formació per als animadors litúrgics de parròquies i comunitats.
- Un ajut per augmentar la qualitat de les celebracions mitjançant l'aprofundiment doctrinal, la millora de la direcció del cant, la tria del repertori musical, la millora de les lectures en públic, etc.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

Per fax: (973) 48 02 43

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Cognoms: _____

Nom: _____

Adreça: _____

Població: _____

C. Postal: _____ Tel. _____

Vinc en nom d'una parròquia: Sí No

Quina? _____

Vinc en nom d'una comunitat: Sí No

Quina? _____

Vinc com a particular: Sí No

Exerceixo el càrrec o funció de _____ a la parròquia _____

M'INSCRIC A:

Les quatre sessions del curset.

Només podré anar a les sessions dels mesos de:

(Ompli les dades i marqui amb una X. Gràcies.)

_____ de _____ de 1994
(signatura)

Matrícula: 4 sessions, 8.000 ptes.; 1 sessió, 2.500 ptes.; 2 sessions, 4.800 ptes.; 3 sessions, 6.000 ptes.

Estada: 6.750 ptes. cada sessió.

NOTA: Envieu, junt amb aquesta BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ, l'import de la matrícula en taló bancari barrat o ingressant-lo al compte número 0200007515, a nom de SANTUARI D'EL MIRACLE, de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, oficina 0081, de Solsona.

Unicef organitza una Jornada sobre Família i Educació per al Desenvolupament

«Cal una política fiscal favorable a la família»

La família és la comunitat bàsica de convivència amb un cert grau d'estabilitat

Tot i que la natalitat ha baixat considerablement a Catalunya, el nombre de nens que necessiten l'atenció de la Generalitat s'ha duplicat en els últims cinc anys. Això va dir el conseller de Benestar Social, Antoni Comas, que va participar en la Jornada sobre família i educació per al

desenvolupament organitzada a Barcelona per UNICEF-Catalunya. El conseller va destacar la necessitat d'introduir una política de suport a les famílies perquè «l'Estat espanyol és un dels pocs estats que en lloc d'ajudar a les famílies, les castiga, sobretot des del punt de vista fiscal».

Joaquín Ruíz-Giménez, president del Comitè Espanyol per UNICEF, va afirmar igualment que cal una política d'ajuda a les famílies. En aquest sentit es podria oferir a les famílies els habitatges a preus accessibles, ajudar a buscar feina i elaborar una política fiscal favorable a la família (p. ex. reduccions tributàries).

Joaquín Ruíz-Giménez va definir la família com «la comunitat bàsica de convivència humana amb un cert grau d'estabilitat» que té com a funcions principals: transmetre la vida, tenir

cura de la supervivència i dels valors econòmics, educar i cultivar els valors de la justícia, solidaritat i igualtat».

L'antic defensor del poble, va esmentar les circumstàncies que condicionen la situació familiar en el món euro-occidental: la secularització de la vida, l'emancipació de la dona, per una banda, i per l'altra, la crisi econòmica, la violència transmesa a través dels mitjans de comunicació. Segons Joaquín Ruíz-Giménez «cal mobilitzar-se des de la família i cal guanyar-se els joves des de la transparència i la solidaritat intrafamiliar».

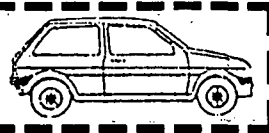
Pel que fa als continguts dels programes de televisió que produeixen una erosió de valors bàsics, el president del Comitè Espanyol per UNICEF va propo-

sar la creació d'uns jurats de professionals que podrien adoptar sancions d'inhabilitació.

Joaquín Ruíz-Giménez es va referir igualment a la qüestió d'adopcions i va afirmar que «s'ha complicat burocràticament el problema» i que caldria accelerar els acords bilaterals entre governs en aquest aspecte.

Lluís Magnià, director d'INTERMÓN, va donar una visió de les diverses estructures familiars en els països d'Àfrica Negra, el Magreb, Àsia i Amèrica Llatina. Magnià va remarcar en general, el pes enorme que cau sobre la dona dins l'estructura familiar i per això, en les polítiques de desenvolupament és importantíssim protegir la dona.

● GIEC

De viatge

«Prohibit fer fotografies» és el primer que vam llegir en entrar per primera vegada a la basílica de l'Anunciació. Aquest cartell frustrava els nostres projectes d'editar, com es va fer posteriorment (Ed. Claret), un àudio-visual sobre el País de Jesús. Vam anar a trobar el superior, el basc P. Justo, qui ens va rebre amablement; va dir-nos que estava prohibit fer fotografies i que així havia de ser, ja que la basílica era un lloc per a la pregària i no per al turisme. Si volíem fer fotografies havíem d'anar-hi al migdia quan es tancava el recinte i ell mateix ens acompanyaria. L'entrevista fou una delícia i vam fer els negatius que vam voler.

Així va començar la visita a Natzaret i la meua amistat amb els Pares Franciscans, custodis dels sants llocs que tanta satisfacció m'ha donat i tant m'ha enriquit espiritualment.

Donant per fet que a Natzaret s'han visitat les dues basíliques llatines i l'església ortodoxa de Sant Gabriel ¿quins altres llocs cridaran la nostra atenció?

En primer lloc, ja que es troba davant mateix de la basílica de l'Anunciació, visitarem les restes arqueològiques al convent de les Religioses de Natzaret. Ens trobem amb una escala, una casa i una tomba. Aquesta última cal que acapari la nostra atenció. Segons els records locals se l'anomenaria la tomba del just o la tomba lluminosa. ¿És potser la tomba de sant Josep? El que és important és que ens reviu un fet molt sovint oblidat: santa Maria va passar pel tràngol de la viduitat. Aquí o a prop d'aquí, Jesús amb la seva mare van plorar a qui havia estat espós, protector i empara. Un lloc consolador. També interessant, ja que el sepulcre està molt ben conservat i ens pot donar una idea molt exacta de la mida i disposicions del de Jesús. Si a hom li permeten romandre una mica al seu interior, com a mi m'ha succeït, cal aprofitar la circumstància extraordinària per meditar moltes coses.

Tot i que sense fonament bíblic, hi ha una visita molt interessant i fàcilment accessible: continuar les petjades del germà C. de Foucoud, que va

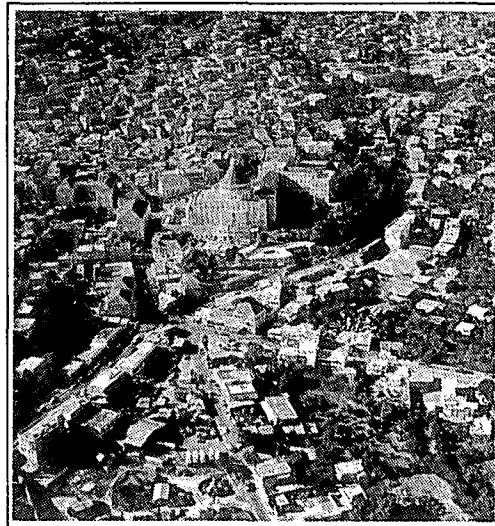
romandre un temps en aquesta població per seguir millor Jesús. Els seus objectes personals i algun fragment de la cabana on va viure es troba al convent de les Clarisses, a uns dotze minuts de l'Anunciació. Les monges reben amb extraordinària amabilitat i hom té l'oportunitat de posar-se en contacte amb l'experiència d'aquest gran cristià que tant influeix encara en l'espiritualitat del nostre temps. En tornar, baixant cap al centre, s'entra a l'església d'una petita comunitat de les Germanetes de Jesús. Un amic em deia: a dalt hi ha els objectes, aquí trobaràs l'esperit. Jo diria més

aviat que a dalt hi ha amb els objectes l'esperit de santa Clara i aquí a baix, l'esperit de C. de Foucoud. En aquest lloc vaig

tenir una agradable sorpresa l'última vegada que ho vaig visitar. Havíem vist que acabava una celebració litúrgica i esperàvem per entrar quan, unes dones joves i àrabs, ens van dir com van poder, que entréssim a rebre el pa, que no estava consagrat. Vam rebre el pa beneït i vam preguntar al «pope» què volia dir aquella festa, i ens contestà que no era cap celebració especial, que era gent dels diferents ritus cristians, que es reunien

els dijous per celebrar una missa en comú, ja que els diumenges cada u assistia a la seva parròquia a la missa segons la seva Església. Aquest «ecumenisme intraeclesial» em va semblar formidable i crec que alguna cosa així hauríem de fer aquí, i no per la diferència de ritus que aquí pràcticament no existeixen i que seria riquesa eclesial, sinó per la foscor de tants grups, que potser s'anomenen comunitat, però a qui els manca la perspectiva catòlica. En sortir ens obsequiaren amb un aromàtic cafè turc (turc amb hell com en els vells temps) i unes pastes. I moltes mirades alegres i somriures complaguts; hi havia dones i homes, principalment joves. Fou molt divertit.

Natzaret

■ P-J. Ynaraja, capellà de La Llobeta

Curs 94/95: Formació litúrgica

1) Escola de litúrgia

Tema: *La missa: com viure-la i com ajudar a celebrar-la millor.*

Curs especialment dedicat a lectors, animadors, catequistes... També com a formació permanent (religioses, etc.). Els dijous, des de les 19 hores a les 20.30

2) Centre d'animadors del cant

Per a tots els qui col·laboren a l'animació del cant litúrgic.

Professors: Mercè Cano, Alfred Cañamero, Lluís Saumell, Domènec Cols, etc.

Els dilluns, des de les 19 hores.

Organitza:

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6, 7 - 08002 Barcelona
(Tel. 302 22 35: matins feiners)

Matrícula: des del 5 de setembre.
Els cursos començaran a primers d'octubre.

El *Psicotelèfon* és un servei d'ajuda a la salut mental que funciona a Barcelona des del 3 de desembre de 1992 de la mà de la Fundació Nou Camí, una fundació benèfica-social que té com a finalitat l'ajuda a tot tipus de malalts, sobretot els disminuïts físics i psíquics, i que ha estat creada per la Congregació de Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor amb un grup de professionals diversos. L'objectiu és oferir una xarxa assistencial complementària que cobreixi els dèficits —nombrosos, segons asseguren— en atenció al malalt mental.

Segons explica la germana Margarita Vicente, una de les promotores d'aquest servei telefònic, entre les 3.000 trucades rebudes el primer any de funcionament del *Psicotelèfon* hi ha un predomini de patologies de tipus depressiu, de fòbies i obsessions, esquizofrènies, problemes emocional-sentimentals i de conducta, comportament suïcida i de conflicte sexual.

Trencant els tòpics, els més atesos per aquest servei no són ancians solitaris i senils, sinó joves esquizofrènics i depressius, i dones. Hi ha més casos de solters que de casats. El dia en què es reben més trucades és el dilluns.

—**Què va fer decidir la Congregació i els professionals dels seus centres a crear la Fundació Nou Camí?**

—Sempre hi ha unes atencions als malalts psíquics que s'escapen de l'activitat dels centres on se'ls interna. Aquestes atencions són els hospitals o centres de dia, els centres de nit, les cases per a malalts mentals sense sostre, en general recursos que no estan contemplats, o ho estan poc, a la xarxa assistencial. Aleshores es va pensar en la Fundació Nou Camí com una ajuda al malalt mental en les seves necessitats específiques no cobertes. No volem fer unes activitats al marge de la xarxa existent, sinó que volem estar integrats al que ja es fa en salut mental.

—**Nou Camí neix, doncs, de la constatació que el malalt mental troba un buit d'atenció quan surt de l'hospital psiquiàtric, que no troba instàncies intermèdies i pròximes d'atenció on se'l pugui anar seguint, orientant...**

—Exactament. Sí que hi ha una xarxa, però falten recursos. També volem fer el paper de tutor de malalts, perquè veiem que hi havia malalts que els faltava família, que quan se'ls donava l'alta no tenien cap suport. També havíem constatat la preocupació de les famílies que no saben, quan elles faltin, amb qui quedarà el malalt. Es recollir una mica aquesta demanda d'extensió de la tutela dels malalts un cop aquests ja han sortit dels centres.

—**Es pot parlar a Catalunya de càrrecs importants en aquest sector dels malalts mentals?**

—Sí, volem que això sigui també com una crida, perquè sí bé és cert que hi ha una xarxa —que tampoc no és que sigui suficient— de places d'hospital, està faltant en aquest sector com una xarxa de suport als malalts. Perquè el malalt pot estar uns dies al llit d'un hospital, però després se'n torna a casa, i hi ha d'haver una estructura de suport perquè el malalt pugui anar rehabilitant-se. Si després de ser donat d'alta el malalt no té uns llocs, com poden ser els centres de dia o de nit, o els centres per als malalts que no tenen llar, llavors les alternatives són o recórrer al centre d'atenció primària o ingressar a l'hospital. I no funciona bé una atenció basada en això. El nostre objectiu és crear

una xarxa no paral·lela però sí complementària.

—**I dins d'aquests objectius neix el *Psicotelèfon*.**

—Vam notar que els malalts arribaven als nostres centres desinformats de la realitat assistencial existent a Catalunya. En un principi es va pensar en un telèfon exclusivament d'informació, on si trucava un malalt li poguéssim dir, miri a vostè li pertoca anar a tal lloc. Però de seguida ens vam adonar que no podia ser només d'informació, sinó que havia d'incloure l'escolta atenta de la problemàtica de la persona per tal de, veient el que li passa, poder-la atendre o bé telefònicament per mitjà d'una orientació o bé adreçant-la a un professional adequat que es trobi a prop, o bé als centres de la comunitat. El telèfon va començar a funcionar el 3 de desembre de 1992 i ha fet ara l'any i mig de funcionament.

ment telefònic, a vegades també hem fet ajuda a domicili quan hem vist que la persona ho necessitava i que nosaltres hi podíem fer alguna cosa.

—**Qui l'atén, el telèfon? ¿Han recorregut a voluntaris?**

—Estic jo com a coordinadora i tinc dues persones que estan fixes en plantilla. El telèfon funciona de vuit a vuit. Amb voluntaris resultaria difícil mantenir un horari. Hi ha voluntaris durant algunes hores, de 10 a 2 de 8 a 1... però per mantenir l'estructura del telèfon estem tres persones diguem que en plantilla.

És un servei d'ajuda a persones amb problemes de salut mental

El psicotelèfon rep 3.000 trucades en el primer any de funcionament

Les persones que atenen el telèfon escolten atentament i miren de fer entendre a qui fa la consulta que té recursos per millorar i solucionar el problema

—**¿Van notar de seguida una bona acollida?**

—Durant el 1993 hem tingut 3.000 trucades, i pensem que per a un primer any on ha estat necessària la publicitat per donar-lo a conèixer ha tingut un bon èxit. Això vol dir que era necessari.

—**Com deia abans, ¿la gent que truca és precisament la que ha sortit de la xarxa assistencial i es troba sola?**

—Vam promocionar el telèfon dient que és un telèfon d'ajuda a la salut mental. Ho adreçem directament a les persones amb problemes de salut mental, i ens truquen tant els mateixos afectats com familiars o amics. Per bé que el telèfon està dissenyat per a un ajut exclusiva-

Certament en principi pensava que era més fàcil que hi hagués voluntaris, però tal com tenim concebut el *Psicotelèfon*, com un ajut integral a l'home tenint en compte totes les dimensions, ens ha estat com bastant difícil trobar voluntaris que assumissin el nostre ideal, l'estil amb el qual nosaltres volíem ajudar, i el que hem fet ha estat anar ben a poc a poc, primer els seleccionem, els donem una formació... i quan veiem que la persona pot ajudar com nosaltres volem aleshores ja el deixem agafar el telèfon.

—**No demanen que siguin psicòlegs, llicenciats, etc.**

—No, només persones que siguin capaces de fer una escolta atenta i després

no dictar una recepta per telèfon, sinó saber fer descobrir a aquella persona els recursos que té per poder millorar i solucionar el seu problema.

—**¿Han trobat molta gent que els ha confós amb el Telèfon de l'Esperança o un d'aquells altres serveis on es pot trucar per explicar els problemes?**

—No. El nostre telèfon no és el telèfon de l'Esperança, és un telèfon específic. Si a nosaltres ens truca una persona que té una problemàtica que no és la que nosaltres atenem, el derivem. Nosaltres només atenem els problemes de salut mental i els problemes que a vegades duu amb ell el fet de ser un malalt mental, com la pobresa, el rebuig social, etc... Crec que tothom ho ha entès molt bé.

—**¿Quines són les patologies o els problemes més habituals?**

—La majoria pateix de depressions. Això no vol dir que siguin gent amb una depressió endèmica, sinó més aviat reactiva: estan vivint alguna situació que els provoca aquest estat d'ànim. Després hi ha moltes esquizofrènies, trastorns emocionals-sentimentals, i després un ampli ventall: trastorns de conducta, comportament suïcida, d'identitat sexual, de conflicte sexual, drogaddicció, tabaquisme, alcoholisme, tendències senils, ludopatia, trastorns d'alimentació...

—**Ha subratllat, a més de les depressions, les esquizofrènies.**

—Sí, són freqüents, sobretot en gent jove d'entre 18 i 27 anys a causa de determinades situacions familiars o laborals traumàtiques. Després, per seguir l'anàlisi de les dades recollides durant el primer any de funcionament, atenem més dones que homes, però més o menys la diferència és poca. De les persones afectades són més nombre les solteres, però en canvi els que truquen són més aviat casats.

—**¿Respecte les hores del dia i les èpoques de l'any o la setmana, han descobert cap incidència?**

—El que hem detectat és que el divendres és el dia de la setmana que menys gent truca, i d'això vam deduir que la possibilitat d'uns dies de festa pel davant allibera molt a la gent. Dilluns i dimarts hi ha el pic de trucades, i van avançant els dies de la setmana i comencen a disminuir fins que el divendres a la tarda és el moment que hi ha menys activitat de la setmana. Això vol dir que no ens truquen persones soles, sinó persones que ens necessiten. I també un altre fenomen que hem descobert és que la persona ens truca quan està sola, quan pot explicar-nos el seu problema, i no a les hores dels menjars, quan hi ha més gent a casa. La gent que té un problema i està sola a casa o a l'empresa aprofita el moment per trucar i consultar.

—**Sembla que els serveis telefònics, i en general audiovisuals, per resoldre o explicar problemes estan en alça, i fins s'està convertint en un negoci: programes radiofònics, consultoris per la televisió on se senten veritables confessions davant de milions d'espectadors. ¿Per què truquem a desconeguts per obrir-los el cor i no parlem amb amics o familiars que ens envolten?**

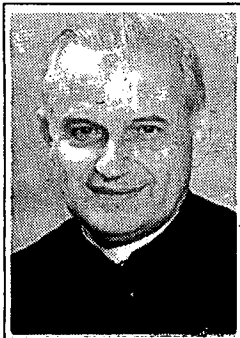
—Sí, la situació és exactament aquesta. Nosaltres diem que la gent que té un problema demana ajut a qui té més a prop, però a vegades no sap trobar o no se li sap oferir aquest ajut i llavors és quan el busca en d'altres llocs.

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les feu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.
(Salm 103,24)

■ **Francesc Nicolau**

Després dels tres que es poden trobar nadius (or, plata i coure), ¿quin metall va ser el primer descobert per la humanitat? Potser l'estany, potser el mercuri, o potser el ferro. No ho sabem. Però

la descoberta que més va influir en la història de la humanitat és clar que va ser la d'aquest últim. Amb el seu ús generalitzat comença l'Edat de Ferro.

El mot «ferro» (o «ferre» com es deia sovint en català antic) no té cap misteri. Ve del llatí «ferrum». Però aquest terme llatí sí que és un interrogant. No és arrel indoeuropea. En grec es diu «sideros» (d'aquí ve «siderúrgia», indústria del ferro), i en ale-

no en tenim constància documental, però és molt probable, per no dir segur, que va ser així. Algú devia provar si fonent certes pedres vermelloses en sortia algun metall i ho aconseguí. Fou un pas de gegant per a la cultura humana; però extreure el ferro requeria un procés més costós que el d'abans. S'havia d'aconseguir una temperatura més alta que no pas la necessària per al coure, i això exigia quantitats més grans de carbó (vegetal, naturalment, perquè el mineral no es coneixia) i, a més a més, calia atiar el foc ventant o com fos. Però de pedra ferruginosa n'hi havia més que no pas de mineral cúpric i el ferro que se'n treia era més dur i més pràctic que el coure per a fer-ne eines i armes. Això va fer prosperar i estendre'n la indústria.

¿Quan es va inventar aquesta indústria? Potser ja a començaments del segon mil·lenni abans de Crist. De totes maneres, curiosament, es troben fins i tot objectes de ferro anteriors. ¿És que es podia fer servir el ferro abans d'inventar la tècnica

ficaria que ve dels astres. No és tanmateix gaire probable.

¿Quin poble va ser el primer a obtenir ferro bo i fonent certs minerals? Sembla que els hitites, que vivien a l'Àsia Menor al segon mil·lenni aC, ja que al l'arxiu reial d'un dels seus reis s'hi troben referències. Però també hi ha qui diu que la cosa començà a la Mesopotàmia, a Ur de Caldea, perquè s'hi ha trobat una construcció datada pels volts del 2000 aC que sembla l'estructura d'un forn per obtenir ferro. Però la tècnica no s'estén d'una manera general fins pels volts del 1000 aC, que és quan comença pròpiament l'Edat de Ferro. I la cosa es va perfeccionant. Els egipcis i els grecs hi introduïren una millora: una manxa feta de pells cosides accionada a força de braços.

Aquí hem de parlar de les fargues catalanes

A la nostra terra també va arribar la tècnica de l'obtenció del ferro, segurament pels volts del 800 aC. Però és a Catalunya precisament on molt més tard, a començaments del s. IX, es va idear un millorament de la indústria per a obtenir ferro més bo i més ràpidament, que després es propagà a altres països. El sistema català diferia del que s'havia seguit fins aleshores en dos aspectes: s'hi injectava l'aire d'una manera diferent i més enèrgica: per una «trompa» (així es deia) entrava un corrent d'aire fort provocat per una caiguda d'aigua d'un salt o riu proper, cosa que feia que el forn pogués funcionar contínuament; i després no es fonia el ferro fins a fer-lo líquid, no calia; només se'n feia una massa esponjosa anomenada «masser» el qual a continuació era forjat a cops de mall per fer-li desprendre les escòries. El mall que el martellejava era molt gros, d'uns 500 kg i el feia anar una roda hidràulica; picava fortament el masser, li treia les impureses i l'estirava en

barres. De vegades hi havia dos malls. Com que el forn havia de ser alimentat amb gran quantitat de carbó, les fargues catalanes, que arribaren a ser una vuitantena, s'instal·laren la major part a zones pirinenques, on tenien boscos per treure'n llenya i també salts d'aigua per accionar el vent i els malls.

Aquest sistema català s'estengué a molts països. No sols el Pirineu s'omplí de fargues d'aquest tipus, sinó que se'n construïren a Còrsega, als Països Baixos, a Alemanya i fins i tot a l'Índia i a Madagascar. A la nostra terra van treballar prop de deu segles. L'última que va funcionar va ser la de Campdevàrol que no va deixar la seva tasca fins el 1878. Amb l'invent dels alts forns les fargues ja no podien competir.

L'ús que s'ha fet, i es fa, del ferro ha estat molt variat. Plini el Vell (del segle I pC) ja deia: «Les mines de ferro han regalat a l'home l'arma més excel·lent i, alhora, la més perversa. Amb ella, en efecte, obrim la terra, plantem les plantes, llaurem els camps i esporguem les vinyes perquè rebrotin cada any. Construïm cases, trenquem les pedres... Però amb el mateix ferro fem la guerra, la lluita i la destrossa; i no tan sols de prop sinó llançant-lo de lluny...».

Amb la invenció de l'acer, que és ferro amb una petita quantitat de carboni, i dels nous aliatges s'ha aconseguit que aquest metall sigui imprescindible en tota mena de maquinària i tècnica. El consum anual actual passa de 200 milions de tones. Si tenim en compte que les reserves mundials són d'uns 19.000 milions, hem de dir que abans d'un segle haurem exhaurit aquest mineral de les mines. Els que vindran després s'hauran de dedicar a reciclar el que l'últim segle haurà gastat abusivament. I reciclar-lo tot del tot no és pas factible; ¿oi que és una cosa que fa pensar?

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

6. El ferro inicia una nova Edat

many es diu «eisen» i en anglès «iron». Sembla que no havent-hi arrel comuna entre les diferents famílies europees voldrà dir que abans de separar-se no coneixien encara la indústria d'aquest metall i cada grup va inventar o adaptar, més tard, la paraula corresponent. El «ferrum» llatí podria provenir dels anteriors pobladors de la península itàlica.

La gran troballa

Que a obtenir el ferro s'hi arribés fonent els minerals que el contenen, per imitació de com ja es feia amb els minerals de coure,

d'obtenir-lo? La resposta és que aquest ferro provenia dels meteorits. Ja sabem que n'hi ha que estan constituïts quasi exclusivament d'aquest metall, els anomenats «siderits» (del nom grec del ferro). I així són també d'origen meteorític els pocs estris de ferro trobats entre els asteques de Mèxic, poble que desconeixia totalment la tècnica de la fosa. I de ferro de siderits també trobem objectes entre els esquimals de Groenlàndia, entre alguns pells-roges d'Amèrica del nord i en pobles del Pròxim Orient. Fins i tot algú ha suggerit que el «sideros» grec és parent de «sidus, eris», astre en llatí (d'aquí ve «sideral»), i signi-

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom ..... Adreça.....

Població ..... D.P..... Província..... Tel .....

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

Data..... Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa ..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat

Oficina

Compte

Data..... Signatura del titular del compte/llibreta

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquest diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

Crònica televisiva

El Campionat del Món de futbol de 1994 va començar el proppassat 17 de juny a l'estadi Soldier Field de Chicago, sota el lema «Els Estats Units acullen el món». Aquest gran esdeveniment esportiu, la universalitat del qual només pot compararse —a anys de llum, però— amb els Jocs Olímpics, abassegarà sens dubte l'atenció dels cinc continents fins a mitjan el mes de juliol. El Mundial s'organitza per primer cop als Estats Units, un país amb escassa afecció futbolística a diferència dels dotze països que han estat seu de les catorze edicions anteriors —des d'Uruguai el 1930 fins la darrera edició, celebrada a Itàlia el 1990— on el futbol és l'espectacle esportiu líder per excel·lència, l'esport rei.

La cerimònia inaugural, presenciada per uns 62.000 especta-

Estiu d'engrescament futbolístic

dors i ni més ni menys que mil milions de televidents, va comptar amb la presència dels presidents nord-americà, alemany i bolivià, Bill Clinton, Helmut Kohl i Gonzalo Sánchez de Lozada, així com la dels presidents del Comitè Olímpic Internacional i de la FIFA (Federació Internacional de Futbol Associació), el català Joan Antoni Samaranch i el brasiler Joao Havelange. Molta expectació havia despertat la gala d'inauguració, emesa en directe per TVE-1, però esdevingué, des de bon començament, una enorme decepció. Fou una festa sonsa sense qualitat ni bellesa estètica que va provocar més ensofiment que no pas entreteniment. Un terrabastall dels que fan història. Tot seguit, Alemanya i Bolívia van jugar el primer partit de la Copa del Món '94. Guanyaren els alemanys per 1 a 0.

La televisió posseeix un paper fonamental per proporcionar al futbol la seva autèntica dimensió com a gran mobilitzador de masses. Bona part dels partits s'emeten a dos quarts de dues de la matinada. Normalment, l'audiència de TVE-1 en aquestes hores acostuma ser d'uns 250.000 televidents però el futbol ha multiplicat per deu l'audiència de la darrera franja horària de la nit. Una mitjana de 2.105.000 espectadors segueixen actualment cada matinada el Mundial. Vint-i-quatre països, entre els quals s'hi troba Espanya, lluitaran per aconseguir emportar-se'n la Copa d'aquest Mundial de futbol. ¡Que guanyi el millor!

■ Miquel Àngel Codina *Periodista*

V Concurs del llibre

juvenil *Gran Angular*

Convoca:

Fundació Santa Maria.

Lliurament dels treballs:

Fundació Santa Maria. c/ de Balmes, 245, 4t. 2a. - 08006 Barcelona. Telf.: (93) 237 63 44.

Resum de les bases:

Premi destinat a promoure la creació d'una literatura per a joves-adults que els fomenti el

gust per la lectura i que els transmeti al mateix temps uns valors humans, socials o religiosos que ajudin a construir un món digne. El premi s'atorgarà a la millor novel·la inèdita de tema lliure.

No s'admetran treballs que pertanyin a autors premiats en la convocatòria immediatament

anterior, i tampoc no podrà concursar el personal de la Fundació Santa Maria, de l'Editorial Cruïlla i de les altres empreses del Grupo Editorial SM.

Extensió: de 100 a 200 folis.

Els treballs es presentaran per triplicat, mecanografiats a doble espai i per una sola cara, indicant el nom del premi al qual aspiren. Cada concursant podrà participar amb un nombre il·limitat d'originals, que hauran de ser tramesos amb pseudònim i una plica tancada on consti el nom i l'adreça de l'autor.

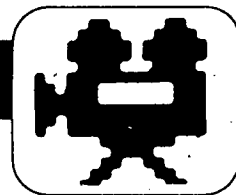
Termini de presentació de treballs: 15-09-94.

Veredict: El veredict del Jurat es farà públic durant el mes de novembre de 1994.

Lliurament dels premis: El lliurament dels premis tindrà lloc durant el mes de desembre de 1994.

Dotació: Primer premi: 1.000.000 ptes. i posterior publicació de l'obra guanyadora per l'Editorial Cruïlla. Obra finalista: 300.000 ptes.

CINEMA

El Club de la Buena Estrella
(*The Joy Luck Club*)

Director: Wayne Wang. **Intèrprets:** Ming-Na Wen, Kieu Chinh, Tamlyn Tomita.

Ambiciosa adaptació del *best-seller* d'Amy Tan, que també ha participat en la redacció del guió. La posada en escena està a càrrec de Wayne Wang, prestigiós cineasta independent nord-americà, nascut a Hong Kong.

Després de la mort de la seva mare, June (Ming-Na Wen), una jove xinesa-americana, hereta el seu lloc al club que dona títol a la pel·lícula. Hi pertanyen també les seves tres tietes

i les seves respectives filles, totes d'origen xinès. Una darrera l'altra, aquestes dones desgranaran les seves vides, fins a formar un mosaic on s'hi reflecteix més de mig segle de la història de Xina i els Estats Units.

Wang encaixa aquestes històries a través d'una complexa estructura narrativa, farcida de *flash-backs* i de canvis de ritme, ja que cada relat adopta en primera persona el punt de vista de la seva protagonista. Es tracta d'una opció arriscada, que podria haver provocat que la pel·lícula quedés esfilagarsada. Però Wang ha sabut extreure els elements més fascinant de cada relat, aconseguint que l'interès pel conjunt no decaigui, tot i l'enuig oriental amb que a vegades s'entreté.

A aquesta vigorosa realització s'afegeixen un sensacional treball coral de totes les actrius i un exuberant disseny de producció, on es nota la mà generosa d'Oliver Stone, en funcions de productor executiu. També tenen una gran qualitat la bonica fotografia d'Amir Mokri—sobretot en

les seqüències filmades a Xina— i l'evocador contrapunt musical de Rachel Portman.

Wang adopta un to contingut, que suavitza els passatges més dramàtics amb una humanitat commovedora. En aquest sentit, s'aprecia un gran esforç per fer accessible el contrast entre la cultura occidental i l'oriental. Es descriuen conflictes generacionals i psicològics molt durs i a vegades immorals, però amb sensibilitat i delicadesa, a excepció d'un parell de petits detalls obscurs.

Wang ha procurat que les ombres de maldat no tapin la llum d'unes opcions vitals que intenten ser moralment encertades. No sempre ho aconsegueix, però en tot moment domina una consciència nítida de la dignitat de l'ésser humà, que enfoca encertadament les relacions familiars, el sacrifici, la reconciliació, la mort o l'acceptació del propi destí.

■ J.J. Martín
(Aceptensa)

LA SARDANA I LA DANSA

Cloenda de la campanya
«El País a l'Escola»

S'ha celebrat, al Parc de la Ciutadella de Barcelona, al sector passeig dels Til·lers, l'acte de cloenda de la campanya «El País a l'Escola», dintre l'Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana.

La campanya desenvolupa una intensa tasca de promoció de la cultura catalana a l'escola. En el cas concret de la sardana, s'aconsegueix una ballada final amb gairebé 5.000 participants vinguts d'arreu de Catalunya.

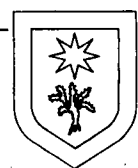
En la concentració d'enguany els sardanistes infantils i juvenils han ballat el Ball de Bastons, oferint així la sardana a altres activitats populars catalanes.

Al final de l'acte i abans del repartiment de premis del concurs de col·lees que s'havia organitzat, es van distribuir unes plaques d'homenatge a una bona llista de col·lees, entitats i també persones particulars que en el curs dels darrers quinze anys han col·laborat amb les tasques de la Campanya.

En la part musical es va comptar amb la cobla Ciutat de Comellà, i es va estrenar la sardana *El País a l'Escola* original del compositor Carles Santiago, representant així mateix de la cobla Ciutat de Comellà.

L'acte no s'ha difós amb les atencions i mereixements a què es fa creditora la campanya. La concentració de gairebé 5.000 infants i joves (pràcticament 5.000 famílies), mereixia més espai a la televisió i als diaris.

■ Josep Ventura

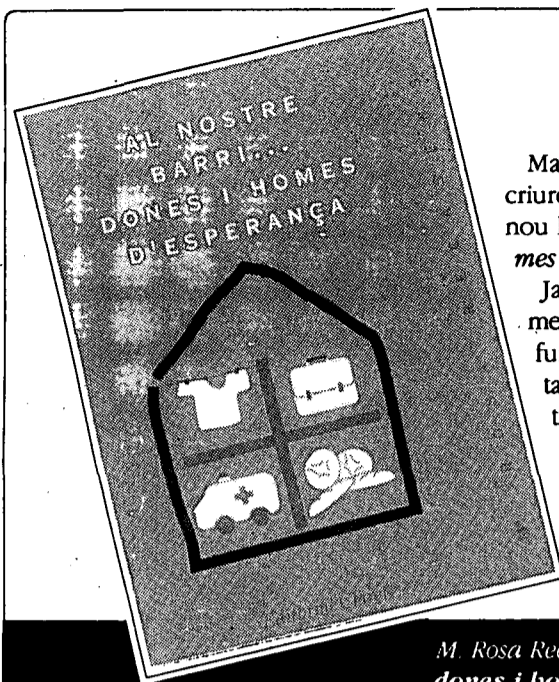
Exercicis Espirituals,
per a tothom a la Casa
d'Espiritualitat d'El Miracle

Dies: del 16 al 20 de juliol.

Director: P. Alexandre Olivar, monjo

La solitud i la bellesa de la natura i l'acolliment maternal de la Verge Nena, t'ajudaran a la Reflexió i a la Pregària.

Per informació i inscripcions: Telf. (973) 48 00 45

M. Rosa Recansens. *Al nostre barri... dones i homes d'esperança*. Edit. Claret

Homes i dones que forgen l'esperança

Maria Recasens i Ariza no para d'escriure, i escriu bé. Ara ens ofereix un nou llibre: *Al nostre barri... dones i homes d'esperança*.

Ja és hora que hom s'atreveixi a mencionar persones i institucions que funcionen al nostre país, després de tanta corrupció i corruptes. La llàstima és que aquest llibre no arribi a la redacció dels periòdics, a les emissores i a les cadenes de TV perquè es fes ressò de dones i homes que viuen, treballen i lluiten amb esperança a casa nos-

tra. Ho diu l'autora en la seva introducció: *Les persones dels qui us vull parlar no surten als diaris ni a cap canal de televisió. Els qui esvaloten, els qui fan la guerra, els lladres, els assassins, els terroristes, els qui provoquen escàndols, els accidents, la jet-set, els polítics, són ells qui ocupen la primera pàgina dels diaris i els qui ens presenten amb detall el senyor o la senyora de la petita pantalla.*

L'autora creu que el qui fa la feina ben feta cada dia, que es lleva amb alegria, «sabent que haurà de renunciar a quelcom per tal que els altres arribin a ser», el qui vol ser constructor d'un món més just i solidari, cal fer-ne esment i publicar-ho. Amb certa discreció Rosa Maria confessa: *Potser sóc ingènua... Ingènua,*

no! Senzillament: objectiva i realista.

La llista de bones persones que inclou en el seu llibre és àmplia i diversa: una pagesa, una metgessa; una esposa i mare de família i una religiosa; un capellà, un germà de sant Joan de Déu i una soltera. Són llargues converses de l'autora amb aquesta gent, on sembla que el lector s'hi trobi entremig.

Recansens acaba dient: *Aquestes persones anònimes, enmig de les quals jo em sento petita i insignificant, voldria que fossin protagonistes i visibles, perquè fan del tros de món que els ha estat assignat, un espai de fraternitat i de pau.*

Tant de bo sigui així!

■ Francesc Gamissans

El significat dels sexes

¿Quins interessos estan en joc en els rols sexuals més enllà de les diferències entre mascle i femella? ¿Com afecten les relacions de la vida social a la nostra experiència en tant que éssers sexuals? ¿Com emmascaren la desigualtat social les idees referents a les diferències entre els sexes? En aquesta obra cinc conegudes psicòlogues feministes plantegen nous interrogants que van més enllà del debat actual sobre les diferències existents entre mascles i femelles. Les autores afirmen que la majoria d'aquestes diferències són producte de la societat, i desafien els psicòlegs a posar la seva atenció vers les relacions socials mitjançant les quals es crea el coneixement psicològic.

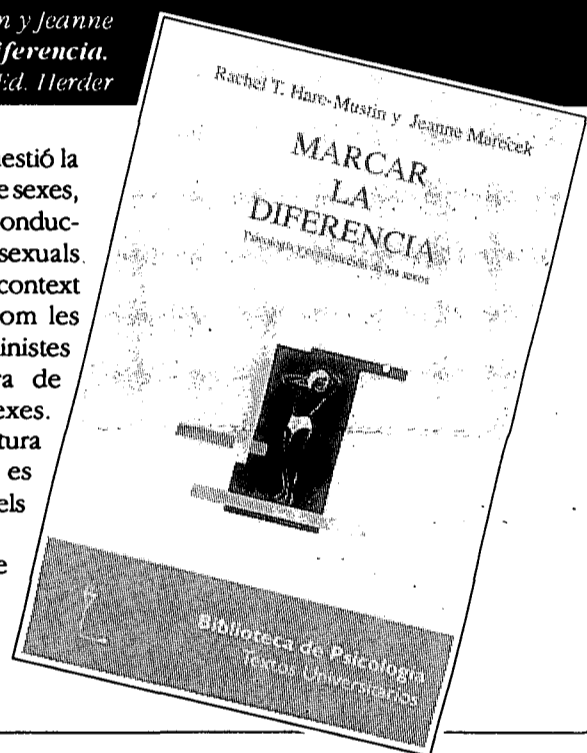
Basant-se en un escepticisme post-modern referent al que coneixem, i de la manera que ho coneixem, Rachel T. Hare-Mustin i Jeanne Marecek analitzen els recents avenços de la teoria i de la psicologia feministes. Descriuen les aportacions que la psicologia feminista ha realitzat als dos bàndols que s'enfronten en el debat sobre el significat de la diferència. En els seus respectius capítols, Bernice Lott, Jill G. Morawski i Rhoda Unger examinen en profunditat el tema dels rols sexuals. Bernice Lott afirma que la conducta no depèn de posseir el sexe masculí o femení, sinó d'actituds, expectatives i exigències adquirides, que separen les experiències de noies i nois, dones i

Rachel T. Hare-Mustin y Jeanne Marecek. *Marcar la diferencia*. Ed. Herder

varons. Rhode Unger posa en qüestió la noció de diferències estables entre sexes, assenyalant fins a quin punt les conductes vinculades amb els rols sexuals varien en conformitat amb el context social. Jill Morawski mostra com les professores i investigadores feministes poden transformar l'estructura de l'emergent psicologia dels sexes. Aquest llibre constitueix una lectura essencial per a tots aquells que es proposen entendre el significat dels sexes.

Al final de l'obra es pot veure una breu referència a cada una de les autores.

■ M.S.

Josep Espar Tíco. *Amb C de Catalunya*. Edicions 62

Una lluita incansable per Catalunya

JOSEP
ESPAR I TÍCO
AMB C
DE CATALUNYA
Memòries 1936-1963

Des d'una infància dramatisada per la guerra, l'autor relata el retrobament tardà amb la pàtria i la seva voluntat de servir-la. Aquest llibre n'és un testimoni apassionant.

BIOGRAFIES
I MEMÒRIES
edicions
62

El gènere de les memòries no ha estat gaire conreat en aquest país. Per aquest motiu, l'aportació que fa *Edicions 62* amb la col·lecció *Biografia i Memòries* ens sembla molt oportuna i útil, perquè ens permet de conèixer directament el testimoniatge de molta gent.

En aquest llibre es presenten les memòries d'una persona que ha destacat per un treball continuat a favor d'una Catalunya oberta i entroncada en un món sense fronteres i, alhora, fidel a la seva pròpia personalitat.

Molts dels personatges que han jugat i juguen encara un paper determinant en la vida política i cultural del nostre país apareixen en aquesta obra, al costat d'altres persones que s'han mogut en l'anonimat, però que han realitzat una tasca molt important en la reconstrucció de Catalunya.

Aquestes memòries no pretenen fer una exposició ordenada d'una sèrie de fets, sinó que aporten impressions concretes d'experiències i records d'una vida agitada, intensa i viscuda amb aquell punt d'apassionament tan necessari en la vida. Són esdeveniments que ja queden llunyans per a les generacions joves, però que han estat veritablement importants en la configuració de la Catalunya actual.

En el relat apassionat d'Espar Tíco trobem també una preocupació per la pèrdua del sentit transcendent de la vida, pel remolí d'individualisme i hedonisme que ho envaeixen tot. Ell parla de la necessitat de reobrir un nou front d'envigoriment espiritual.

■ F.P.

Josep Gil. *Escatologia Cristiana*. Ed. Herder

Els nostres morts no envelleixen

L'any 1984 el Dr. Josep Gil i Ribas publicava *Els nostres morts no envelleixen*, un llibre que, com deia aleshores, volia ser una «eina de treball en mans dels alumnes que han de cursar el tractat teològic d'Escatologia». Val a dir que el llibre ha acomplert la seva finalitat: ha estat l'eina de treball, el *manual* de diverses generacions d'alumnes de la Facultat de Teologia de Catalunya i de molta altra gent que ha cursat estudis en diversos instituts i escoles de Teologia d'arreu de Catalunya; i també ha estat llegit per moltes altres persones sense interessos directament acadèmics. De fet, la primera edició es va exhaurir aviat.

El llibre que ara presenta, *Escatologia cristiana*, és bàsicament el mateix de fa deu anys. És a dir, reflecteix l'estat de la qüestió i les diverses respostes teològiques entorn de «l'eskhaton» cristià. En aquest sentit, l'obra manté pràcticament la mateixa estructura de la primera edició; deixant de banda, per a una pròxima ocasió, altres temes més especialitzats i potser més complicats «he preferit de fer-lo més mengívol, més a l'abast de tothom», diu l'autor. Juntament amb la informació posada al dia, el lector hi trobarà també la resposta a les qüestions fonamentals de l'escatologia, resposta proposada des de la fidelitat més acurada a la fe de l'Església.

■ G.P.

Vacances!

M'agrada anar al «cole». M'agrada aprendre coses noves, m'agrada la gresca que fem amb els companys i companyes de classe, però, és clar, també m'agraden molt les vacances.

Òndia noi!, les persones grans han d'entendre que estudiar també cansa: escoltar a les classes, aprendre les lliçons, resoldre els problemes, fer els treballs, contestar quan et pregunten, i recordar-ho tot. Uff!, només de pensar-ho, ja em ve calor.

Doncs bé, ara s'acaben totes aquestes preocupacions. Espero que les avaluacions finals ens vagin a tots bé i així poguem passar unes bones i tranquil·les vacances. No haver de tornar al «cole» fins al setembre, quina xurra, ¿oi?

A casa, tots plegats, ja hem començat també a fer plans: que si tornarem a aquell poblet de l'any passat,

tan bonic i tranquil, que si farem un petit viatge, que si anirem a la platja, etc. La mare voldria que entre tots pintéssim la cuina i la deixéssim com nova, que prou li convé una bona repassada.

A mi m'agrada molt fer excursions a la muntanya i dormir en tenda de campanya. A les nits tinc una mica de por, però ens la fem passar explicant acudits i cantant. La més poruga és la meva germana que diu que no li agrada dormir dins el sac. Diu que el llit és el millor invent per a dormir bé.

Espero que tots plegats ens posarem d'acord i farem sortides molt boniques. Ja us ho faré saber.

BÉ, BONES VACANCES A TOTS!!!

L'Eixerit

Sa Faula d'es cérvol

(Rondalla popular civissenca)

Ja fa molt de temps que en un bosc de ses montanyes d'es nord, vivia un formós cérvol que estava molt lloat amb es seu banyam.

Cada dia es passava hores i hores mirant-se dins de ses aigües d'un clar llac; i deia...

—Oh que pulides (precioses) són ses meues banyes, amb elles puc enamorar qui vulgui, no hi ha ningú tan esbelt, que tengui unes banyes tan brillantes, tan fines, i d'un color tan net com ses meves.

I en canvi —va dir amb veu despectiva—, mira aquestes cames tan lletges, espellades i tan primes que semblen garrots, ¿de què em serveixen?

Un bon dia van arribar a aquell bosc, uns caçadors que anaven en busca de cérvols o de qualsevol altre animal, (eren aquella mena de caçadors que crec que es diuen «furtius»). I bé, com a caçadors van arribar a un llac d'una bellesa enlluernadora, ple d'arbres, de cascades altíssimes, i d'aigua molt neta.

De cop, van haver-hi quelcom que els va deixar parats. Van veure una preciosa bèstia de Déu... és nostre cérvol que estava com sempre enirant-se es seu banyam dins ses aigües d'es llac. Tan sorpresos va deixar-los que van decidir caçar-lo.

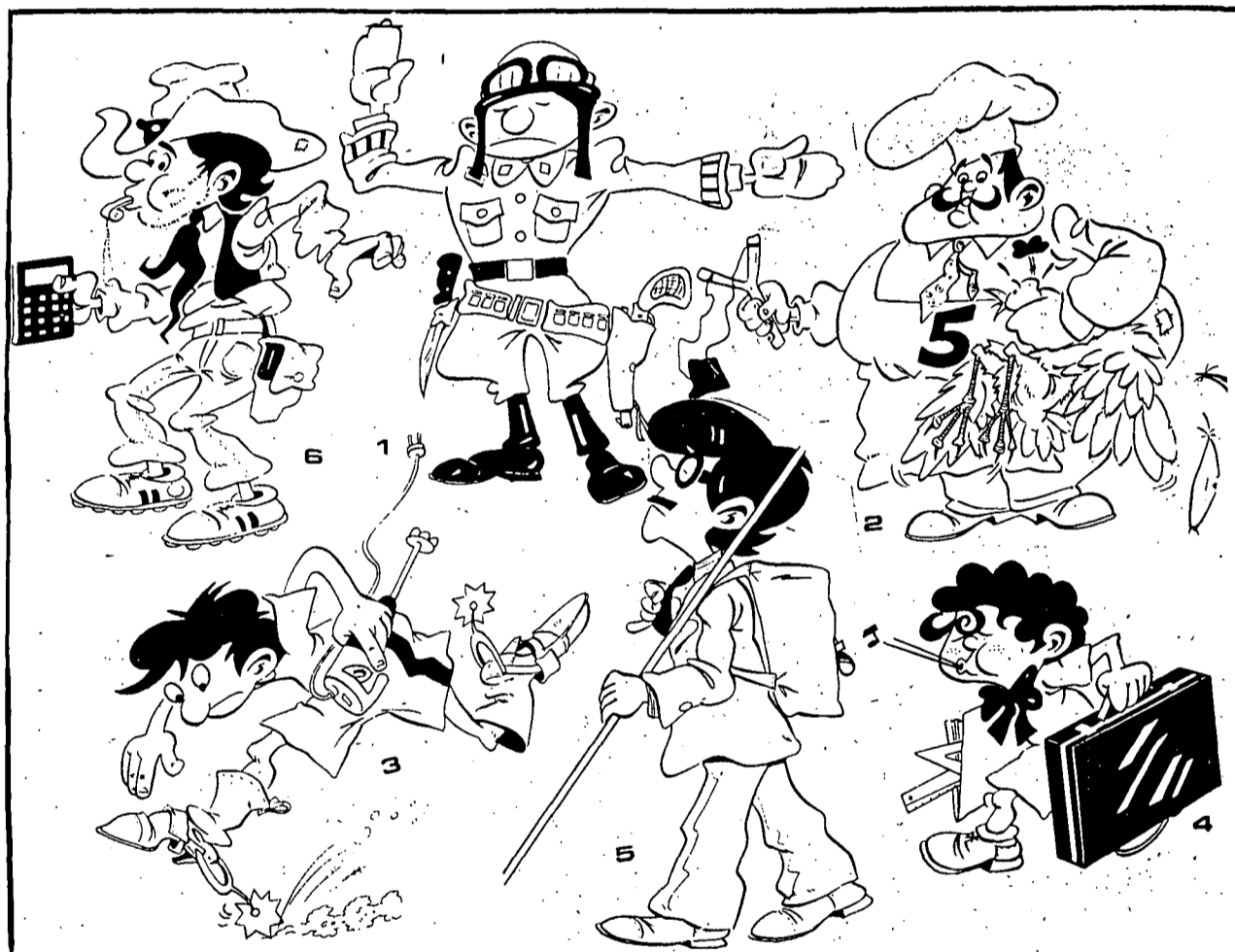
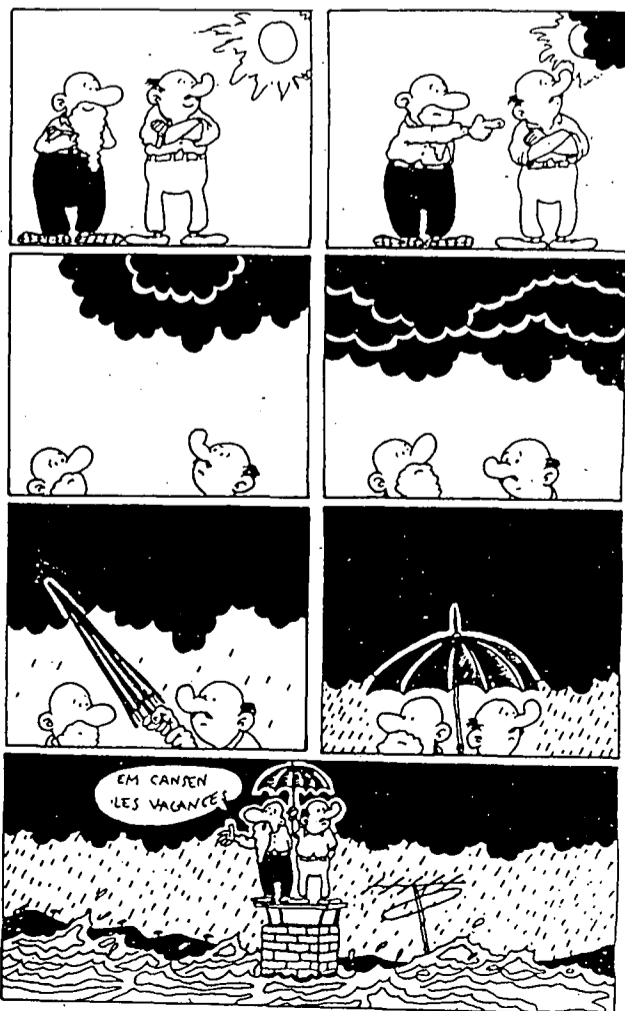
Es cérvol que va veure ses intencions, va començar a córrer, per entre aquell espès bosc, i, de sobte, alguna cosa el va aturar. ¿Què podia ser? Va mirar cap a dalt i... ¿què va veure?... que ses seues pulides banyes s'havien enbolicat entre ses branques d'un bedoll (abedul). Es cérvol es va plànyer.

—Si m'hagués cuidat més de ses meues cames que són útils, i menys de ses meues banyes estaria ara lliure.

Ja en aquest moment ses lamentacions no li sevien de res i tot seguit va caure baix de ses mans d'es caçadors.

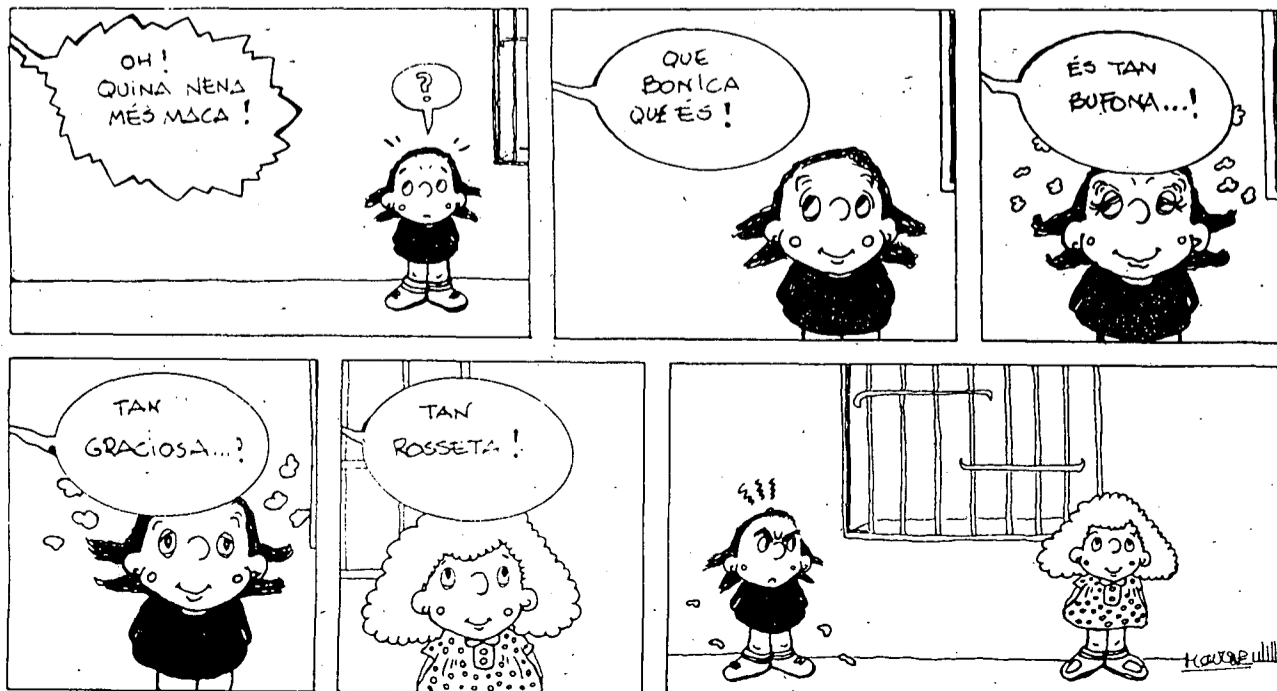
ANNA

EN BADOSA I EN BASORA

El dibuixant s'ha fet un embolic. ¿Sabries posar a cada personatge els objectes que de veritat li pertocuen?

LA BALDUFA

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 12.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Bisaura, de Sant Quirze de Besora (Osona, bisbat de Vic), sota la direcció de Josep Cruells (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

13.00 *Pueblo de Dios*: Auto-stop a la vida.

Dimarts 02.05 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 08.00 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso*.

CANAL 33

Signes dels temps: No hi ha programació fins a l'octubre.

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 01/07 22.45 *Creure, avui*: Escoles cristianes a Mataró i l'obra del pintor Viladomat (director: Ramon Safont-Tria).

DI 04/07 15.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 08/07 22.45 *Creure, avui*: Les Paràboles. Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge 09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge 10.00 *La música religiosa: Alegreu-vos en l'Anyell*, op. 30, de Britten; *Segones vespres*, de Palestrina; *Missa*, D167, de Schubert.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge 15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres 20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge 08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge 08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts 15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte 08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge 08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres 07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius 09.00 *Santa Missa*.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge 10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge 22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; l'entrevista amb mossèn Joan Ripoll i Rovira (diòcesi de Vic), missioner a Rwanda; Sugeriments per viure millor la vida i la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge 08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte 09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte 13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres 19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte 13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge 09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres 20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge 08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge 09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia 22.10 *Noticiero*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge 10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres 15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte 08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda-15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge-11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

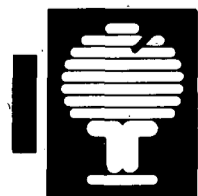
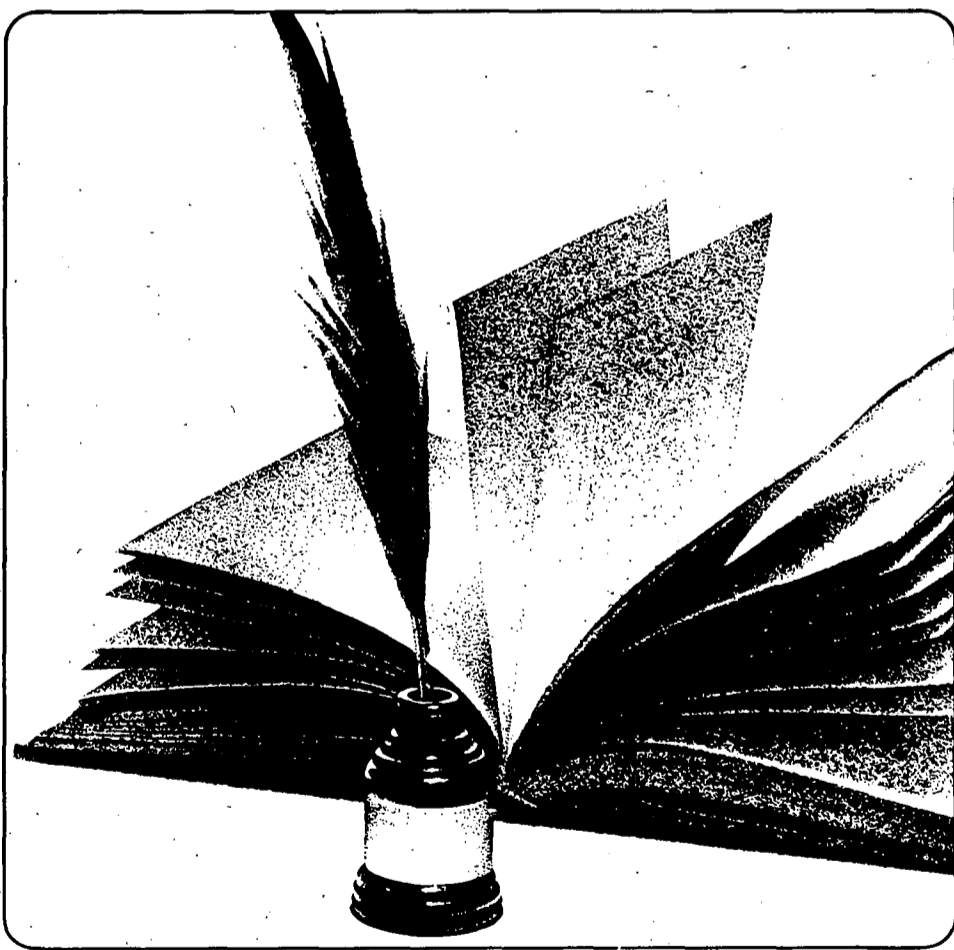
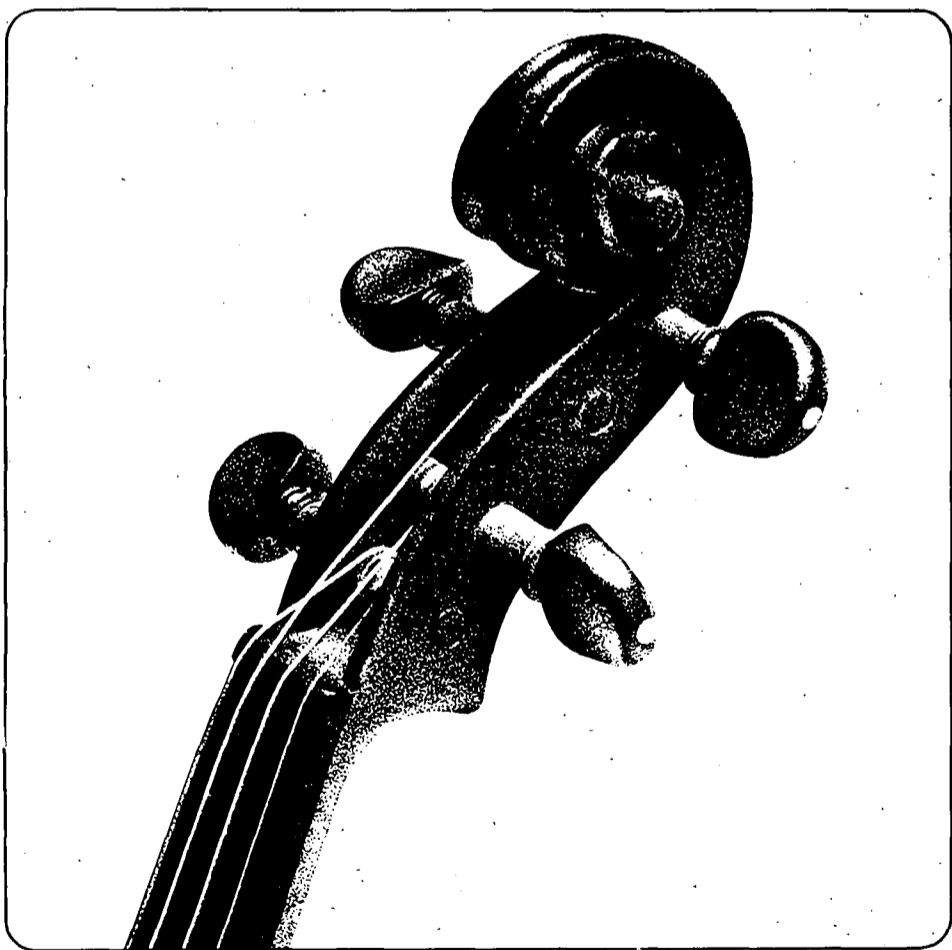
Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

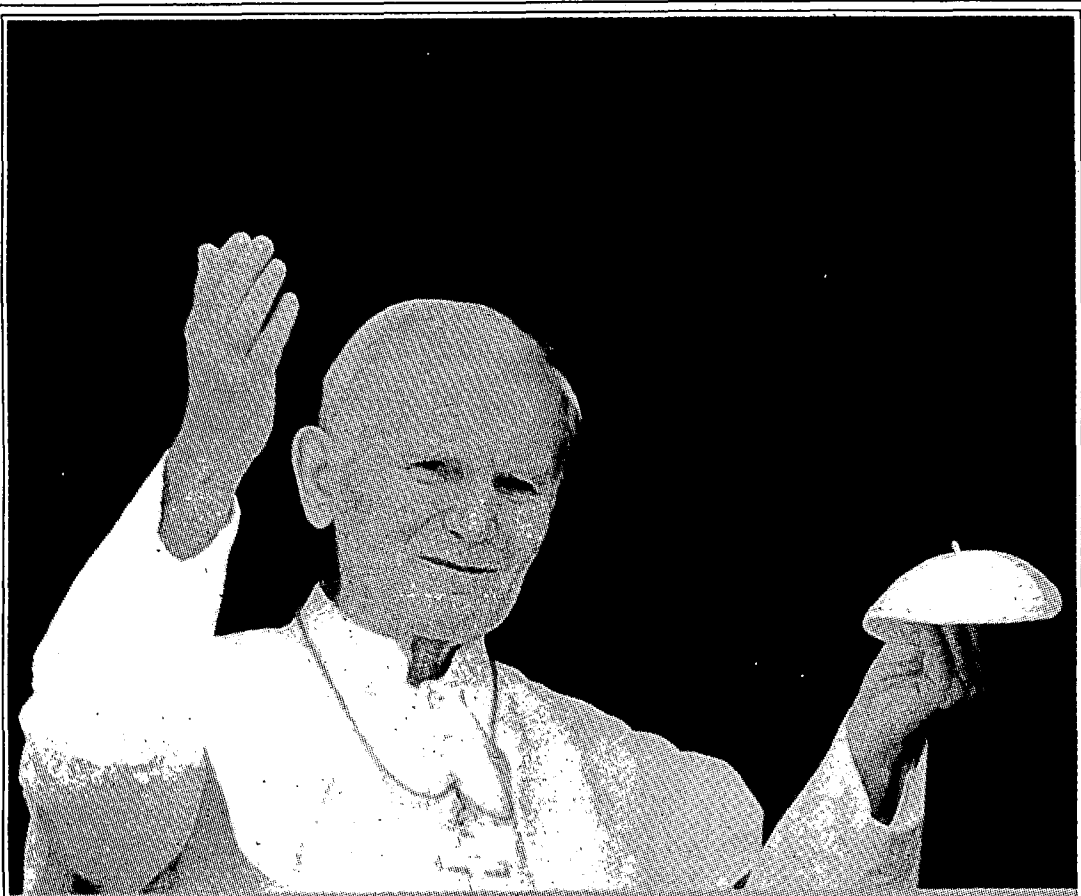

Amb la cultura

CAIXA DE TERRASSA

Persones. Servei. Qualitat.

29 de juny: dia del Papa

¿Qui recorda ja aquest text del Concili Vaticà II?: «De manera particular, cal oferir aquesta submissió religiosa de la voluntat i de l'enteniment al magisteri autèntic del Romà Pontifex, fins i tot quan no parla "ex cathedra"; de forma que sigui reconegut amb reverència el seu magisteri suprem i sincerament acceptades les seves ensenyances, d'acord amb el sentit i la voluntat per ell manifestats, com per la repetició freqüent de la mateixa doctrina o per la forma d'expressar-se» (Lumen Gentium, n. 25).

LLINDAR

La salut de Joan Pau II ha estat objecte de diversos comentaris tant en els mitjans de comunicació com dins l'àmbit eclesial. N'hi ha que s'aventuren fins i tot a fer reportatges sobre qui serà el pròxim papa. El tema és periodístic, ho reconec, però el tractament del tema acostuma gairebé sempre a no superar el comú denominador dels tòpics en curs i a voltes potser ratllat en la més absoluta frivolitat. ¿Per què aquest interès a resoldre-ho i jutjar-ho tot en base als paràmetres, avui tan poc reveladors, de «progressista» i «conservador»? És sorprenent que els mateixos que avui més invoquen «la complexitat» de la realitat en tots els ordres, s'oblidin de l'esmentada complexitat quan comenten la vida de l'Església i siguin capaços de llançar al vent simplificacions increïbles tant pel que fa a persones representatives de la institució com sobre la mateixa institució. Altrament no s'entenen certs posicionaments i certs judicis. La compulsivitat de certs tics i de certs menyspreus.

¿No ens manca amor quan parlem, per exemple, de la salut de Joan Pau II? ¿Si l'estimessim de debò, no hauriem pregat per ell amb un més gran fervor els dies en què

fou al Gemelli? I, ara, amb motiu de la carta apostòlica sobre l'ordenació sacerdotal, ¿no han sortit de la boca d'alguns fills i filles de l'Església, expressions barroeres, gestos de rebuig, comentaris precipitats i desafeccions injustificades envers la persona del nostre Sant Pare? Darrera l'expressió «legítima discrepància», ¿no s'amaga moltes vegades més

El nostre Sant Pare

aviat una profunda antipatia, una manca absoluta d'afecte i fins i tot una clara desobediència? Lamberto de Echevarria escrivia l'any 1982 en el seu llibre «Sucesor de Pedro» que «una cosa és sentit crític i una altra antipatia. Una cosa és la perplexitat del científic i una altra l'alegre i despreocupada lleugeresa de l'ignorant superficial. Una cosa és la crítica en punts ben concrets i una altra la difusa sensació, quasi gasosa, que ho impregna tot d'antipatia i desobediència al magisteri».

¿Qui recorda ja aquest text del Concili Vaticà II?: «De manera particular, cal oferir aquesta submissió religiosa de la voluntat i de l'enteniment al magisteri autèntic del Romà Pontifex, àdhuc quan no parla "ex cathedra"; de forma que sigui reconegut amb reverència el seu magisteri suprem i sincerament acceptades les seves ensenyances, d'acord amb el sentit i la voluntat per ell manifestats, coneguts sobretot tant per la característica del document com per la repetició freqüent de la mateixa doctrina o per la forma d'expressar-se» (Lumen Gentium, n. 25). ¿No és aquest un text sobre el que hauríem avui de meditar molt especialment tots els que ens confessem fills de l'Església? D'altra banda, ¿no és veritat que Joan Pau II, en els temes ara més discutits i contestats, no fa res més que seguir i aprofundir el magisteri dels seus predecessors? ¿Per què, aleshores l'interès, en alguns sectors tan obsessiu, per contraposar-lo a ells?

Fa unes setmanes un periodista em demanava un balanç del pontificat de Joan Pau

II. Com sol passar en aquests casos, de les moltes coses que li vaig manifestar, només unes poques sortiren després publicades. Em refereixo al reportatge publicat a «El Temps» n. 522. Tot i que estava força ben fet i amb un to respectuós, voldria recordar aquí, però, alguns aspectes positius del meu balanç que allí no foren recollits. Joan Pau II és el papa d'aquest segle —li vaig dir— que amb més ardor i fermesa ha defensat els drets de la persona humana. Al llibre-entrevista que Alceste Santini ha escrit sobre el cardenal Agostino Casaroli el lector hi descobrirà fins i tot bellíssimes anècdotes que ho palesen clarament i de les quals el cardenal fou testimoni en haver-lo acompanyat en la majoria dels seus viatges apostòlics. Però no cal recórrer a les anècdotes. N'hi ha prou amb llegir el seus ensenyaments.

Permeti'm el lector la transcripció d'un text que manifesta no solament el més profund convenciment sinó també el tarannà més íntim i personal del nostre Papa actual. «Si l'Església es fa present en la defensa o en la promoció de la dignitat de l'home, ho fa en la línia de la seva missió, que tot i sent de caràcter religiós i no social o polític, no pot menys de considerar l'home en la integritat del seu ésser (...) L'Església ha après en l'evangeli que la seva missió evangelitzadora té com a part indispensable l'acció per la justícia i les tasques de promoció de l'home i que entre evangelització i promoció de l'home existeixen uns llaços molt forts d'ordre antropològic, teològic i de caritat; de manera que l'evangelització no seria completa si no tingués en compte la interpel·lació recíproca que en el decurs dels temps s'estableix entre l'evangeli i la vida concreta, personal i social de l'home (...) L'Església no necessita, doncs, recórrer a sistemes o ideologies per estimar, defensar i col·laborar en l'alliberament de l'home: en el centre del missatge del qual és ella dipositària i divulgadora hi troba inspiració per actuar en favor de la justícia, de la fraternitat, de la pau, contra totes les dominacions, esclavituds, discriminacions, violències, atemptats a la llibertat religiosa, agressions contra l'home i tot el que atempta la vida» (Als bisbes llatinoamericans reunits a Puebla el 1979).

Un altre aspecte: el diàleg interreligiós. Recordem la pregària per la pau a Assis i ara el seu projecte d'una reunió de les tres grans religions monoteistes al Sinai per a l'any 2000. Joan Pau II s'ha ocupat, amb una intensitat que fa uns anys ens hauria semblat inversemblant, de fomentar una bona amistat amb els jueus, els musulmans, els cristians no-catòlics i fins i tot els no-creients. Hi ha molts altres aspectes, certament: que Joan Pau II és un enamorat de Jesucrist, un evangelitzador infatigable, un Papa de profundíssima pietat mariana i un Papa que ens ha lliurat una meravellosa carta sobre la dignitat de la dona, etc.

En celebrar ahir dimecres, Sant Pere i Sant Pau, el tradicional «dia del Papa» he volgut compartir amb el lector aquestes reflexions personals i, sobretot, la necessitat d'aquella profunda estimació envers el Sant Pare que tant ens hauria de distingir com a catòlics. Són els hipercrítics i els qui se situen al marge d'aquest amor els qui, inevitablement, acaben fent un tuf propi de sectaris.

■ Manuel Valls i Serra *director*

ARA MATEIX

Sobre la duresa envers l'Església

■ J. Carrera Planas

Dol comprovar que la duresa envers l'Església per part de fills seus és una constant. Té altes i baixes, però es manté sempre. La trobem, cada dia, en germans irritats que, malgrat tot, no trenquen la comunió. Però també, de tant en tant, en germans que, en un moment donat, se'n van de casa, de vegades amb un bon cop de porta perquè tothom se n'adoni.

Parlo de duresa, no de qualsevol crítica. El vell Albert Maréchal, capellà suís que molts coneixen a Catalunya, parlant de la crítica com a discerniment ha escrit: «En aquest camp del Senyor que és l'Església al mig del món, si hi creix la bona llavor hi creix també la dolenta. Per això, a l'Església, cal saber discernir. Cal un esperit crític, no negatiu, sinó positiu, és a dir, que construeixi. ¿Que construeixi què? La comunió d'Església, precisament. I aquesta comunió exigeix estimar, i estimar demana llibertat. Cal ser crític, a l'Església, perquè, al capdavall, res no és més essencial que estimar l'altre i despertar-lo a l'amor». La crítica, doncs, com a exercici del discerniment i aquest al servei de l'amor. Una crítica, en definitiva, no desvinculada de la conversió.

És, de fet, la pròpia Església la que, amb l'anunci del missatge que ha rebut, posa les bases perquè molts la critiquin. Qualsevol predicador o qualsevol altre cristià que es deixa conèixer com a tal, queda en evidència. Mai no estem del tot a l'altura de l'Evangelí que, tanmateix, tenim la missió de transmetre tal com és, sense reduir-lo a la nostra migradesa. L'error seria negar les nostres insuficiències—pecat d'hipocresia—, o convertir-les en una font de frustració—pecat contra l'esperança—, o creure que nosón cosa nostra sinó de «l'Església», fer-nos insolidaris d'ella i blasmar-la—pecat de desamor—. Es tractaria més aviat de veure'ns lúcidament tal com som, però sense odiar-nos gens, perquè, malgrat tot, el Senyor està enamorat de la seva Església. Veure'ns, doncs, amb realisme, amb amor i fins i tot amb una mica d'humor.

Per tal que la crítica no esdevingui duresa convé no perdre de vista algunes coses. Per exemple, que som a l'Església per una gràcia de Déu que nosaltres hem acollit. Si perdiem de vista el que la nostra pertinença a l'Església té de gràcia, de do

«En aquest camp del Senyor que és l'Església al mig del món, si hi creix la bona llavor hi creix també la dolenta. Per això, a l'Església, cal saber discernir. Cal un esperit crític, no negatiu, sinó positiu, és a dir, que construeixi. ¿Que construeixi què? La comunió d'Església, precisament. I aquesta comunió exigeix estimar, i estimar demana llibertat. Cal ser crític, a l'Església, perquè, al capdevall, res no és més essencial que estimar l'altre i despertar-lo a l'amor».

gratuit, i oblidàvem el que n'hem rebut, en una valoració no solament conceptual, sinó també històrica, personal... perdriem el sentit de la proporció a l'hora d'experimentar-ne els defectes. I si perdiem de vista que hem acollit lliurement, no inventat, una proposta de vida... correriem el risc de confondre l'Església amb l'estat. Ho dic en el sentit que l'estat no és opcional, hi pertanyem tots necessàriament i, per tant, ha de caber-hi qualsevol manera de pensar i tot hi és subjecte al parer dels ciutadans. A l'Església, en canvi, s'hi entra per conversió a una proposta que no ha sortit de nosaltres. D'aquí, en neix una dinàmica diferent.

També és veritat que la duresa envers l'Església se situa avui en el context d'una societat força agressiva. Moltes frustracions de tipus divers cerquen compensació en una exigència il·limitada a la vida eclesial. Però això no és del tot dolent. Més que refusar l'exigència, convindria orientar-la constructivament, en el sentit de l'amor.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Sentim parlar sovint de formació, la qual cosa pot significar la major consciència social que s'ha anat descobrint per tal d'estar a l'alçada de les circumstàncies a tots nivells: formació professional, formació política, formació econòmica... també formació religiosa.

Parlar de la formació dels cristians laics no significa només abordar la dimensió espiritual i celebrativa sinó fer front a la formació que aquests necessitem per a abordar la quotidianitat, en les seves dimensions variades des del que comporta el seguiment de Crist.

Deia Pau VI que la ruptura entre la fe i la cultura era un dels drames del nostre temps. Ens adonem de les fractures que es viuen entre la Confessió d'un Credo del qual estem convençuts i la vida diària, on aquest s'ha de portar a la pràctica. Viure en una cultura sovint pensada i gestada per no creients suposa una nova situació social. Discernir i posicionar-s'hi és una tasca gairebé permanent que hem d'aprendre a fer.

Quan els creients senten el buit interior, senten la incomoditat de la fe, accepten valors, idees i estils de vida contraposats a l'Evangelí, es llisca gairebé inconscientment vers la increença com a manera natural de viure.

De la mateixa manera que el cos necessita l'aliment de cada dia (no n'hi ha prou en menjar molt en una època de la vida), també la vida cristiana necessita l'aliment quotidià. Quan parlem de formació penso que ens estem referint a aquest nutrient.

Costa poc de veure els símptomes de l'anèmia o de l'anorexia cristiana: el desig de sobresortir o l'apatia immobilitzant, l'autosuficiència complaent o la intolerància radical amb les febleses dels altres, el fruit com a referent primordial o... la pràctica buida de sentit... en totes les tonalitats i matisos.

Aprendre a veure i interpretar la realitat des del Déu vivent és l'aportació de la fe. I aquesta va estructurant la nostra consciència i motiva a actuar amb un determinat estil ètic.

Segons com ens trobem físicament elegim sopar una amanida o una truita amb patata... El menú s'escull per a estar en «plenes condicions», aprenem a interpretar les manifestacions del nostre organisme i a donar-li el que «necessita». ¿No ho hauríem de fer de manera semblant amb el nostre «ser cristià»? Si convé un curs de Bíblia o llegir tal autor o la biografia de tal «model cristià». Si cal estudiar més a fons la doctrina de l'Església pel que fa a la bioètica o a l'economia... Si cal replantejar-se entrar a formar part d'un grup de cristians per aprofundir conjuntament a partir de la revisió de vida o preparar més a fons

En un context cultural que va canviant acceleradament calen cristians que creïn, visquin i comuniquin respostes culturals coherents amb la fe.

la participació en les eucaristies de la parròquia... ¿No caldria que miéssim com anem pel que fa al tarannà de la nostra vida cristiana? De tant en tant hem de preguntar-nos on passem. No cal esperar a que un es trobi malament per a refer certs hàbits adquirits que no van bé.

Quan hom arriba a una certa maduresa personal va fent el pas a l'autoformació, que no vol pas dir l'aïllament individualista. Implica assumir la «pròpia responsabilitat» a discernir el que seria necessari per aquella etapa, o moment de la vida personal... contrastant-ho si cal, amb persones

La formació dels cristians laics

■ Antonieta Mateus i Gorgues

de confiança i de sentit d'Església.

En un context cultural que va canviant acceleradament calen cristians que creïn, visquin i comuniquin respostes culturals coherents amb la fe. Immersos en la realitat quotidiana els cristians laics tenen la responsabilitat de ser llevat nou dins la pasta. La formació espiritual, doctrinal, comunitària... hi pot ajudar!

Antonieta Mateus i Gorgues és directora de l'Escola de l'Espai de la diòcesi de Lleida

SABER ESCOLTAR

Els defectes dels altres i els nostres

S'ha dit que «són molt pocs els homes que saben tolerar en els altres els seus propis defectes». Una dita que reflecteix fidelment la realitat humana. Solem constatar en determinades lamentacions de les deficiències del proïsme, que qui les fa sol caure en els mateixos paranyes que blasma. Funciona segurament l'altra expressió: que tots sabem solucionar els problemes dels altres i no encertem en els nostres. Fins i tot passa que determinats líders o militants socials no han assolit de resoldre els seus afers personals o familiars.

Quan reflexionem sobre la conducta humana descobrim la nostra fragilitat. En tenim tanta que, fàcilment, som miops per adonar-nos dels propis desequilibris. Sovint s'esdevé com si una bona tapés els nostres ulls i ens impedisís de conèixer-nos a nosaltres mateixos. La psicologia, en estudiar les zones de coneixement de la personalitat, parla

d'una zona important pròpia que amb molta dificultat arribem a conèixer i que molt sovint resta en la fosca.

Necessitem, des de la consciència dels nostres límits, saber ser més indulgents amb els defectes i misèries dels altres. Són, certament, reals. Però també ho són els nostres. I, com que els humans no som massa originals, cal reconèixer que tenim, moltes vegades, les mateixes malalties morals que els germans.

Tot plegat ens aboca a adonar-nos que l'existència és possible a través de la misericòrdia. Són molts els qui sortosament ens l'apliquen i, perdonant-nos els defectes, ens tenen una sòlida amistat. Fem-ho servir també nosaltres. La magnanimitat—virtut eminentment cristiana— és pròpia dels qui reconeixen la seva humilitat.

■ Joan Guiteras

Temo que també aquesta vegada la previsible reacció agressiva de la premsa laicista sobre la «carta apostòlica» del Papa referent al sacerdocí femení s'arranjarà compacta del costat dels «drets» de la dona i, com es dirà, contra la visió obscurantista de l'Església catòlica que obstinadament es resisteix a renovar el tradicional esquema ideològic de tipus jeràrquico-masclista.

Desitjo, al contrari, que les dones, especialment aquelles que estimen profundament l'Església, no es deixin irritar de manera injustificada pel frustrant síndrome de la marginalització, sinó que vagin fins al mateix cor del problema, assolint realitzar davant d'aquesta «carta», almenys dos nivells diferents de reflexió.

El primer: no es poden aplicar automàticament algunes categories sociològiques i polítiques al complex i grandios misteri que és l'Església, l'únic sacrament del món, manifestat i conegut mitjançant la comunicació activa de la diversitat dels carismes, de la multiplicat dels dons de l'Esperit Sant. Si en altres estructures socials, per exemple,

l'originalitat de tots i de cadascú, inserits de manera diversa en la complexa operació de la gràcia impresa per l'únic Senyor.

Només des d'aquest context es pot accedir a una segona reflexió: la unitat dual, que des del punt de vista antropològic caracteritza la doble revelació existencial de l'ésser home i de l'ésser dona sembla il·luminar simbòlicament el lloc teològic de l'Església, que veu en Crist el cap, i en els membres la comunitat dels creients, en un dinamisme espiritual que reciprocament atrau el cap vers els membres i els membres vers el cap, en un cercle relacional que constitueix, no destrueix, la diferència.

Acceptar la diferència, inscrita per la resta en l'estructura biològic-psíquica de l'ésser humà, significa en conseqüència acceptar el viure plenament la pròpia vocació antropològica i religiosa, sabent —com recorda en aquesta carta Joan Pau II— «que els més grans en el Regne dels cels no són els ministres, sinó els sants» (n. 3).

És cert que l'enorme potencial intel·lectual i espiritual de les dones, a l'interior de l'Església, demana poder-se expressar encara molt més, de

manera que pot contribuir a realitzar modalitats originals d'encarnació de la vocació eclesial de la dona i a potenciar amb els seus propis carismes l'absoluta valorització de la primacia de la santedat, fins arribar a travessar i alimentar totes les múltiples formes de servei en la vida eclesial.

Enfocar la diversitat dels carismes vers la unitat de l'únic Esperit (1C 12,4-6) pot significar per a la dona valorar la pròpia diferència al servei d'una major circulació de creativitat i de gràcia, fins i tot en profit dels cridats al

ministeri ordenat, davant els quals expressar reciprocament la mútua pertinença a la caritat de Déu.

Ireneu de Lió va dir que, al final dels temps, quan tots estarem dins la veritat de Déu i tots units en Crist, ja no ens presentarem com els fills i les filles de Déu, sinó com el fill únic de Déu. Rebutjar l'ordenació sacerdotal per a les dones, en nom de la Tradició i per respecte a una elecció realitzada pel mateix Crist —com es repeteix en la carta apostòlica— no significa per tant mortificar una justa reivindicació, sinó que és un reclam a la memòria vivent de l'Església que continua a consumir els seus dies en la història, acollint la diferència entre l'home i la dona no com un límit fatal, sinó com un do a valorar i multiplicar.

Paola Ricci Sindoni, és col·laboradora de «Avenire»

■ Paola Ricci Sindoni

Com a dona rebutjo aquell síndrome

és possible realitzar una mena d'«intercanviabilitat» de rols, a l'interior de la comunitat dels creients ningú no pot substituir-se a un altre, perquè cadascu posseeix una seva i específica dignitat creatural, cadascú el seu do, el seu carisma, la seva missió apostòlica.

Si l'Església, comunitat eucarística, es configura ontològicament en la «insubstituïbilitat» dels seus membres, en el seu dinamisme de vida i de gràcia, en el seu escampar-se pel món com un cos místic, aleshores el concepte d'igualtat, en el sentit clàssic d'uniformitat, d'homogeneïtat, fins i tot d'identitat, sembla quedar fora de lloc. No en nom d'un superior jeràrquicament posat abans i per damunt de l'inferior, sinó en nom d'una unitat, de ser cadascú tocat per la caritat de Déu de manera tan personal que reclama almenys la categoria de

RESPIR

Sobre la fe (2)

«Senyor, crec i vull creure tot allò que és veritat; però, us ho suplico, Pare bo, no em feu dir en què crec». Així em parlà l'amic. El que digué em féu rumiar, perquè estava segur que l'amic era incapaç de dir-ho a tall d'estirabot, ni per ganes de fer un bonic joc de paraules; ni ho deia, tot això, amb cap esperit de rebel·lió, ni per fer-se l'interessat. Sabia que, si havia dit aquestes paraules, era perquè les vivia, i tant viure-les, com dir-les, eren mostres en ell d'una autèntica sinceritat; i també em semblava que feia aquesta pregària no sense un bri d'angoixa. Li hauria pogut demanar que me les expliqués ben explicades, però no m'hi vaig atrevir. Em vaig limitar, en molt bona part per respecte davant l'amic i davant el misteri de la fe, a acollir-les sense cap mostra d'estranyesa, cordialment, i a rumiar-les. I se'm féu la llum. Si teniu paciència, per al Respir vinent.

■ Miquel Estradé

ACUDIT

Certes crítiques a Joan Pau II per no acceptar l'ordenació sacerdotal de dones retreuen en el fons al Papa que no es comporti com un autòcrata. ¿Què li costa —diuen— admetre el sacerdocí femení i posar així a l'Església en sintonia amb la societat actual que admet la dona en totes les funcions? A això, Joan Pau II respon: No creguin que el Papa pot governar amb la seva sola autoritat i voluntat; no puc ignorar el que feren Jesucrist i els Apòstols, ni fer taula rasa del que ha estat la pràctica i el magisteri de l'Església durant vint segles; seria un·abús de poder. Així, paradoxalment, els crítics esperarien del Papa un exercici solitari del poder, mentre que Joan Pau II es veu com una anella més en la tradició de vint segles.

El Papa no és

tan poderós

■ Ignacio Aréchaga

Qui trenca aquesta tradició corre el risc de crear més desunió a l'Església, com s'ha vist en el cas dels anglicans. Per això té sentit dir que aquesta decisió dificulta més l'ecumenisme. Catòlics i anglicans compartien aquesta doctrina, abans que els anglicans la canviessin. I si algú crea un nou obstacle a l'ecumenisme és el que innova, no el que roman en allò que era comú. Sense oblidar que qualsevol apropament als anglicans i protestants en aquest sentit, allunyaria l'Església catòlica dels ortodoxos, que també rebutgen l'ordenació de dones.

Joan Pau II declara que aquesta doctrina és «definitiva», cosa que escandalitza alguns. Però si hagués dit que sí al sacerdocí de les dones, ¿no seria també una doctrina «definitiva»? No se les ordenaria a prova i «sub conditione». Doncs el Papa no fonamenta la seva decisió en motius prudencials o disciplinars, sinó en una certesa mantinguda constantment per l'Església, la doctrina no s'ha de tenir per provisional. Allò que està clar és que el Papa vol cloure la qüestió. Hi ha hagut un debat durant més de vint anys, s'han exposat totes les raons a favor i en contra, l'episcopat mundial ha tingut ocasió de pronunciar-se, i s'ha dialogat sobre això amb altres Esglésies. Finalment, el Papa, en virtut del seu ministeri, ha dit l'última paraula, d'acord amb una tradició bimil·lenària. Si el Papa no servís per això, no faria cap falta a l'Església.

Ignacio Aréchaga és director d'Aceprensa

Una part dels anglicans miren cap a Roma

Prop de mil dones ja han estat ordenades a l'Església d'Anglaterra. S'ha accelerat el cisma a la comunió anglicana

Si no s'augmenten les col·lectes, l'Església d'Anglaterra es veurà forçada a tancar moltes parròquies que no es mantenen, reduir despeses i retallar la burocràcia

LONDRES.— L'ordenació de dones que està tenint lloc a l'Església d'Anglaterra —ja han estat ordenades prop de mil— ha accelerat el cisma a la comunió anglicana, entre l'ala liberal i l'ala «anglo-catòlica». Hom diu que un terç dels 10.000 components del clergat anglicà s'oposen a aquesta mesura. El clergat anglo-catòlic és cada cop més conscient que la seva Església ha sobrepassat un punt sense retorn, i que amb prou feines hi ha lloc a la «nova» Església d'Anglaterra per als que s'adhereixen als ensenyaments tradicionals catòlics.

Els anglicans amb esperit catòlic s'enfronten, per tant, a una alternativa dolorosa: abandonar l'Església en la qual foren batejats, o trobar alguna manera de continuar-hi, aïllant-se de la majoria que ara la regeix. Per als que triïn la primera, el camí porta normalment a Roma. Per als que triïn la segona, el Sínode General de l'Església d'Anglaterra ha nomenat dos «visitadors provisionals», comunament anomenats «bisbes volants», la missió dels quals és atendre els tradicionalistes i, en certa manera, facilitar la seva permanència a la comunió anglicana. Però els discrepants volien que es designés per a aquests càrrecs a dos dels seus.

Esdeveniments recents semblen assenyalar que la majoria dels discrepants optaran per abandonar l'anglicanisme. El febrer, cinc bisbes anglicans i 570 sacerdots que s'oposaven a l'ordenació sacerdotal de dones, van signar una declaració en la qual acceptaven la plena autoritat de l'Església catòlica romana, i subscriïen tot allò que s'hi ensenya.

Els signants s'han compromès a fer-se catòlics dins dels propers anys. Dos bisbes i 142 sacerdots més han signat una versió matitzada de la declaració, en la qual reconeixen el Papa com a «suprem pastor».

Primeres conversions

Un dels que van subscriure la primera declaració, el Dr. Gra-

ham Leonard, bisbe retirat a Londres, va ser rebut a l'Església catòlica a començaments d'abril i ordenat sacerdot pel Card. Ba Humé dues setmanes després segons s'acaba de conèixer. El Dr. Leonard, que està casat, s'ha divorciat des de fa anys per la seva oposició pública a l'evolució de l'Església anglicana. L'ordenació de dones no és l'únic motiu de seva conversió: ell mateix ha manifestat que hauria abraçat el catolicisme tot i que el Sínode anglicà no l'hagués aprovat.

Deixant de banda aquest cas, fins ara només uns cent sacerdots han notificat a les autoritats anglicanes que volen renunciar a la seva lloc i reclamar la compensació monetària prevista per aquells sacerdots que deixen l'Església d'Anglaterra per conformitat amb l'ordenació de dones. Segons informacions confirmades —publicades a *The Times*, ja han estat admesos a l'Església catòlica set capells anglicans. Entre els que desitgen convertir-se hi ha sacerdots casats que es troben esperant que Ron decideixi si podran tenir càrrecs parroquials a l'Església Catòlica.

El nombre i la qualitat dels anglicans que han anunciat la seva intenció d'abraçar el catolicisme romà ha cridat l'atenció de la premsa britànica i ha suscitat polemiques. Entre les personalitats que han pres aquesta decisió hi troben dos alts funcionaris del govern conservador, Anrold Widdecombe i John Gummer, a més com Charles Moore, editor del *Sunday Telegraph*. Però ha tingut una especial repercussió la conversió al catolicisme de la Duquessa de Kent, primer membre de la família reial que dona aquest pas d'ençà que ho va fer Jacob II en el segle XVII. Era conegut que la Duquessa tenia gran simpatia envers l'Església catòlica des de feia algun temps.

Crítiques als catòlics

La conversió de la Duquessa ha suposat un gran estímul per a catòlics anglesos, però també t

desencadenat una andanada d'atacs contra ells a la premsa. Tim Bradshaw, degà del Regent's Park College, d'Oxford, denunciava a *The Times* una «conspiraació catòlica» en els mitjans de comunicació, que atribuïa a periodistes catòlics com Paul Johnson, William Oddie i Clifford Longley. «El seu missatge és clar —afirma—: l'anglicanisme hauria de ser substituït pel catolicisme romà com a primària expressió nacional de la vida de l'Església». També arremetia contra Lord Rees-Mogg (antic director del diari *The Times*): «Demana que Roma es faci càrrec de les catedrals d'aquest país... Aquest és un assumpte molt greu des de diferents punts de vista, fins i tot per a un no creient, donades les implicacions constitucionals i el clar propòsit no d'abolir l'església oficial, sinó de romanitzar-la».

Aquests atacs als catòlics poden ser conseqüència, en part, de la creixent frustració dels anglicans per la feblesa de la seva pròpia Església. Menys del 2 % dels anglicans habitualment eren practicants. Això significa que en un diumenge qualsevol van a la església més catòlics que anglicans, tot i que els catòlics constitueixen tan sols un 8-10 % de la població. També inquieta als anglicans que es planteja la possibilitat que l'Església d'Anglaterra deixi d'estar unida a l'Estat, situació que molts polítics i la majoria de la població consideren un anacronisme històric.

Però la causa més immediata de preocupació és la crisi financera de l'Església d'Anglaterra. Fa pocs mesos es va fer públic que en els últims 80 l'Església anglicana havia perdut 800 milions de lliures en inversions fallides. Aquesta dràstica reducció de les seves rendes significa que l'Església anglicana no podrà seguir proporcionant per molt de temps als seus 10.000 sacerdots les 12.000 lliures d'estipendi anual. La comissió econòmica de l'Església ha anunciat que la seva contribució anual per al pagament dels sous es reduirà a la meitat. Per compensar aquesta reducció, s'hauria de duplicar en tres anys l'aportació dels fidels. Si no augmenten les col·lectes, l'Església d'Anglaterra es veurà forçada a tancar moltes parròquies que no es mantenen, reduir despeses i retallar la burocràcia.

¿Acollida freda?

L'abril del 1993 els bisbes catòlics d'Anglaterra i Gal·les van publicar un comunicat que fou llegit durant la missa dominical a totes les parròquies. En ell urgien als catòlics a «donar la benvinguda a aquells que cerquen de bon cor pertànyer a l'Església», amb la seguretat que això no suposaria «fer concessions sobre la veritat, ni deixar la disciplina de l'Església». A qui preocupava que es creés un ritu especial per als anglicans rebuts en el catolicis-

me, la declaració anunciava que els bisbes pretenien la «integració total (dels conversos) a la vida i missió de l'Església catòlica».

Fr. Tony Pinchin, vicari anglicà en procés d'incorporar-se a l'Església, va assenyalar que alguns bisbes catòlics són més entusiastes que d'altres a l'hora de rebre els ministres anglicans com ell: «Una de les coses més sorprenents per a nosaltres els anglicans és que, amb el pensament que anàvem a tractar amb una estructura monolítica, ens trobem amb què estem parlant amb 17 bisbes diocesans diferents». També assenyala que l'ingrés sobtós al sacerdoci catòlic d'un ampli nombre de sacerdots anglicans —molts casats— podria ser «molt desestabilitzador» per a l'Església catòlica. Cal pensar que actualment només hi ha vuit sacerdots catòlics casats a la Gran Bretanya.

Postura dels bisbes catòlics

Els bisbes catòlics van dissipar en gran mesura els dubtes expressats pels anglo-catòlics en una declaració publicada en acabar la reunió de la Conferència Episcopal celebrada el passat novembre. En primer lloc, els bisbes van anunciar que donaran la benvinguda als qui desitgin viure com a cristians en comunió visible amb l'Església catòlica. També s'han mostrat disposats a afrontar els temes que preocupen d'una manera especial al clergat anglicà: la qüestió de la validesa dels ordes anglicans, el celibat sacerdotal i la possibilitat que parròquies senceres es passin al catolicisme.

Sobre el primer punt, la Conferència Episcopal reconeix en el ministeri exercit pels capellans anglicans el senyal d'una crida de Déu. Per això, els bisbes es mostren disposats a admetre que continuïn normalment exercint-lo com a sacerdots catòlics, després d'un procés de discerniment. Això requerirà un període d'estudi i de preparació. En el seu cas, els candidats hauran d'acceptar ser ordenats a l'Església catòlica, per eliminar qualsevol dubte sobre la validesa de l'ordenació anglicana.

Pel que fa al celibat, la declaració assenyaleta que és preceptiu a l'Església llatina i que «no està en discussió». Però s'estudiarà la possibilitat que els capellans casats procedents de l'anglicanisme puguin, per excepció, continuar exercint el ministeri.

Finalment, els bisbes precisen que «la decisió de fe que implica entrar en comunió plena amb l'Església catòlica s'ha de realitzar sempre de manera individual». Alhora, valoren els particulars lligams que hi ha dins de les comunitats que desitgen ingressar col·lectivament a l'Església catòlica juntament amb els seus pastors, i estudiaran fórmules perquè puguin continuar unides després de la incorporació.

A començaments de desembre, el Papa va aprovar aquestes

directrius en una reunió amb el Card. Hume i altres tres bisbes anglesos.

Estima per l'autoritat doctrinal

En general, els anglicans han respost favorablement a aquestes actituds d'acollida per part de la jerarquia catòlica. Centenars de ministres anglicans han acudit

Els anglicans que s'apropen a l'Església Catòlica hi valoren especialment la claredat de doctrina i la claredat del magisteri

La conversió de la Duquesa de Kent al catolicisme tingué una especial repercussió

a reunions periòdiques organitzades pel Card. Hume per explicar la doctrina catòlica. A la Setmana Santa, molts capellans de l'Església d'Anglaterra van preferir participar a la missa crismal del Dijous Sant a les catedrals catòliques en comptes de fer-ho a les anglicanes.

Alguns capellans disposats a convertir-se poden tenir dificultats per acceptar certs aspectes de la doctrina catòlica, en particular els dogmes marians de la Immaculada Concepció i de l'Assumpció, que mai no han format part de la tradició anglicana. Amb tot, Fr. Pinchin creu que la majoria dels anglo-catòlics «sempre han acceptat els dogmes marians com una extensió d'alguna manera necessària i lò-

gica de la doctrina sobre l'Encarnació i la Resurrecció».

Molts anglo-catòlics aproven els clars ensenyaments de l'Església sobre l'avortament, el control de la natalitat i la infal·libilitat del Papa, i les consideren una encoratjadora afirmació de l'autoritat magisterial. Al cap i a la fi, la claredat de la doctrina és precisament allò que troben a faltar a l'Església d'Anglaterra. «Si es compara l'ensenyament catòlic sobre l'autoritat del Magisteri amb el que hem vist en el Sínode General de l'Església d'Anglaterra —diu Pinchin—, la doctrina catòlica sobre l'autoritat es mostra extremadament sensata».

■ Patrick Kelly
Aceprensa

Un legionari francès emprèn viatge a Rwanda per prendre part en l'Operació Turquesa

França intervé a Rwanda

Després que el Consell de Seguretat de l'ONU ha donat carta blanca a França per intervenir a Rwanda directament per mirar de posar remei al genocidi bilateral dels contendents tribals, els francesos han posat en moviment els seus contingents de tropes des de la regió limítrof amb el Zaire, nació on s'ha establert la base principal d'aquesta operació de pacificació que ha estat batejada amb el nom de Turquesa... L'operació ha estat iniciada en solitari per França, ja que ni Itàlia ni Espanya, que en principi s'hi van adherir, acaben de decidir-se a actuar, emparant-se en les causes que siguin, però que segurament la més important és el pessimisme sobre les possibilitats d'èxit, recordant el fracàs que va resultar l'operació de Somàlia on, en el fons no es va resoldre definitivament cap problema i que ha passat a tercer o quart terme i les agències ja no en parlen sinó és com un punt de referència en l'actual problema rwandès.

Sigui com sigui, els francesos han començat la seva Operació Turquesa, i es bo desitjar-los un bon èxit. No per França, sinó per la pobra població rwandesa, hutu o tutsi, és igual, ja que les dues reben les conseqüències dels odis larvats durant anys i més anys en les respectives esferes superiors de les ètnies. I cal que esmerci

tota la subtilitat de la diplomàcia llatina, a més de les forces militars, tenint en compte que potser podria sentir-se responsable per haver armat, més o menys secretament el govern rwandès, de majoria hutu, en temps prou recents, i ara ha d'actuar amb la més estricta neutralitat. Recordem que el mòbil de l'Operació Turquesa és acabar amb el dramàtic genocidi entre ètnies.

Unió Europea

Després de les eleccions al Parlament

Dues dones amb un nen en braços fugen de la incertesa a Kigali, capital de Rwanda, a l'anunci de l'inici de l'Operació Turquesa

cal reorganitzar segons el resultat obtingut. Les forces polítiques van i vénen negociant intensament qui serà el successor de Jacques Delors, el francès fins ara president de la Comissió, que és com una mena de cap de govern. De Delors es pot dir que havia acontentat a tothom. Els seus dots d'organitzador li havien atorgat prou autoritat per a ser considerat per tots com el president d'Europa. I ara que ha deixat reglamentàriament el càrrec, cal cercar-li el substitut i, sembla que l'elecció se centra entre dos noms: Jean-Luc Dehaene, primer ministre belga, i Ruud Lub-

persona que haurà de substituir Jacques Delors. Ara bé, notícies d'última hora assenyalen que l'elecció que requeria per gran majoria a favor del belga Dehaene (10 vots, contra un per Lubbers i un per Brittan), ha estat senzillament vetada per la Gran Bretanya, cosa que obligarà a una nova reunió del Consell d'Europa, avançant-se com a data el 15 de juliol, no se sap el lloc, ja que aquesta vegada serà sota la presidència d'Alemanya que, per rotació entre els Estats membres li correspon ocupar des del primer de juliol.

Si bé el gran afer de la cimera de Corfú és

Solemne moment de la firma per Boris Ieltsin de l'acta d'associació russa a la Unió Europea

bers, ex-primer ministre holandès. També hi ha un tercer candidat, l'anglès Leon Brittan, que, en principi, té poques possibilitats. Les negociacions es duen a terme en una cimera reunida a l'illa grega de Corfú. I els comentaristes d'afers internacionals coincideixen en afirmar que la Unió Europea sofriria un cop dur en la seva credibilitat, si els seus membres no fessin capaços d'un consens per trobar la

l'elecció del nou president de la Comissió europea, també hi ha l'altre de l'adhesió de Rússia a l'acord d'associació i cooperació amb la Unió Europea. Aquest acord ha estat qualificat per Boris Ieltsin com un pas «històric» vers la integració de Rússia a Europa. De fet és l'única cosa acceptable d'aquesta cimera sota presidència grega.

Bielorússia

A aquesta república ex-soviètica, una de les més importants de l'actual CEI, s'han celebrat eleccions presidencials, les primeres que tenen lloc des de la caiguda del règim soviètic. Aquesta república és un país amb 207.600 km² de superfície, amb uns deu milions d'habitants. Com totes les nacions de l'antiga URSS travessa un període de crisi econòmica molt accentuada. Sembla que la ciutadania bielorussa va acudir massivament a les urnes, i segons les primeres dades de l'escrutini els candidats més afavorits són l'actual cap de govern Viatxesla Kèbitx, i el neocomunista Aleksandr Lukàixenko. Cal esperar els resultats definitius i és possible que els electors hagin d'acudir a una segona volta...

■ Oriol Camps

La greu crisi provocada pel programa nuclear nord-coreà ha actuat com a catalitzador per aconseguir l'establiment de converses bilaterals a alt nivell entre Pyongyang i Seul, capitals dels dos estats que configuren la península coreana. Kim Il Sung, president de la República Popular Democràtica de Corea —Corea del Nord— i Kim Young Sam, president de la República Democràtica de Corea —Corea del Sud— han acceptat la proposta de celebrar una cimera entre ambdós països per tractar sobre la problemàtica nuclear i la hipotètica reunificació de la península, dividida pel paral·lel 38 des de l'any 1945. Cal assenyalar que ha estat decisiu l'esforç mediador de l'ex president nord-americà Jimmy Carter, en el transcurs de la seva visita política en aquesta regió asiàtica, per arribar a l'esmentat consens. Si la cimera intercoreana es dugués finalment a terme suposaria un fet històric sense precedents, ja

Situació esperançadora a Corea

que seria la primera trobada entre presidents dels dos règims des de la fi de la guerra de Corea (1950-1953).

El conflicte va originar-se amb motiu de la negativa de Corea del Nord a permetre les inspeccions de totes les seves instal·lacions nuclears —en particular, una verificació sobre l'activitat del reactor nuclear de Yongbyon, on hi ha sospites que s'han produït una o dues bombes nuclears— per part dels funcionaris de l'Agència Internacional d'Energia Atòmica (AIEA). En signar el tractat de No Proliferaçió Nuclear, Corea del

Nord va comprometre's a acceptar aquestes revisions periòdiques. Immediatament els Estats Units van iniciar consultes amb altres països afectats, com és el cas de Corea del Sud, Rússia, la Xina o el Japó, per tal d'acordar un primer grau de sancions contra Corea del Nord, amb el vist-i-plau de les Nacions Unides.

Sortosament la gestió de Carter obtingué excel·lents resultats. Recentment, el règim de Kim Il Sung va transmetre a la Casa Blanca la paralització del seu programa nuclear i el permís als inspectors internacionals perquè verifiquin sobre el terreny les instal·lacions nord-coreanes. Corea del Nord desitja la represa del diàleg diplomàtic amb els Estats Units per tal de rebre algun tipus d'ajut econòmic i evitar sancions. Un pas esperançador per a l'esdevenidor de Corea.

■ Miquel Àngel Codina

El bisbe de Roma

Litúrgia

■ Pere Tena

La ciutat dels Apòstols Pere i Pau

Els textos litúrgics de la solemnitat del martiri dels apòstols sant Pere i sant Pau canten amb entusiasme líric la glòria de la ciutat de Roma: «O Roma felix, quae tantorum principum es consecrata glorioso sanguine...» («Roma benaurada, consagrada amb la sang de prínceps tant grans...»). Però afegeix de seguida l'element teològic: «Non laude tua, sed ipsorum meritis, excellis omnem mundi pulchritudinem». (No és pel que tu vals, sinó per llurs mèrits, que excel·leixes sobre la bellesa del món).

En aquesta setmana propera a la festa dels Apòstols, és bo de retornar a aquestes paraules, i adonar-nos de la força que tenen per interpretar la nostra fe cristiana. La ciutat de Roma no és pas interessant, per a nosaltres, com a ciutat testimoni d'un imperi, o com a terme d'un itinerari turístic. Pot ser tot això, i ho és; però per a nosaltres cristians és sobretot la ciutat on Pere i Pau moriren, i on, ininterrompudament, el bisbe de la comunitat «que presideix la caritat», successor de Pere, exerceix aquell ministeri que el Senyor confia a Pere: «Confirma els teus germans!».

Apostolicitat i romanitat

D'aquest punt de partença compremem el lligam que hi ha entre l'afirmació de

l'apostolicitat de l'Església i la seva «romanitat». Si la primera afirmació—apostolicitat—subratlla la fonamentació de l'Església, tal com Crist l'ha volguda, la segona explicita l'estructuració d'aquesta apostolicitat: és una apostolicitat que té com a cap la persona de Pere. Parlar de «romanitat» no és afegir quelcom nou a l'apostolicitat de l'Església, volguda per Crist, sinó explicar com l'ha entesa l'Església, basada en el testimoni del nou Testament i de la tradició permanent, i sota el guiatge de l'Esperit.

És interessant ser conscient dels prejudicis que, amb més o menys consistència psicològica, s'han creat al llarg dels segles sobre el tema del ministeri petrí. La «romanitat» evocava per Luter el «tron de satanàs», segons el seu llenguatge exaltat d'algunes ocasions. L'activitat temporal dels Papes durant segles, i la inevitable conseqüència de lluita política que això implicava, posaven Roma en una situació d'adversari. Les rivalitats entre l'Imperi, França, Espanya, passaven sovint a través de la influència sobre Roma. Altres vegades, el Papa es va veure en conflicte amb els poders temporals precisament per defensar el dret de l'Església: Gregori VII n'és un testimoni, recordat ara en un dels relleus de la porta de sant Pere, realitzada per Manzu. Però encara Napoleó va fer violència sobre el Papa, i l'elecció de Sant Pius X fou

marcada per una intervenció temporal...

El testimoni ecumènic

La nostra situació actual és, gràcies a Déu, força més clara. Joan XXIII, en començar el Concili Vaticà II, es congratulava de la llibertat de l'Església enfront dels poders polítics. Aquesta llibertat dóna el to del sentit de la romanitat tal com el viuen els fidels de Crist. N'és un exemple i un testimoni constant el nostre Joan Pau II, amb les seves intervencions, «políticament» ben dissonants del que esperarien els poders temporals. Pensem, com a símbol, en la campanya del Papa entorn de la propera conferència del Caire, com a proclamador de la defensa de la vida.

Fins i tot en el nivell ecumènic el sentit de la «romanitat» de l'Església es va perfilant i admetent en el seu autèntic valor. Un text del document sobre «Autoritat en l'Església», de la Comissió anglicana-catòlica, publicat l'any 1976, és il·luminador d'una actitud força diversa de la que podia ser en els reformadors del segle XVI, i en els anglicans del temps d'Enric VIII. Diu així:

«Per tal que pugui ser complerta la voluntat de Déu sobre la unitat del conjunt de la comunitat cristiana en l'amor i la veritat, el model de complementarietat entre els aspectes primacial i conciliar de l'episkopè al servei de la koinonia de les

Esglésies s'ha de realitzar en el pla universal. L'única seu que reivindica el primat universal i que l'ha exercit i l'exerceix encara és la seu de Roma, ciutat on foren morts Pere i Pau. Sembla convenient que, en qualsevol eventual unió futura, un primat universal tal com acaba de ser descrit sigui exercit per aquesta seu» (n. 23).

Aquest text, que fou amplament interpretat i explicat posteriorment per la mateixa Comissió (1981), és citat aquí com un testimoni —i res més— d'una etapa del diàleg ecumènic; testimoni, però, prou significatiu d'un reconeixement força intens del primat del bisbe de Roma, i, si més no, de la seva alta conveniència, no pas sols com un fet sociològic, sinó com un fet doctrinal.

A nosaltres, fidels de l'Església catòlica, ens correspon aprofundir en el sentit més autèntic d'aquest element de mediació que el Crist ha volgut per a la seva Església: el col·legi episcopal, amb Pere i sota l'autoritat de Pere. El Decret sobre ecumenisme, del Concili Vaticà II, els exhorta així: «Creiem que el Senyor va confiar tots els béns de la Nova Aliança únicament al Col·legi apostòlic presidit per Pere, a fi de constituir un sol cos de Crist a la terra, al qual han d'incorporar-se plenament tots els qui ja d'alguna manera pertanyen al poble de Déu» (n. 3).

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XIV durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells

Lectura de la profecia d'Ezequiel

2: En aquells dies, ²L'Esperit entrà dintre meu, em va fer aixecar dret i vaig sentir que em parlava. ³Em digué: «Fill d'home, t'envio al poble d'Israel, a un poble de rebels que s'han alçat contra mi. Tant ells com els seus pares, fins avui mateix, no han deixat mai de ser-me infidels. ⁴T'envio a aquests fills de cara endurida i de cor empedreït. Tant si t'escolten com si no t'escolten, tu digue'ls: Això diu el Senyor Déu, ⁵perquè, ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial 122 (R. v. 2cd)

¹A vós, que teniu el tron dalt del cel, aixeco els meus ulls.

²Com l'esclau té els ulls posats en les mans del seu amo.

R. Tenim els ulls posats en el Senyor, fins que s'apiadi de nosaltres.

^{2b}Com l'esclava té els seus ulls en les mans de la mestressa,

tenim els ulls en el Senyor, el nostre Déu, fins que s'apiadi de nosaltres. R.

³Compadiu-nos, Senyor, compadiu-nos, estem saturats de menyspreu.

⁴La nostra ànima n'està ben saturada, dels escarnis dels altius, del menyspreu dels insolents. R.

Lectura segona

Estic content de gloriar-me de les meves febleses: gràcies a elles, tinc dintre meu la força del Crist

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

12: Germans, ⁷les revelacions que he rebut eren tan extraordinàries que Déu, perquè no m'enorgulleixi, ha permès que em clavessin com una espina en la carn: és un enviat de Satanàs que em bufeteja perquè no m'enorgulleixi. ⁸Jo he demanat tres vegades al Senyor que me'n deslliuri, ⁹però ell m'ha respost: En tens prou amb la meva gràcia; el meu poder ressalta més, com més febles són les teves forces. Per això estic content de gloriar-me de les meves febleses; gràcies a elles, tinc dintre meu la força del Crist. ¹⁰M'agrada ser feble i veure'm ultratjat, pobre, perseguit i acorralat per causa de Crist. Quan sóc feble, és quan sóc realment fort.

Paraula de Déu.

Al·leluia

(Lc 4:18) o un altre

L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts.

Evangelí

Els profetes només són mal rebuts en el seu poble

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

6: En aquell temps, ¹Jesús anà a Natzaret, el seu poble, acompanyat dels seus deixebles. ²El dissabte, començà a ensenyar en la sinagoga. Tothom, en sentir-ho, se n'estranyava i deia: «¿D'on li ve tot això? ¿Què és aquest do de saviesa i aquests miracles que es realitzen per les seves mans? ³¿No és el fuster, el fill de Maria, parent de Jaume, de Josep, de Judes i de Simó? I les seves parentes, ¿no viuen aquí entre nosaltres?» I se n'escandalitzaven. ⁴Jesús els digué: «Els profetes només són mal rebuts en el seu poble, en la seva parentela i entre els de casa seva.» ⁵I no hi pogué fer cap miracle; només va imposar les mans a uns quants malalts, que es van posar bé. ⁶I el sorprenia que no volguessin creure. Després recorria les viles i els pobles i ensenyava.

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)

SETMANA 14 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 2a)

JULIOL:

3. Diumenge 14 durant l'any: *verd.* Lectures: Ez 2:2-5 (Salm 122) / 2C 12:7-10 / Mc 6:1-6.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Tomàs (anomenat Dídim: el Bessó), apòstol. Sant Heliodor, bisbe; sant Jacint, màrtir (cambret imperial); sant Lleó II, papa (sicilià).

Festes majors: Adrall, Banyeres del Penedès, les Franqueses del Vallès: Bellavista, Maçanet de Cabrenys, Puigcerdà, Sant Fruitós de Bages i Terrassa.

4. Dilluns. Del dia: *verd.* Lectures: Os 2:16.17b-18.21-22 (Salm 144) / Mt 9:18-26.

MEMÒRIA LLIURE: Santa Isabel de Portugal (princesa catalano-aragonesa) (*blanc*).

Arquebisbat de Tarragona: festa de la dedicació de la catedral (1331): *blanc*; lectures: Ac 7:44-50, o bé 1Pe 2:4-9 (Salm 121) / Jo 4:19-24.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Laureà, bisbe (de Sevilla); santa Berta, verge; sant Valentí Berriochoa, bisbe i màrtir.

5. Dimarts. Del dia: *verd.* Lectures: Os 8:4-7.11-13 (Salm 113B) / Mt 9:32-38.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Antoni-Maria Zaccaria, prevere (fundador dels Barnabites: B) (*blanc*).

Bisbat de Vic: memòria (*ciutat*: solemnitat) de sant Miquel dels Sants, prevere (trinitari a Valladolid, nat a Vic i patró de la ciutat) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Santa Filomena, verge.
Festes majors: Vic.

6. Dimecres. Del dia: *verd.* Lectures: Os 10:1-3.7-8.12 (Salm 104) / Mt 10:1-7.

MEMÒRIA LLIURE: Santa Maria Goretti, verge i màrtir (de la castedat) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Isaïes, profeta i màrtir; sant Ròmul, bisbe.

7. Dijous. Del dia: *verd.* Lectures: Os 11:1-4.8c-9 (Salm 79) / Mt 10:7-15.

Bisbats d'Urgell i de Solsona: memòria (*la Seu d'Urgell*: solemnitat) de sant Ot (o Odó), bisbe (d'Urgell, patró de la Seu) (*blanc*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Fermí, bisbe (de Pamplona); santa Èdilberga, verge; sant Marçal, bisbe; beat Benet XI, papa.
Festes majors: Flaçà.

8. Divendres. Del dia: *verd.* Lectures: Os 14:2-10 (Salm 50) / Mt 10:16-23.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Adrià III, papa; sants Àquila i Priscil·la, màrtirs (esposos, deixebles de Pau); sant Eugeni III, papa.

Dia penitencial.

9. Dissabte. Del dia: *verd.* Lectures: Is 6:1-8 (Salm 92) / Mt 10:24-33. Vespres de demà.

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu Reina de la Pau; sant Zenó o Zenon, màrtir; sant Joan de Colònia, prevere (dominicà) i màrtir; beat Teodor Balat, màrtir; beata Joana Scopelli, verge (carmelitana).

Festes majors: Arenys de Mar i Calonge de Mar.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Ez 2:2-5)

Enviat a testimoniar

■ Josep M. Aragonès

La vocació de ser-hi

Potser el que sorprèn més del que se'n diu en la perícopa d'Ezequiel que llegim avui, sigui el v. 5: *Perquè, ni que siguin un poble que sempre es revolta, han de saber que hi ha un profeta enmig d'ells.* La missió d'Ezequiel és la de ser testimoni de la voluntat salvadora de Jahveh. Israel en farà cas o no, d'aquest testimoniatge, —de fet no en va fer cas—, serà el seu problema, allò que portarà el poble a la ruïna. La tasca del profeta, en canvi, és simplement la de ser present amb la càrrega de la seva missió enmig del poble. Ésser-hi present responsablement i activament, segons la vocació rebuda. L'eficàcia de la seva presència enmig d'Israel no es mesurarà a partir de l'acceptació que obtingui del poble, ni de si el poble es converteix. L'actuació del profeta i l'obra que se'n pugui seguir, es mesuraran a partir de la seva fermesa a conservar fidelment el dipòsit de la missió que li ha estat confiada, i de saber mantenir-se dempeus malgrat totes les incomprendions i tots els embats. Cridat a ser-hi, l'important és que hi sigui, enmig del poble, sense deixar-se acoquinar ni tòrcer. Lliçó important, la que es desprèn d'aquesta perícopa. Sobretot per a nosaltres, persones acostumades a mesurar el valor de les nostres accions a partir, sobretot, dels resultats fàctics que se'n deriven.

Una vocació difícil

Hi ha moments en la història de les persones —també dels pobles i de la mateixa Església— que el més important no són les paraules, ni l'èxit personal d'una dedicació, sinó únicament la humilitat de saber estar present amb fidelitat enmig dels homes. Aquesta actitud exigeix una gran fermesa, i sobretot una bona dosi de maduresa humana. El que costa més de suportar potser sigui la «ineficàcia» de la nostra acció apostòlica. Volem resultats, nosaltres, com els vol tothom. Resultats tangibles i immediats. O almenys que els puguem entreveure segurs. Oblidem llavors els grans trets de la pacient pedagogia de Déu. És únicament respectant la màxim la llibertat de les persones, encara que sense claudicar en res de l'exigència de la nostra fidelitat a la missió rebuda, que esdevenim testimonis vàlids de la salvació de Déu. Es tracta en definitiva d'estimar com estima Déu, per damunt d'incomprensions i de dificultats. El més fàcil, però, és plegar veles quan notem el vent contrari i ens deixem prendre pel desànim de la inutilitat de la nostra acció. Afirmar que no hi ha res a fer i marxar a llocs més

productius. És la raó del marxant. Però el profeta —i el cristià participa de profetisme de Crist— no és cap marxant, ni ven res. El profeta és l'home que s'ha deixat prendre per Déu i dona testimoniatge, com pot, d'aquesta possessió. Per això no parla per ell mateix. Parla—quan ho fa— el que Déu li ha dit a través de la seva presència en la història del poble i de la lectura de fe dels signes dels temps. *Tant si t'escolten com si no t'escolten, tu digue'ls: Això diu el Senyor Déu (v. 4).* Per això és un enviat: *Fill d'home, t'envio (v. 3a).* Ell no ha escollit la seva missió. No és allí o deixa de ser-hi, perquè la cosa resulta fàcil o brillant. Hi és perquè li ha enviat Jahveh. Aquí rau l'essència del ministeri profètic: ve per vocació. *¿Qui s'atrevirà a tirar endavant per aquest camí? Ningú si no l'assisteix l'Esperit. L'Esperit entrà dintre meu, em va fer aixecar dret i vaig sentir que em parlava (v. 2).* Aquí tenim tots els elements de la dedicació profètica. Ezequiel reconeix que no el mou cap altre interès ni cap més força que la de l'Esperit de Jahveh. Ell és qui estableix aquesta clara distinció entre el que serà l'acció de Déu en l'home i la mateixa naturalesa humana. *Fill d'home, t'envio. Tu no ets sinó un home, però jo t'envio. Ets el meu representant. El meu signe. El sagrament de la presència de Déu. Per això se li demana que hi estigui, perquè tothom pugui saber que Déu és en la història d'Israel, per més que sigui la història d'un poble de rebels que s'han alçat contra mi (v. 3b).*

Cridats a ser-hi testimonis

¿És gaire diferent el nostre món d'avui del món de l'Israel d'Ezequiel? De fet també nosaltres som un poble de rebels. Un poble que vol convèncer tothom —i sobretot es vol convèncer ell mateix— que gràcies a la tècnica i a la ciència pot prescindir de Déu. Un poble de gent que no escolta la paraula de Déu. Ni admet els seus enviats, els profetes d'avui. A aquest poble som enviats tots els cristians. També l'Esperit ha entrat dintre nostre pel baptisme i per la confirmació. També l'Esperit ens ha enviat. I ens ha enviat a aquest món concret, perquè amb tota humilitat, però amb plena valentia, sapiguem dir-li: *Això diu el Senyor Déu (v. 4)*, i fer amb la nostra presència, instrument de l'autèntica acció de Déu, que tothom conegui que Déu és entre nosaltres. ¿Som conscients que aquesta és la nostra missió? ¿Hi som fidels? Com a cristians, deixebles de Jesucrist, sense orgull ni prepotència, però també sense claudicacions, ¿sabem estar dempeus enmig del món, testimonis d'esperança, testimonis de la salvació de Déu?

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Avui com ahir les crides de Crist jalonen la nostra vida

Al llarg de la nostra vida Crist ens crida. Ens va cridar primer en el baptisme, però també més tard. Obeïm o no la seva veu, ens continua cridant misericordiosament. Si fem promeses del nostre baptisme, ens crida al penediment; si fem esforços per realitzar la nostra vocació, ens crida sempre més endavant de gràcia en gràcia, i de santedat en santedat, mentre vivim. Abraham fou cridat perquè abandonés la seva casa; Pere les xarxes, Mateu la seva feina, Eliseu la seva granja, Natanael el recés; tots som cridats contínuament, d'una cosa a l'altra, sempre més lluny, sense punt ni lloc de repòs, sinó pujant vers el nostre descans etern, i obeïnt una orde per estar de seguida disposats a escoltar-ne una altra. Ens crida contínuament per justificar-nos contínuament; i contínuament i cada vegada més, santificar-nos i gloriificar-nos.

Seria convenient que compenguéssim això; però som lents per comprendre aquesta gran veritat, que Crist d'alguna

manera camina entre nosaltres, i amb la seva mà, els seus ulls, la seva veu, ens mana que el seguim. No comprenem que la seva crida és quelcom que succeeix en aquest mateix moment. Pensem que va tenir lloc en temps dels apòstols; però no hi creiem, no l'atenem per nosaltres mateixos. No tenim ulls per veure el Senyor; molt diferents de l'apòstol preferit, que va reconèixer Crist quan els altres deixebles no el reconeixien.

(...) D'aquesta manera o d'una altra semblant, Crist ens crida avui. No hi ha res de miraculós ni d'extraordinari en aquestes relacions seves amb nosaltres. Actua mitjançant les nostres facultats naturals i de les circumstàncies de la nostra vida. Tanmateix, la seva Providència és per a nosaltres, en tots els punts essencials, el que era la seva veu per als qui ell cridava quan era a la terra.

Cardenal Newman

(De «Parochial and Plain Sermons»)

Terrassa, dins i enfora

En cada moment de la seva història, cada ciutat pren relleu per fets o circumstàncies particulars. En fixar els ulls en la Terrassa dels nostres dies, i deturant-nos només en el punt de mira eclesial, podem assenyalar uns trets concrets que són índex de la seva vitalitat. D'una banda, aquest ha estat un any marcat per la celebració del quart centenari de l'inici del culte a la basílica i parròquia del Sant Esperit. Aquesta efemèride no s'ha centrat en el record del passat, sinó que, tot tenint-lo present, ha anat cercant la manera de convertir-la en un agermanament de tot Terrassa i procurant que tot convergís a expressar la vida de fe que s'ha de fer explícita en el món dels nostres dies. D'altra banda, durant aquest curs s'ha iniciat la campanya de sensibilització entre les diverses parròquies de Terrassa perquè tothom se sentís compromès a ajudar a fer possible que la nova parròquia de Sant Pau pugui tenir el temple i els locals necessaris per a les normals activitats dels seus fidels. Si el primer fet ha conjugat passat i present, el segon ha conjugat present i futur.

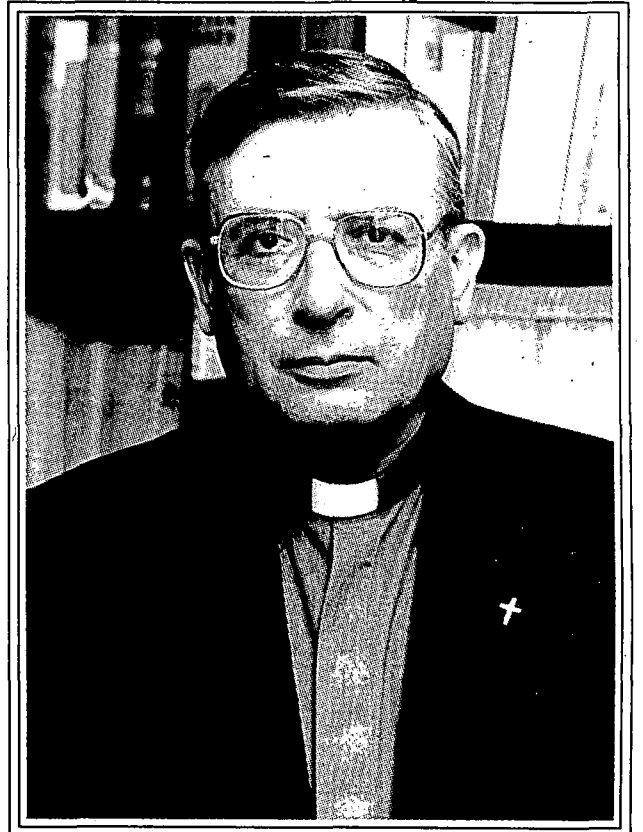
Però encara cal assenyalar uns fets que han omplert de significació la història cristiana d'aquests anys a

Terrassa. Uns fets que no són exclusius de la ciutat, però que en ella han assolit un alt nivell de significació pel treball de conjunt que han comportat. Són aquests: el treball dels diversos grups de catequesi de les parròquies per sumar-se al «Primer Congrés de Catequesi de Catalunya i les Illes» i els treballs de nombrosos grups de cristians egarencs per col·laborar a la reflexió de l'etapa diocesana del proper «Concili Provincial Tarraconense». Ambdós fets són expressió de com els cristians de Terrassa no viuen aïllats a redós de la seva ciutat, sinó que viuen oberts al camí eclesial que es fa en el conjunt de les diòcesis catalanes perquè l'Evangeli trobi en totes elles la millor manera de ser diòs. Són, per tant, uns fets que no es poden deixar d'assenyalar.

Tot això ens fa mirar Terrassa —la vida eclesial de Terrassa— amb ulls esperançats. I no només amb l'esperança que és fruit de la il·lusió o dels projectes, sinó amb l'esperança que neix de les realitats que apunten vers el nord d'un futur consistent.

Carles Soler i Perdigó

bisbe auxiliar de Barcelona, demarcació del Vallès

La problemàtica pastoral de Terrassa no difereix ni pot diferir gaire de la que afecta tota l'àrea del nostre bisbat de Barcelona i fins la de tot Catalunya, sobretot la Catalunya industrialitzada. En tot cas, pot haver-hi matisos que s'afegeixin positivament o negativament a la problemàtica general del món occidental, tecnificat, consumista, massificat, d'àmbit cosmopolita.

Aquests matisos són els que han portat diversos canvis en l'estructura pastoral de Terrassa. Fins als anys quaranta, Terrassa era Terrassa, és a dir, una ciutat industrial —tèxtil majoritàriament—,

que arrossegava els problemes propis d'aquesta industrialització, però una ciutat de mida humana, on la gent podia saber qui era cadascú. Hi havia, doncs, un sol arxiprestat, amb seu a l'església prioral del Sant Esperit. Amb la immigració provocada pel desenvolupament industrial a partir dels anys cinquanta, va canviar la fesomia de la ciutat. Van néixer una colla de barris a la perifèria, amb tot de deficiències estructurals, a les quals es van afegir els problemes polítics i la repressió, amb la corresponent tensió entre el centre i la perifèria. Era difícil una pastoral conjunta. Això va fer que es definissin quatre arxiprestats, cada un

tat de la zona pastoral. El carisma bonhomí de mossèn Lluís Bonet com a vicari episcopal va propiciar un ambient de col·laboració que ara cal mantenir i fer eficaç.

Això no obstant, cal reconèixer que una ciutat de més de 150.000 habitants comporta també unes realitats diferenciades i una pluralitat que cal no oblidar. Un bon amic que coneix prou les dues ciutats de Terrassa i Sabadell —que inevitablement sempre entren en comparació— deia amb bon humor que Sabadell és com una botifarra —hi ha tres arxiprestats: Nord, Centre i Sud—, i en canvi Terrassa és com un ou ferrat. I la comparació pot servir per reconèixer que a Terrassa hi ha un nucli —el rovell de l'ou— i un entorn. El nucli que és la ciutat vella —amb centre precisament a la Plaça Vella—, presidida per l'església del Sant Esperit, la grandiosa basílica, bellament i profusament decorada amb les pintures de Vila Arrufat i les escultures de Monjo.

Enguany l'església del Sant Esperit ha celebrat amb un seguit d'actes, publicacions i concerts el seu 400 aniversari, i ara amb la proposta de refer la façana malmesa durant els anys de la guerra civil. Són quatre-cents anys de presència pastoral que han marcat fortament la vida cristiana de la ciutat. Precisament, el museu que fa un parell d'anys es va inaugurar a la capella del Sant Crist dona fe d'aquesta presència històrica. Afegim en aquest nucli el bellíssim conjunt de les esglésies romàniques d'Ègara, encara poc valorat per la gent que hi passa de llarg —fins i tot gent de la pròpia ciutat—, conjunt que ens fa adonar de la profunditat de les arrels cristianes de Terrassa.

Aquest nucli central de la ciutat es va anar ampliant amb noves edificacions i amb l'erecció de noves parròquies, que han fet de frontissa amb els barris peri-

fèrics i amb les parròquies més recents. Actualment formen l'arxiprestat tretze parròquies (inclosa la de les Fonts) de Terrassa i les de Matadepera, Ullastrell i Viladecavalls. La de darrera creació ha estat la parròquia de Sant Pau, per atendre els nous barris del sector anomenat Sant Pere Nord que, al pas que anem, serà un dels nuclis més poblats.

Centre i perifèria comporta naturalment unes diversitats. Si anys enrera aquestes diversitats eren estructurals i sociològiques —i en bon part encara ho són—, no hi ha dubte que mica a mica van canviant. Ara ja no és tan ideal viure al centre de la ciutat. La gent jove quan es casa sovint busquen habitatge en llocs no tan centrals. Podríem pensar que les tensions centre-perifèria poden passar a ser tensions entre un centre comercial i tradicional i uns barris molt diversificats, amb famílies amb centres d'atracció molt diversos: de treball, de sociabilitat, de relacions familiars, que difícilment en un món com el nostre podran sostreure's a la temptació fàcil de l'individualisme i del tancament.

Tot plegat dibuixa unes perspectives pastorals no gens fàcils. L'organigrama pastoral pot ser més o menys encertat, el treball de conjunt i el sentit de la corresponsabilitat dels agents de la pastoral, del consell arxiprestal, consells parroquials, institucions d'Església, activitats diverses, grups, moviments, etc., són mitjans i camins que es veuen vàlids. Ara cal que amb el treball de cada dia i des de cada responsabilitat, aquests mitjans es facin operatius i que els camins serveixin per avançar en l'evangelització de la nostra ciutat, amb el desig que, cada dia més, la bona nova de Jesús il·lumini la nostra vida personal i col·lectiva.

Mn. Joaquim Lluverol i Roca
Arxiprest de Terrassa

L'arxiprestat de Terrassa

Mn. Joaquim Lluverol i Roca, arxiprest de Terrassa

dels quals incloïa unes quantes parròquies més o menys afins.

A mesura que el canvi democràtic va anar suavitzant aquelles tensions sociològiques, la multiplicitat d'arxiprestats es veia com una complicació innecessària. Es va passar a dos arxiprestats, dividint la ciutat de Nord a Sud: arxiprestat Est i arxiprestat Oest. Així ha funcionat durant els darrers anys, però amb la consciència cada cop més clara que calia anar trobant una unitat en la pastoral de la ciutat. De fet, no hi havia consells arxiprestals, sinó un sol consell de zona. La mateixa Assemblea del poble de Déu, que es va fer els anys 1978-80 a Terrassa, es va realitzar en l'àmbit de tota la ciutat amb aquesta perspectiva de trobar una unitat en els plantejaments pastorals. Per tot plegat, no és estrany que s'hagi vist convenient retornar a la unitat d'un sol arxiprestat. Especialment després de la nova estructuració de la diòcesi en demarcacions episcopals. Fins ara, la unitat d'acció era assegurada per la uni-

TERRASSA

Especial

Una panoràmica del temple del Sant Esperit on l'Schola Cantorum de Terrassa assisteix nombrosos cops a celebracions litúrgiques

La celebració de la «Dominica Laetare» i l'Schola Cantorum de Terrassa

presidit la festa il·lustres celebrants: sacerdots i religiosos notables, bisbes i abats.

Fundació de l'Schola Cantorum

L'any 1905 —aviat en farà noranta— uns bons terrassencs amants de la litúrgia i de l'art varen fundar l'Schola Cantorum, bo i seguint les indicacions del Sant Pare Pius X. «Des de la seva creació, la vostra Schola ha contribuït

molt eficaçment a la dignificació de la litúrgia i dels actes religiosos, a l'elevació del gust estètic, a la dignificació de l'art i de la cultura», deia en la seva homília el bisbe Josep M. Guix, llavors auxiliar de Barcelona, quan va presidir-ne la celebració l'any 1980. «La vostra Schola Cantorum —va afegir— ha estat sempre molt fidel a la celebració d'aquest diumenge. Des de l'any 1929, en què el P. Altisent i un grup d'infants de l'Escola Pia van celebrar en aquest mateix temple una festa titulada *Matt litúrgic*, la «Dominica Laetare» es va convertir en una de les celebracions litúrgiques més solemnes i més fidelment observades per la vostra Schola».

Fomentar el cant gregorià

Des dels seus inicis, l'Schola va fomentar el cant gregorià amb curssets i trobades, assaigs i actuacions, participant en aplecs i congressos. A la Parròquia del Sant Esperit, Mn. Camil Sabater va donar-hi un gran impuls, després del seu fundador i director que en fou el mestre Joan Llongueres. També Mn. Àngel Rodamilans va dirigir-la, fins que va ingressar al monestir de Montserrat. Durant els anys trenta i quaranta, es pot dir que el P. Miquel Altisent la va consolidar, fins a assolir un notable grup de participants cantaires, que exe-

cutaven el cant gregorià de forma ben reeixida.

Al primer Temple parroquial de Terrassa, del qual se celebren ara els quatre-cents anys de l'inici del culte i que posseeix el títol de Basílica menor, han estat ben solemnes i concorregudes les celebracions litúrgiques que s'esdevenen al llarg de l'any. Durant dècades s'hi ha celebrat el Nadal i la Setmana Santa, la Festa Major i la de la Mare de Déu del Roser, i moltes d'altres, cantant les melodies gregorianes de les parts fixes de la missa i els propis, les Vespres dominicals i de la Mare de Déu, etc.

Cants en català i en gregorià

Quan l'Església ha potenciat la participació del poble en la litúrgia amb el reconeixement de les llengües vernacles i s'han imposat els cants en català, l'Schola ha seleccionat els més dignes i adients. Així mateix, els ha incorporat al seu repertori interpretant-los en els actes de culte, tot i

mantenint el gregorià allà on hi escau: propis de la missa de cada tercer diumenge de mes a la Basílica, festa de la seva patrona de la Mare de Déu del Roser, solemnitats del *Triduum Pasqual* i d'altres, principalment, en l'abans ressenyada celebració anyal de la «Dominica Laetare».

També l'Schola pren part en celebracions puntuals a les quals és convidada a assistir-hi i participar-hi, com en els estudis de Sant Cugat per cantar la missa televisada del diumenge, els concerts de l'Ajuntament de Barcelona en la festa de Santa Eulàlia al monestir de Pedralbes i a l'església de Santa Anna, etc. Recentment, amb motiu del número cent dels *concerts de Marata*, s'hi va anar a cantar els propis en gregorià en la missa que va celebrar el nostre arquebisbe, Dr. Carles, a la parròquia de Santa Coloma de Marata.

Josep Figueras i Palà
Director de l'Schola Cantorum de Terrassa

Cada any, el quart diumenge de Quaresma, l'Església ens invita a començar el sacrifici de la missa amb un cant d'entrada exultant de joia: «Alegreu-vos amb Jerusalem, feu festa tots els qui l'estimeu!». És la que tradicionalment s'anomena «Dominica Laetare» o, també, «de la rosa» per l'antic costum romà en què el Sant Pare beneïa una rosa i la duïa en processó des de St. Joan del Laterà fins a la Basílica de la Sta. Creu de Jerusalem.

Des de fa més de seixanta anys, el recinte de les esglésies romàniques de l'antiga seu episcopal d'Egara, avui Parròquia de Sant Pere, acull la celebració litúrgica d'aquesta «Dominica Laetare», com una recordança d'aquella festa romana. La benedicció de la rosa, el cant de l'asperges i la processó de les lletanies dels sants, hi són presents quan els assistents fan la seva entrada a l'església de Sta. Maria, bo i cantant el «Laetare», i tot seguit hi ha la missa solemne.

L'Schola Cantorum de Terrassa té cura d'aquesta convocatòria que cada any aplega força gregorianistes locals de Sabadell, de Barcelona i d'altres indrets. Enguany, per exemple, hi han acudit una colla de joves cantaires de St. Joan de les Abadesses i, a més, el Grup de Cant Gregorià de Vilafranca. Al llarg dels anys han

GRADHERMETIC®

INDUSTRIAL GRADHERMETIC, S. A. E.

ELEMENTS D'ALUMINI
PRELACAT PER A LA CONSTRUCCIÓ

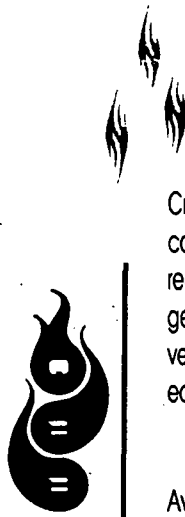
**PERSIANES
FALSOS SOSTRES
GELOSIES**

Fàbrica i Oficines:
Béjar, 345
Tel.: 735 44 08
Fax 735 65 43
08226 TERRASSA

DELEGACIÓ BARCELONA:
Secretari Coloma, 119
Tel.: 219 47 00
Fax 213 58 98
08024 BARCELONA

quemadores

BERALMAR S. A.

Cremadors de fuel-oil
combustibles sòlids i gas natural
recuperador de calor dels fums de combustió
generadors d'aire calent
ventiladors
equips piromètrics

Avda. del Vallès, s/n
Tel.: 751 22 00 - Fax: 731 44 83
Polígon Industrial «Els Bellots»
08227 TERRASSA (Barcelona)

Si bé Terrassa, fins a principis de l'actual segle, resta separada del vell poble agrícola de Sant Pere —avui dia ja un pròsper barri de la ciutat— la influència que de centúria a centúria, de generació a generació, ha impartit la mil·lenària sentor religiosa dels temples visigòtico-romànics de Sant Pere o d'Egara a tots, poc o molt, ens ha marcat, tant a creients com a no creients.

El nucli sagrat de Sant Pere està envoltat d'una peculiar muralla que permet, sols passar la porta d'accés, percebre un altre món diferent i distant al món de la dinàmica ciutat, amb tots els neguits propis de la societat de consum. L'enriquidor silenci planeja sobre l'assossegat perímetre. Sols el gràcil cant dels ocells i els sedós remoreig dels ciprers aporten una adient musicalitat comparable a la profunda pau dels claustres medievals. És a dir, tot aquell clos es converteix en un gran claustre on es possible retrobar-se amb la vida interior d'un mateix.

Una altra particularitat del focus monumental de Sant Pere és la seva situació topogràfica. Venint del centre de Terrassa, hom franqueja un rústec pont per arribar-hi. Els torrents Monner i Vallparadís, com una segona muralla —aquesta natural— encerclen, emmarquen i donen una singular posició als temples que, a la vegada, i al ser construïts dins d'aquesta estructura o barrera física, tenen diferents nivells i col·locacions que els fa més captivadors. Adjunt als temples, hi ha un vell carrer, estret i alegre. El carrer Major de l'antic poble de Sant Pere, segons els historiadors, podria palesar l'eix vertebrador del primitiu poble ibèric.

Egara: municipi romà

Fa quaranta-quatre anys, Terrassa va commemorar el XV centenari (450-1950) de la fundació del bisbat d'Egara. Com es constata, Egara —la que serà després Terrassa, crescuda al seu redós—, un dia tingué esplendorosa catedral i extensa diòcesi entre el Vallès i el Penedès.

Amb la precedent romanització, Egara, que conserva el seu nom primigeni, obtindrà el títol i l'estatut de municipi romà. I continuaran anant i retornant

La façana romànic-lombarda del temple de Santa Maria

Art i espiritualitat a

Sant Pere de Terrassa

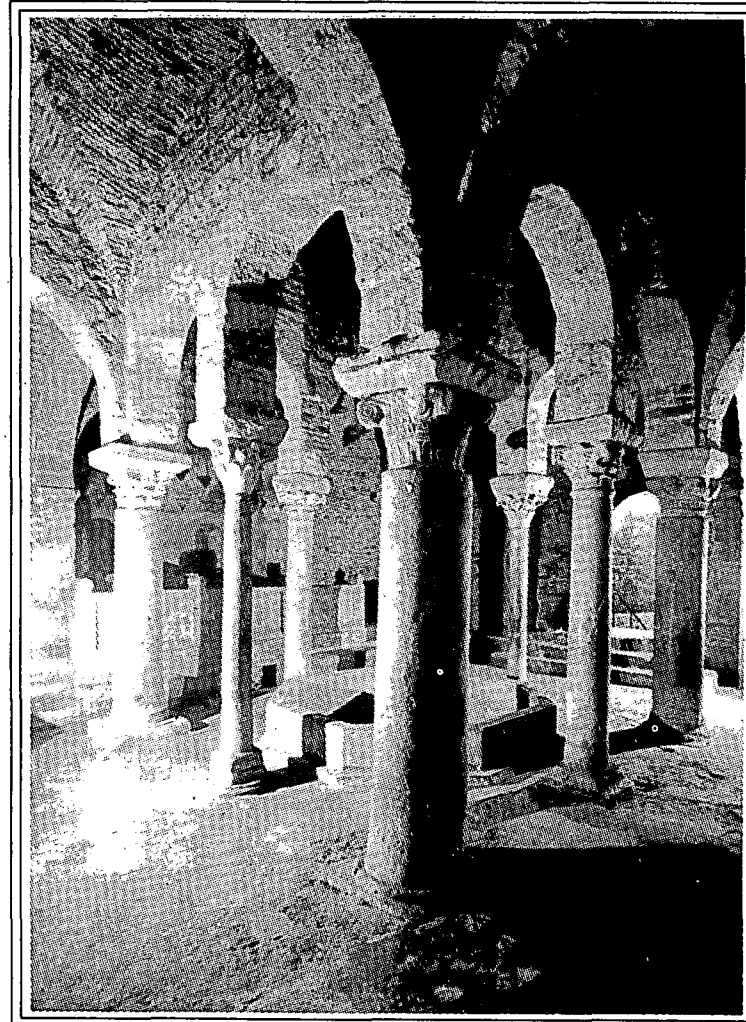
per aquests estratègics indrets, gents i cultures heterogènies, que deixen la seva empremta. No estranya, doncs, que els vestigis arquitectònics de Sant Pere facin rodar el cap, al mateix temps, a prestigiosos erudits que encara rauen lluny de dir l'última paraula. La realitat és que, les esmentades esglésies —dedicades a Santa Maria, Sant Miquel i Sant Pere— formen un conjunt de tres separats edificis dins d'una uniformitat i, ensem, d'una diferenciació. Per exemple, les restes de la primera Basílica paleocristiana provenen del segle V. Més tard hi haurà un temple major també en funcions de catedral. I les subsegüents destruccions sarraïnes i les reconstruccions aprofitant materials remots.

La nova església consagrada a Santa Maria, del segle XII, mostra a dintre i a fora rastres de la pretèrita seu episcopal. Mosaics, un baptisteri del segle V sense parió a Catalunya, lloses sepulcrales. També ulteriors pintures pre-romàniques dels segles IX i X, i gòtiques del segle XIV, un mural romànic que recorda l'assassinat de Sant Tomàs Becket juntament amb una talla gòtica de la Mare de Déu i uns valuosos retaules, així com també gòtics, de celebra-

des firmes: Huguet, Borrassà... I el característic estil de l'arquitectura lombarda a l'entorn de les façanes, del cimbori, del graciós campanar.

Ambient místic i misteriós

A pocs passos, hi ha el Baptisteri de Sant Miquel de planta quadrada, del segle VI. Al cor

Interior del Baptisteri de Sant Miquel

central hi destaca la piscina d'immersió on el bisbe batejava, protegida per vuit irregulars columnes i capitells d'estil romà i gòtic que sostenen la cúpula. La penombra del lloc produeix un desacostumat efecte estètic, gràcies a les variants contrallums a més de la sensació de gaudir, a les darreries del segle XX, d'un ambient medieval, entre místic i misteriós que augmenta molt les pintures dels segles IX i X, pre-romàniques. Igual succeeix en baixar a la cripta, petita i íntima.

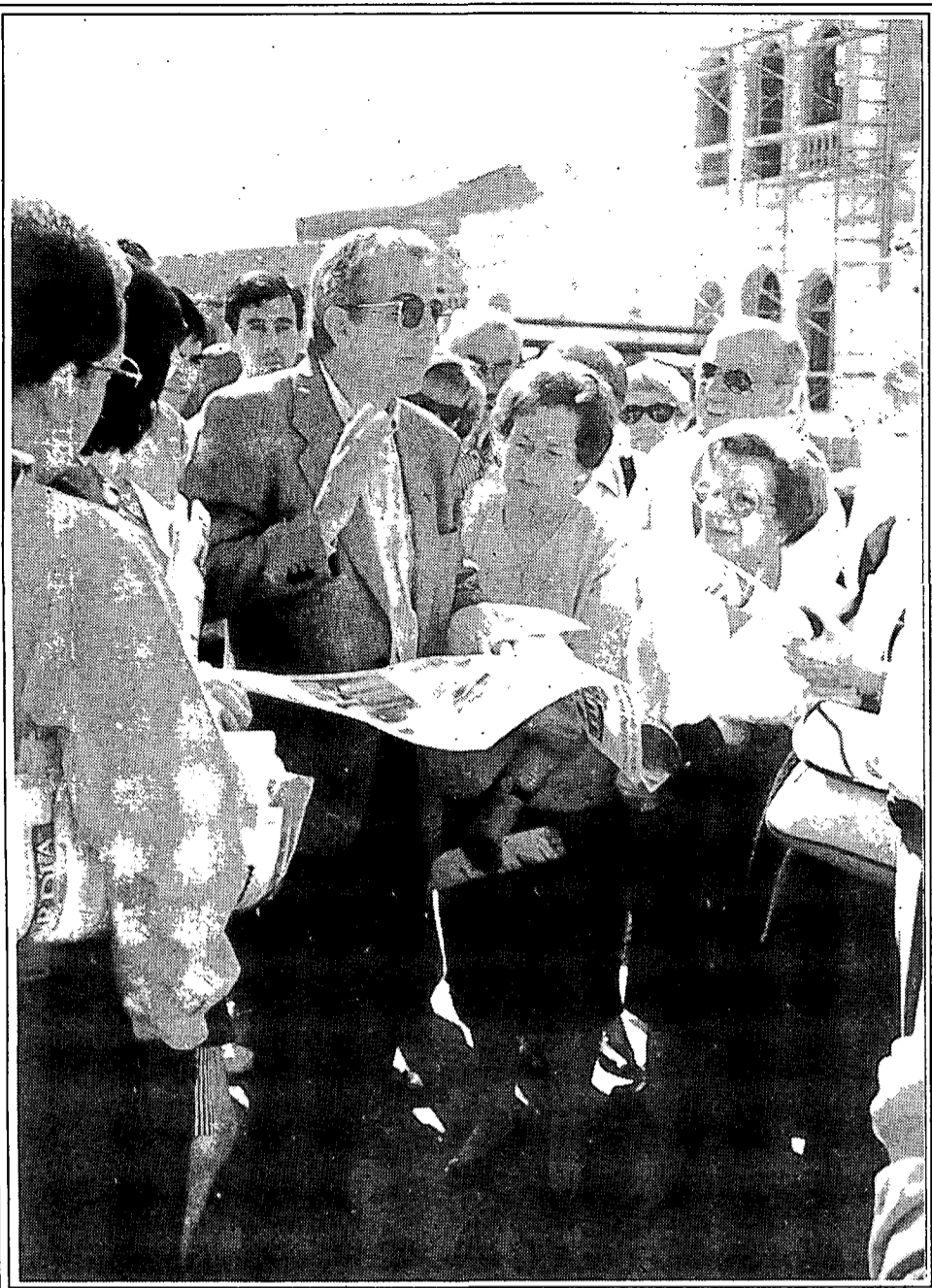
De nou al jardí, una escala ens porta a la Basílica menor, avui parròquia de la barriada de Sant Pere, última peça d'aquell àmbit catedralici, però amb exigües senyals del seu origen i moltes del XII. Restes del segle X deixen veure un retaule sobre pedra amb confusos perfils pictòrics. Ultra unes pintures gòtiques, del segle XIV, davant de la porta d'entrada. O un fastuós retaule barroc pertanyent al segle XVII, recentment restaurat. Al llarg del frontispici, una cornisa amb suggestives mènsules. I uns distintius campanars d'espadanya.

Monument Nacional

Hom pensa que l'actual visió del magnífic recinte queda una mica transformada quan l'any 450 el bisbe de Barcelona, Nundinari, va crear el bisbat d'Egara. Amb un llistat de prelatos que menaren la diòcesi: Ireneus, Nebridi, Taurus, Sofroni, etc. Sense oblidar el Concili, celebrat aquí l'any 614, demostratiu de la importància egarenca.

I per sobre de dates i documentacions, potser un punt alienes a aquesta publicació, molt excel·leix en el grup d'esglésies de Sant Pere —Monument Nacional el 1931— la llavor, la fructificació d'una coratjosa espiritualitat que ha fet de Terrassa, fins no semblar-ho, una ciutat de sants, bisbes, abats, canonges, priors, missioners i missioneres, sacerdots i cristians de soca-rel, d'una sòlida religiositat sense dubte heretada dels albers de l'Església a Egara.

Josep Boix i Gené
Urbanista i crític d'art

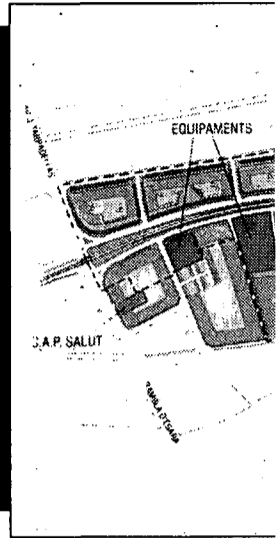
L'alcalde Manuel Royes, explicant la marxa de les obres a periodistes i veïns

Més de 15 mil
persones van assistir
a la inauguració de
l'obra més important
de la Terrassa
moderna

El soterrament de la RENFE marca una nova etapa de Terrassa

El projecte urbanístic

Després del soterrament... El plànol mostra el pla urbanístic del soterrament de Renfe. El soterrament va del carrer Sant Gaietà a la carretera de Castellar. El pla urbanístic comprèn una zona entre la Rambla d'Egara (a partir del pont de la Rambla-Avinguda Josep Tarradellas, en la qual se situen diversos equipaments (centres escolars, la Biblioteca Central...) i on destaca per les seves dimensions un gran parc urbà de 28.000 m², que enllaça amb la part superior del Parc de Vallparadis.

«Soterrar la RENFE significa acabar amb la barrera que existia entre el nord i el sud de la ciutat i regenerar un sector de gran avinguda amb un important potencial econòmic i humà, molt similar al que posseeixen moltes ciutats europees». Aquestes són paraules de l'alcalde de Terrassa, Manuel Royes, que resumeixen la rellevància de l'obra que el passat 29 de maig s'inaugurava a Terrassa. A l'acte van assistir al voltant de 15 mil terrassenques i terrassencs que no es van voler perdre l'entrada del primer tren a l'estació soterrada, símbol que per sempre més s'han suprimit a Terrassa els passos a nivell després de 138 anys de barreres.

Efectivament, el soterrament dels prop de dos quilòmetres de vies i de l'estació de RENFE al seu pas pel nucli urbà està considerat com l'obra pública més important de la història moderna de la ciutat. Aquesta obra pública clau ha estat possible després d'un llarg procés de negociacions conduïdes d'ençà de 1983 per l'alcalde Manuel Royes.

Després de diversos anys de negociacions, el 1991 es va signar un conveni sobre el finançament de les obres de soterrament de RENFE. Era el principi de la fi d'un vell anhel de la ciutat. La presidenta de RENFE, Mercè Sala, el Consell de Política Territorial, Joaquim Molins i Manuel Royes varen subscriure el document. Aquestes tres institucions, conjuntament amb els Fons FEDER, han col·laborat en el finançament d'una obra valorada en 6.697 milions de pessetes.

Continuïtat nord-sud

Les obres del soterrament permeten la continuïtat nord-sud en el traçat de carrers i de les carreteres de Matadepera i Rellinars, que quedaven tallats per les vies del ferrocarril. També comporta la desaparició de quatre passos a nivell amb barrera que eren dels més transitats d'Espanya i que ocasionaven importants retencions en el trànsit de vehicles i persones. I s'hi havien registrat diversos accidents mortals.

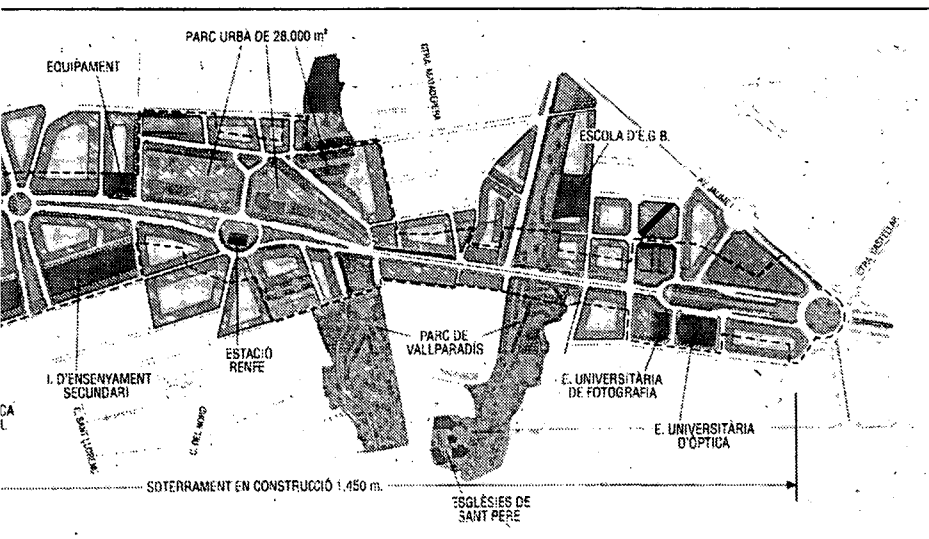
El soterrament permetrà també la

A l'exterior, s'ha conservat tot l'encant de l'arquitectura catalana

TERRASSA

especial

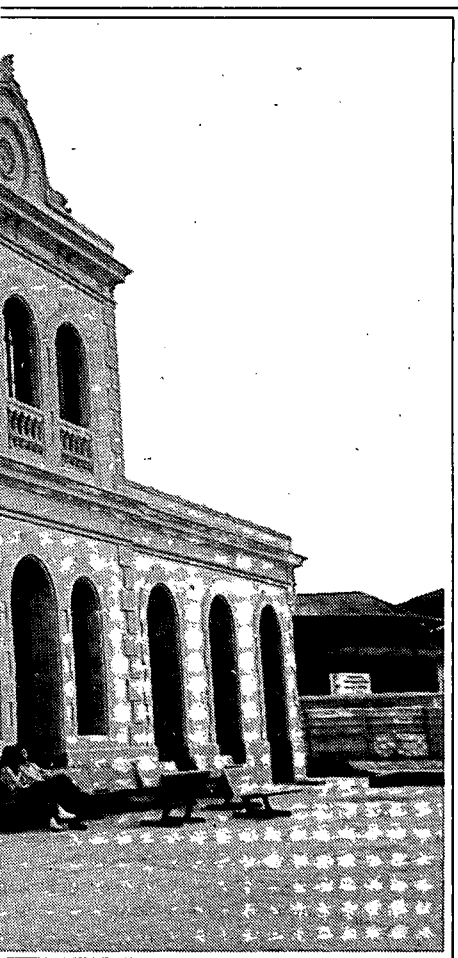

banització d'un amplíssim Passeig, el 22 de Juliol, que facilitarà la comunicació entre l'est i l'oest de la ciutat. El soterrament cobert té una llargada de 1.450 metres lineals i la fondària de les vies soterrades és d'entre 6 i 10 metres sota el nivell actual del Passeig 22 de Juliol.

L'estació subterrània té dos nivells, dues andanes i cinc vies. L'accés dels passatgers es fa a través de l'actual edifici de l'Estació del Nord, construït l'any 1899 i que ha estat rehabilitat, on es despantxen els bitllets. Els accessos a les andanes disposen d'escales mecàniques i d'un ascensor.

La complexitat d'una gran obra

Les obres del soterrament de RENFE, amb una durada de dos anys i mig, han estat d'una gran complexitat, tant per l'envergadura de l'obra com pel fet que el trànsit dels trens no es podia interrompre durant l'execució. Això va obligar a construir un traçat paral·lel provisional de les vies i una nova estació també provisional.

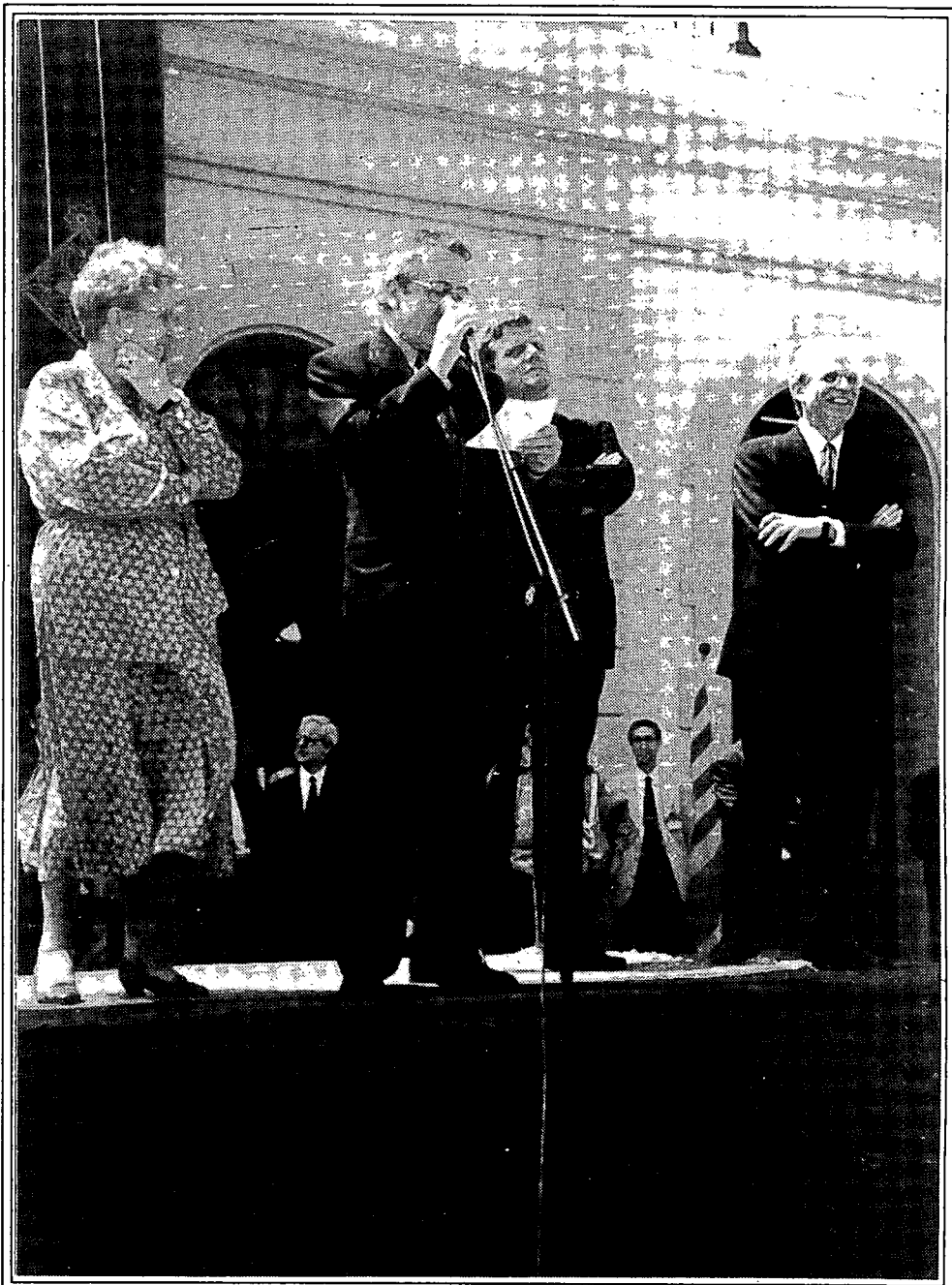
Estació de RENFE

El procés de construcció, iniciat realment el mes de febrer de 1992, consistí en la realització a ambdós costats de l'antic traçat de les vies fèrries de pantalles excavades i reblertes de formigó. Aquestes pantalles tenen entre 15 i 20 metres de fondària i 0,8 metres de gruix. En total s'han construït 48.000 m² de pantalles.

Una vegada construïdes les pantalles s'instal·laren damunt seu les lloses de formigó. En total són 20.000 m² de lloses de cobertura. Algunes dades que donen una orientació sobre l'espectacularitat de l'obra és que l'excavació del túnel i de l'estació ha comportat l'extracció de 400.000 m³ de terres. Una altra dada és que el formigó aportat, uns 100 m³, és equivalent al volum necessari per a la construcció de 40 edificis de 4 plantes d'uns 400 m² de base.

Ara, el projecte urbanístic

Ara, després del soterrament que ha alliberat una superfície de quasi 2 quilòmetres entre la carretera de Castellar i el pont de la Rambla d'Egara, s'iniciarà el projecte urbanístic. Un projecte que comporta la transformació d'una gran avinguda que esdevindrà un dels eixos principals de la ciutat. Les obres s'iniciaran

Manuel Royes, flanquejat per Mercè Sala, Josep Maria Cullell i Josep Borrell, el dia de la inauguració

aquest mateix mes i es prolongaran fins l'any 1997.

Uns 57.838 m² corresponents a l'espai alliberats per l'antiga estació de mercaderies i per les vies del ferrocarril. Aquest espai permetrà recuperar un cèntric sector de la ciutat i transformar-lo en un nou eixample ciutadà. Un Pla Especial ja aprovat definitivament per la Generalitat farà possible aquesta important operació de transformació urbana.

Segons paraules de l'alcalde de la ciutat es pretén aconseguir una «Diagonal», recordant la popular via barcelonina. En els terrenys alliberats es construiran habitatges, oficines, zones verdes i equipaments públics. La transformació afectarà

també els vells vapors industrials amb façana al Passeig 22 de Juliol.

De les quasi 33 hectàrees que comprèn el projecte, un 65 per cent són de sòl públic, i la resta privat. Un total de 193.417 metres quadrats es destinaran a habitatges, oficines i comerços; 68.365 a parcs, places i jardins; 28.111 a equipaments públics; els carrers i voreres ocuparan uns 107.770 metres quadrats i, finalment, 11.000 metres quadrats es destinaran a indústria.

El projecte té un termini de quatre anys. La primera fase ha d'iniciar-se aquest mes i es clourà el maig de 1995. En aquesta etapa es faran els preparatius per restablir de forma provisional la circulació i el perfil de la superfície.

Durant la segona fase que es prolongaria fins el 1997 es farien les zones verdes, l'enllumenat i el mobiliari urbà. Un element important que proposa el pla és el gran parc que se situaria davant de l'estació, i que tindrà una superfície de 28.111 m² (2,8 hectàrees).

Aquest projecte té un cost de 2.186 milions de pessetes que seran aportats per l'Ajuntament de Terrassa (1.050 milions), els grans propietaris de les fàbriques (986 milions) i els veïns de la zona (150 milions).

Elisabet Carvajal

Les sales per a viatgers, a l'interior del nou complex

Terrassa

Especial

Els joves cristians de Terrassa volem fer sentir la nostra veu aquesta Festa Major. Si bé és cert que cada grup o moviment ja ens hem fet sentir en diferents moments i situacions a la nostra ciutat, aquest any ho volem fer de manera conjunta.

Aquesta idea no surt com un bolet, sinó que és fruit del treball constant de la *Coordinadora de Joves Cristians de l'Arxiprestat de Terrassa*. Aquesta Coordinadora està formada pels representants de les setze parròquies de Terrassa, Matadepera, Viladecavalls i les Fonts, dels moviments JOC-JOBAC, HORA-3, Centre Juvenil Salesià, MCEC, CIJAC, Cooperadors Salesians, GYST i comissió Preguem Junts.

Fem-nos sentir!! és el lema de l'acte que tindrà lloc aquest dilluns 4 de juliol al Parc de Sant Jordi. La Diada començarà amb l'exposició de dues parades sobre el Tercer Món: «Ajut a estudiants del Tercer Món» i «Àfrica és a les teves mans», que estaran obertes des de les sis fins a les deu del vespre. D'aquesta manera volem donar a conèixer aquesta realitat i contribuir a la solidaritat entre els pobles. Així mateix, també hi haurà un servei de bar. Els diners que s'aconsegueixin en aquest servei es destinaran al finançament d'aquests dos projectes.

A les set de la tarda expressarem la nostra joia i la nostra marxa en el concert

Els joves cristians de Terrassa voler fer sentir la seva veu i la seva joia durant la Festa Major

Fem-nos sentir!!

de música a càrrec de Luis Alfredo, Miquel Àngel Carreto i ADHUC. Creiem que la música és un bon mitjà perquè tots els joves de la ciutat participin de l'expressió artística i festiva de la nostra fe i, alhora, puguin sentir-se interpel·lats per Jesús.

Finalment, a les deu de la nit, el Grup de Teatre dels Salesians de Terrassa representarà l'obra «Jesucristic Superstar», obra

que ja ha estat representada anteriorment en diversos escenaris de la ciutat amb un notable èxit d'interpretació i de públic.

La preparació i la realització d'aquests actes ens ha servit per conèixer-nos millor, per caminar plegats, cadascú des de la seva realitat. Abans de tota aquesta moguda molts no teníem consciència que hi havia tants joves terrassencs que tenen

Jesús com a punt de referència vital per a ells. Ens ha ajudat a comprendre'ns millor, a saber escoltar-nos, a animar-nos, a veure que ser cristià i jove no sols és compatible sinó que pot ser un llevat transformador d'esperança.

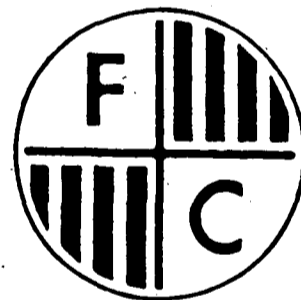
Un dels objectius que ens plantejem a partir d'aquest acte és establir les bases de consolidació a llarg termini d'un projecte que recuperarà, en el marc de la Festa Major de Terrassa, la figura de Sant Pere, un dels nostres patrons. De moment hem pensat d'encarregar a especialistes l'estudi de la seva vida i de la seva transcendència històrica. A partir d'aquest material, rigorós i exhaustiu, es confeccionarà un guió teatro-musical, també amb la col·laboració d'especialistes.

Aprofitant el marc incomparable de les Esglésies de Sant Pere, seu de les primeres comunitats cristianes egarenques, la nostra intenció, doncs, de cara al proper any, és que en successives edicions de la Festa Major de la nostra ciutat es faci una representació de la vida de sant Pere.

Creiem que ha estat un bon començament. N'estem contents i animats. Encara no hi ha una relació molt estreta entre totes les realitats cristianes juvenils, però el que sí que és cert és que mitjançant la Coordinadora podrem, a poc a poc, anar treballant més junts.

Mn. Agustí Panyella i Baró
Consiliari Federal de la JOC-JOBAC

**Un bon terrassenc
us recomana que us
feu subscriptors de
Catalunya Cristiana**

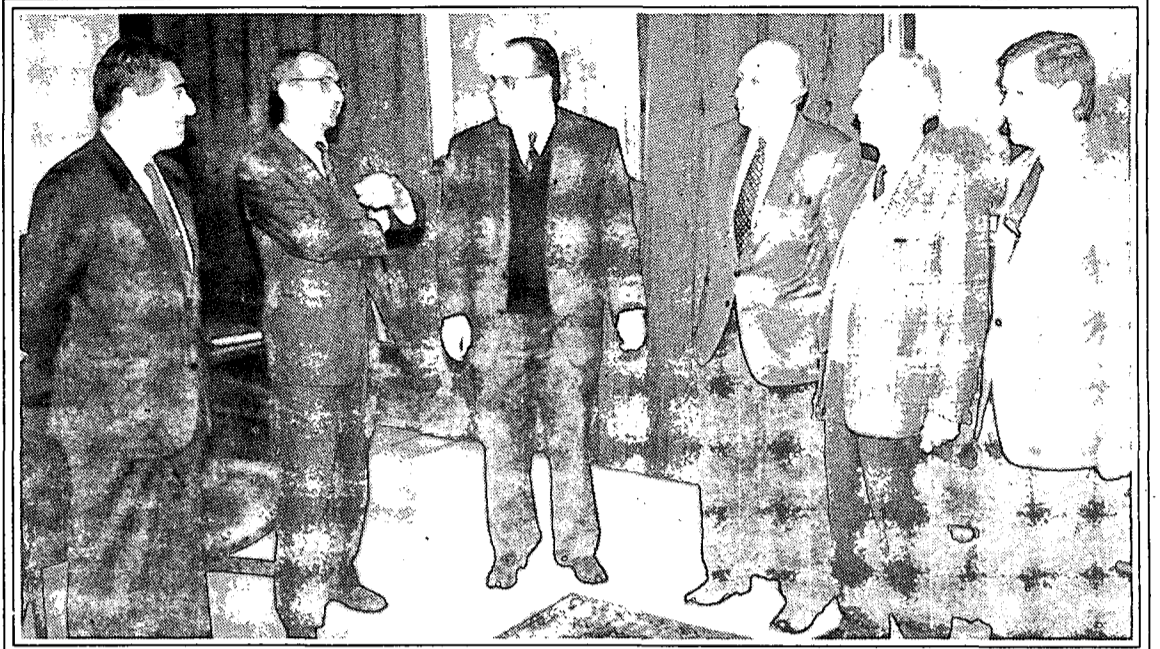
Federació de Cristians de Catalunya

Agraeix la participació al IX Concurs Bíblic de tots els col·legis, professors i alumnes i també la col·laboració de totes les persones i entitats que amb el seu esforç i ajuda l'han fet possible.

Moltes gràcies a tots!

Conferència de Salvador Alavedra sobre la Basílica del Sant Esperit al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa

La Presidència i Direcció General de la Caixa de Terrassa comuniquen als representats de l'església la col·laboració de l'entitat financera amb motiu del 400 aniversari de la Basílica

Amb motiu del 400 aniversari de la consagració de la Basílica del Sant Esperit de Terrassa, la Caixa de Terrassa s'ha sumat a la celebració assumint el cost del projecte de restauració de l'atri i de la façana principal de l'església.

Aquesta obra és important pel valor arquitectònic, artístic i social de la Basílica, i contribuirà també a la millora del paisatge urbà del centre històric de Terrassa, que es troba actualment en ple procés de recuperació.

Les obres consistiran primerament en l'arranjament del terrat de l'atri, afectat per filtracions d'aigua que produeixen humitats en el sostre. Posteriorment, es netejaran i restauraran les voltes i la façana, i es reconstruiran els forjats de les feixes i els elements decoratius de la façana. Els treballs s'iniciaran a primers de juliol i duraran previsiblement fins a mitjan novembre.

L'arquitectura d'estil gòtic català és la primera joia

La segona acció de la Caixa de Terrassa dins dels actes del 400 aniversari del Sant Esperit ha estat l'organització d'una conferència el dia 15 de juny al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa, en la qual l'historiador i publicista terrassenc, Salvador Alavedra, parlà sobre els valors artístics i escultòrics existents a la Basílica.

Segons explicà el senyor Alavedra, la primera joia és l'arquitectura d'estil gòtic català tardà del mateix temple. Com a segona joia es troba el grup escultòric del Crist jacent de l'imaginari Martí Diez, una obra d'art del renaixement català, firmada i datada l'any 1544. «Si es contempla de ben a prop —explica el senyor Alavedra— formà un conjunt expectant, sorprenent, com si fossin personatges en mig d'una tragèdia».

L'escultura, l'any 36, a l'inici de la guerra civil, va ser destrossada en bona part. Als anys quaranta va ser restaurada. Degut als greus desperfectes, del conjunt primitiu es va perdre el sepulcre o lit del Crist jacent, que va ser situat sobre un marbre negre. L'ànima de la tasca de restauració, i de la salvació també de les esglésies de Sant Pere, va ser Josep Rigol i Fornaguera, artista pintor i gravador i membre de la Junta Municipal de Museus.

El destruït altar barroc de Mompeó

La tercera meravella artística i escultòrica, segons explicà el senyor Alavedra, hauria de ser l'altar barroc

La Caixa de Terrassa assumeix el cost de les obres

Restauració de l'atri i façana principal de la Basílica del Sant Esperit de Terrassa

de Mompeó, peça començada l'any 1699 i acabada possiblement el 1726-27. L'altar retaule va ser destruït totalment el juliol de 1936 a conseqüència d'un incendi provocat. «Era una obra d'art —diu l'historiador— realment extraordinària pel seu volum i pel seu treball artesà d'un gran tallista de la fusta».

En no existir el retaule de Mompeó, la tercera joia del Sant Esperit és doncs l'actual altar retaule, obra contemporània de l'arquitecte i dissenyador Josep Bonet i Garí, l'escultor Enric Monjo i Garriga i el pintor Antoni Vila i Arrufat. El projecte es va començar a executar als inicis de la dècada dels quaranta, treballant sobre pedra, marbre, alabastre, fustes variades, realització de pintures al fresc i policromades sobre la pedra, etc.

L'arquitecte Josep Bonet, segons comenta el senyor Alavedra, va ser l'ànima mística del retaule, en saber expressar en el disseny tota la força espiritual que havia de tenir l'obra per tal que s'hi veiessin plasmats els fervors de l'Esperit Sant. Un conjunt, amb la figura central de Sant Pere i, fent-li costat, les virtuts de la Pentecosta (l'esperit, l'ànima, les llengües de foc, les colomes).

«El que van oferir a Terrassa aquests tres mestres i artistes —explica l'historiador— no té preu. Cal valorar el treball amb les mans d'una figura sobre un bloc de pedra de tres metres d'alçada i fer-ne més d'un centenar, totes figures diferents, amb els seus atributs particulars, i una Mare de Déu coronada, que medeix quatre per quatre metres, que presideix la part alta, com si fos una altra capella Sixtina de casa nostra».

La sessió, que havia estat introduïda pel president de la Caixa de Terrassa, senyor Oriol Badia, va ser tancada pel Prior mossèn Ricard Masclans, qui destacà els profunds coneixements del senyor Alavedra, que «ens ha fet reviure a tots el procés de construcció de l'església i ha difós els seus tesoros», i agraf també la col·laboració de la Caixa de Terrassa en assumir el cost de la restauració de l'atri.

La sessió, que havia estat introduïda pel president de la Caixa de Terrassa, senyor Oriol Badia, va ser tancada pel Prior mossèn Ricard Masclans, qui destacà els profunds coneixements del senyor Alavedra, que «ens ha fet reviure a tots el procés de construcció de l'església i ha difós els seus tesoros», i agraf també la col·laboració de la Caixa de Terrassa en assumir el cost de la restauració de l'atri.

La sessió, que havia estat introduïda pel president de la Caixa de Terrassa, senyor Oriol Badia, va ser tancada pel Prior mossèn Ricard Masclans, qui destacà els profunds coneixements del senyor Alavedra, que «ens ha fet reviure a tots el procés de construcció de l'església i ha difós els seus tesoros», i agraf també la col·laboració de la Caixa de Terrassa en assumir el cost de la restauració de l'atri.

Basílica del Sant Esperit de Terrassa

Francesc Xavier Closa

El Centre d'Estudis Empresarials s'associa amb la Universitat de Gal·les

Des de fa quatre anys, el Centre d'Estudis Empresarials de la Caixa de Terrassa manté una vinculació amb la Universitat de Carolina del Sud. Aquesta universitat americana assessora els plans d'estudis i acredita el Bachelor of Science in Business Administration (BSBA), que el convalida per poder realitzar estudis de postgrau en aquesta universitat.

La certificació que atorga Carolina del Sud en la Diplomatura de Grau Bachelor representa un important valor de currículum per a l'alumne graduat, pel fet de comptar amb l'aval d'una institució universitària de reconegut prestigi internacional en formació sobre l'empresa.

L'any passat es va graduar la primera promoció de Bachelors, un noranta per cent dels quals estan col·locats en empreses de diferents sectors (financer, assegurances, informàtica, assessoria em-

presarial, etc.), cosa que confirma l'alt nivell de preparació que han assolit aquests estudiants. Aquest mes de juliol es graduarà la segona promoció.

Titulació oficial britànica per a la carrera del Bachelor

Seguint amb aquesta línia de vinculacions internacionals, el Centre d'Estudis Empresarials de la Caixa de Terrassa estén ara el seu àmbit de col·laboració al marc europeu, i subscriu un acord amb la Cardiff Business School de la University of Wales.

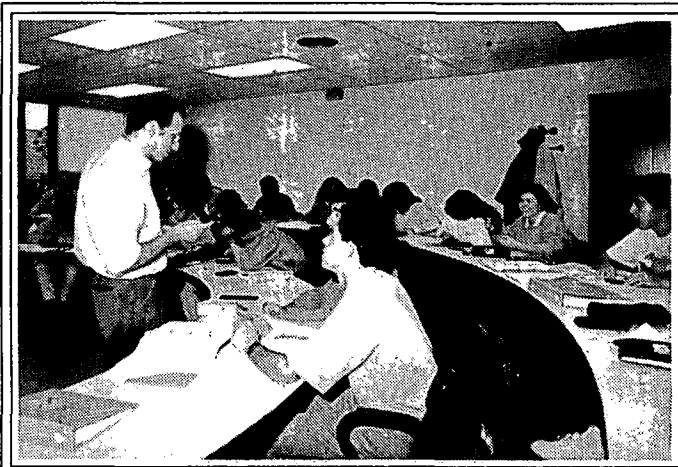
A l'emprendre aquesta iniciativa, s'ha valorat la importància que l'alumne graduat compti també amb una titulació acadèmica oficial d'algun dels països que integra la Unió Europea, on la lliure circulació de professionals s'accentuarà en els propers anys com a conseqüència del

desenvolupament del Tractat de Maastricht.

En virtut d'aquest acord, el centre de formació de la Caixa de Terrassa passa a

ser un «centre associat» d'aquesta universitat, i els alumnes del Bachelor quedaran adscrits a l'Escola de Negocis de Cardiff. En acabar la carrera, rebran una titulació oficial britànica, reconeguda a Gran Bretanya i a tots els països de la Commonwealth. Els alumnes de Bachelor, una vegada graduats, tindran oberta la possibilitat de cursar estudis de postgrau a la mateixa universitat. La vinculació com a centre associat s'iniciarà aquest proper any acadèmic 1994-95.

Amb la realització del Bachelor, el Centre d'Estudis Empresarials de la Caixa

Una classe de Bachelor, carrera sobre administració d'empreses que s'imparteix al Centre d'Estudis Empresarials de la Caixa de Terrassa

de Terrassa (membre Fundació Europea de Desenvolupament Empresarial) posa a l'abast dels joves una opció nova d'estudis universitaris, moderna i plenament adaptada a les necessitats de l'empresa actual i a la dinàmica del mercat.

Per cursar el Bachelor, carrera de tres anys, cal tenir aprovat el COU o la FP2 i haver superat un examen d'accés realitzat en el propi centre. Les inscripcions es poden realitzar al Centre d'Estudis Empresarials, ubicat al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa.

C.T.

DIVENDRES, 1 DE JULIOL

A les 8 del vespre

• Repicada de campanes de les esglésies de la ciutat.

A les 8.05 del vespre

• Pregó de la Festa Major 1994 des del balcó de l'Ajuntament, a càrrec de la periodista Carme Roldán. A continuació el Sr. Manuel Royes i Vila, alcalde de la ciutat, farà l'obertura oficial de la Festa i lliurarà el premi al guanyador del concurs de fotografia del cartell d'enguany, el Sr. José Antonio Piris.

A 1/4 de 10 del vespre

• Recepció oficial d'entitats i institucions ciutadanes (l'assistència és per invitació).

A les 10 de la nit

• Sardanes i ballables a la plaça Didó, amb la Cobla Ciutat de Terrassa. Organització: ASERT.

DISSABTE, 2 DE JULIOL

A 2/4 d'11 del matí

• Trobada de puntaires de Festa Major a la Rambla d'Egara. Organització: Escola Municipal de la Llar (PAME).

A 2/4 de 2 del migdia

• Aperitiu de Festa Major, al Raval de Montserrat, ofert per la Corporació Municipal. Tots hi sou convidats!

De 6 de la tarda a 9 del vespre

• Audiovisual Terrassa al K2. Les millors imatges d'una fita històrica de tots els terrassencs. Projectió permanent cada 20 minuts amb 18 projectors i un vídeo al Teatre Alegria (Plaça Didó, núm. 1) Organització: Centre Excursionista de Terrassa.

A les 6 de la tarda

• La Cercavila. Sortida del Raval de Montserrat cap a la Rambla d'Egara, portal de Sant Roc, carrer Major, carrer Unió, i entrada de nou al raval de Montserrat.

A les 7 de la tarda

• Acte oficial d'Inauguració de la Plaça de la Torre del Palau.

Programa Festa Major '94

De l'1 al 6 de juliol

A 2/4 de 9 del vespre

• Castells de vigília amb els Castellers de Terrassa i els Minyons de Terrassa al raval de Montserrat.

• Concert de La Jove Orquestra del Centre d'Educació Musical a la plaça de la Torre del Palau amb obres de Haëndel, Manfredini, Telemann, Grieg i Sugàr. Director: Quim Termens.

• El Corre-foc. Sortida de la rambla d'Egara, plaça Enric Granados, Rasa i finalitzarà davant la plaça Didó. (Acte no recomanable per als infants).

• Concert de Festa Major, amb l'Associació Musical del Prat del Llobregat, al Raval de Montserrat.

• Espectacle infantil, a la plaça Didó amb el grup Bauxa i el seu espectacle «Xarop de cançons».

A 2/4 d'onze de la nit

• Concert de l'orquestra de corda del Conservatori de Terrassa. A la plaça de la Torre del Palau. Amb obres de B. Bartók i A. Vivaldi. Direcció: Joan Figueres.

• Terra, S.A., acaba avui les seves representacions, al Teatre Social. Preu: 1.000 ptes. Organització: Centre Social Catòlic.

A partir de les 11 de la nit i fins la 1 de la matinada

• «Patrimoni la nit». Portes obertes i visites comentades al Museu de Terrassa. Castell-Cartoixa de Vallparadis, al Conjunt Monumental de les Esglésies de Sant Pere i a la Casa-Museu Alegre de Sagrera. Organització: Museu de Terrassa.

DILLUNS, 4 DE JULIOL

A partir de 2/4 d'11 del matí

• Festa Major Infantil al Parc de Sant Jordi.

A les 11 del matí

• Campionats de Terrassa de ciclisme per a juvenils «Gran Premi Caixa de Terrassa», a la Rambla d'Egara. Organització: Penya ciclista Nicky's-Puntpla.

De 6 de la tarda a 9 del vespre

• Audio-visual Terrassa al K2. Al Teatre Alegria (Plaça Didó, núm. 1).

A partir de les 7 de la tarda

• Festival de música: «Fent-nos sentir».

Actuació de *Adhuc* i els cantautors Miquel Àngel Carretto i Luis Alfredo. A les 10 de la nit, representació del musical *Jesucrist Superstar* a càrrec del Grup de Teatre Salesians de Terrassa a l'Amfiteatre del Parc de Sant Jordi. Organització: Coordinadora de Joves Cristians de l'Arxiprestat de Terrassa.

A 2/4 de 8 de la tarda

• Danses catalanes amb l'Esbart Dansaire del Vallès, l'Esbart Egarenc i l'Esbart Terrassa al raval de Montserrat. Actuaran acompanyats en directe per la Cobla La Principal del Llobregat, dirigida per Jordi Núñez.

• L'espectacle infantil «Safareig» a la plaça del Progrés.

A 2/4 de 9 del vespre

• El Cor del Conservatori de Terrassa, dirigit per Rosa M. Ribera ens presenta un concert amb temes de Mozart i Andrew Lloyd Webber. A la plaça de la Torre del Palau.

• A 2/4 de 10 de la nit Concert extraordinari de música amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, acompanyada del pianista Tete Montoliu amb obres de Jean Sibelius, George Gershwin i Anton Dvorák. Al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa. Preu: 2.000 ptes. Organització: Caixa de Terrassa.

• Sardanes amb la Cobla Principal de Collblanc, al Raval de Montserrat.

DIMECRES, 6 DE JULIOL

A 2/4 d'11 de la nit

• Gran Castell de Focs Piromusical al lloc habitual de la cruïlla Av. Abat Marcet/Av. Josep Tarradellas, a càrrec de la Pirotecnia Igual. Amb música de Falla, Turina, Fucik, Mozart, Verdi, Vangelis, Grieg, Saint Saëns, J.M. Jarre i Txaikovski.

A les 11 de la nit

• El tradicional Rom cremat, servit per la Corporació Municipal, acompanyat de les Havaneres del grup Quatre veus, a la plaça Lluís Companys.